DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 12. SZÁM — Debrecen, 1939 január 15 vasárnap — ÁRA: 24 FILLÉR.

„Jobbítsuk meg magunkat, szabjunk más rendet dolgainknak"

A magyar lélek útját keresi aggódó lélekkel a magyar nép, a magyar élet útját keresi a most megindult országos mozgalom. A mai történelmi időkben, amikor roppant feladatok merednek a most élő nemzedék elé, amikor a nemzeterősítés felfokozására van szükség, amikor nagy-nagy összeforradásra lenne szükség, — az aggasztó jelenségek és tünetek számtalan tüskéje tenyészik az amúgy is göröngyös magyar úton. A közélet fölött olyan nyomasztó légkör uralkodik, mely megüli a lelkeket és nagy mértékben zavarja a tisztánlátást, azt a lehetőséget, hogy igazi nemzeti céljainkat világosan lathassuk.

Most, mikor valóban a jószándékú magyarok teljes összefogására kellene törekedni, mikor a belső nyugalom és béke termékeny levegője kellene a nagy és egészséges szociális átalakuláshoz, akkor azt látjuk, hogy egymásután kiütköznek olyan káros jelenségek, melyek csak arra jók, hogy

szembeállítsák magyart a magyarral.

Figyeljük csak, mi váltotta ki a legutóbbi parlamenti botrányt, mi volt az oka, hogy a törvényhozás házában órákig izgalmas jelenetek kergették egymást?

Az a jelenség, mellyel úton útfélen találkozunk napjainkban, mely nem tűri a jószándéknak még csak a feltételezését sem azokkal szemben, kik más politikai plattformon vannak.

A legjobb hazafiakat állítja szembe ez a káros tünet, a rágalom nyilait röppenti fel ez a módszer még akkor is, ha csak nyugodt, higgadt vitának volna helye. Olyan ádáz dühvel támadnak itt érdemes férfiakra, csak azért, mert más meglátásaik vannak, mintha elpusztítandó ellenségről lenne szó. Sajnos, egyesek ezt a káros módszert sokszor épen az egységkeresés jegyében követik.

A magyar sors iróniája, hogy egységesítő szándékú propaganda jegyében folyik a legnagyobb elidegenítés. Elidegenítik egymástól a magyart. A fórumon már nyiltan látszik az eredmény. **Amiket Sztranyavszky Sándor felhozott a képviselőházban, gondolkodásra kell, hogy késztessen minden magyar embert.** „Aljas szabadkőmüves, zsidóbérenc," „népfrontos" itt mindenki, aki egyes kérdésekben külön véleményt alkot magának, aki gerincesen követi meggyőződését.

Becsületes, tisztességes multtal biró magyar közéletti férfiakat rágalmaznak, feketítenek be. Zsidóbérenc nekik az, aki egész életet töltött el az igazi kereszténypolitika szolgálatában. Bethlen István, Sztranyavszky Sándor, Mikecz Ödön, Lázár Andor, Eckhardt Tibor, Bornemisza Géza, Friedrich István mind-mind megkapják most a különböző jelzőket, ellenére annak az érdemes multnak, mely ez érdemes közéleti férfiak mögött áll, ellenére azoknak a tiszta szándékoknak, melyek őket cselekedeteikben vezetik.

Kész az olcsó vád, hogy ezek a férfiak hatalomra törnek. Ezen a címen harcolnak ellenük. Kedves olvasó, ugye, hogy milyen nevetséges dolog. **Hatalomra törnek azok, akik csak az imént mondtak le a hatalomról.** Kik önként oti hagyták a hatalmat!

Mondvacsinált vádakkal, valótlan állításokkal akarják itt pellengére állítani a közéleti férfiak egész sorát. **Hát ez ellen a módszer ellen valóban vétót kell kiáltani nemcsak az érintett férfiaknak, hanem mindazoknak, kiknek drága ennek az országnak belső békéje és nyugalma, kiknek becses az az elgondolás, hogy ... minden vitában is csak becsületes fegyverekkel küzdjön mindenki.** A kisebbítés, rágalom, gyanusítás mérgezett nyilai tünjenek el a magyar közéletből és ne feledjük, hogy mérhetetlen kára származik az országnak abból, ha a lélekmérgezés tovább terjed és megfertőzi az egész közéletet.

Mi nagyon jól feltudjuk mérni jelentőségét annak, hogy mit jelent az alaptalan vádaskodás, fülbesúgó propaganda. A zsidóbérenceség stigmáját hordoztuk mi is, holott nem csináltunk mást,

mint az igazi krisztusi kereszténységet igyekeztünk hirdetni hasábjainkon. A hangoskodók, a kiabálók közé sohasem tartoztunk,

de szent meggyőződésünk volt, hogy az az igazi keresztény politika, melyet mi követünk. Ezért járt ki nekünk is a zsidólap cím,

holott a lapvállalat tulajdonosai, irányitói százszázalékban keresztények -

Szomorúan látjuk, hogy most már országszerte pusztít a járvány: zsidóbérenceknek nyilvánítani mindenkit, aki nem tart a hangoskodókkal, **még olyan tisztes közéleti férfiakat is, kik egész életükben a keresztény politika szolgálatában állottak.** A magunk, bár jogos panaszával sohasem hozakodtunk elő, de mikor már általánossá kezd válni a veszedelmes járvány, valóban itt az ideje a megakadályozásáról gondoskodni.

A magyar élet útjait nem találják meg azok, akik mindenáron a másik magyaron akarnak ütni, akiknek minden eszköz jó mások befeketítésére.

Az egységkeresés útjából pedig el kell távolítani a dorongot is. **Azt a fenyegető módszert, mellyel éppen Debrecenben találkozunk, hol azt olvashattuk, hogy „innen fog lesujtani a kemény magyar ököl."**

Micsoda elkanyarodás,

mikor a Magyar Élet Mozgalom megindítója, Imrédy miniszterelnök a szivre tett kéz mozdulatával kívánja jelezni külsőleg gondolatait, mire a mozgalom a vidékre, jelesül Debrecenbe jut, már ököl lesz belőle, ököl, mely fenyeget és lesújtani készül.

Kellemetlen reminiszenciákat ébreszt minden magyarban az ököl emlegetése. Vegyék csak figyelembe azok, kik ilyen kijelentésekre ragadtatják magukat, kik nem átallanak olyan mondatot leirni, melyet idéztünk, hogy hol találkozunk az ököllel. **Az ökölbeszorított és felfelé tartott kéz azon a fronton található, mely ellen éppen most lép három nagyhatalom egyezményébe Magyarország.** Igen, az ököl ott található, hol pusztulásba akarják dönteni a világot. Emlékezzünk csak vissza: Ököl egyszer játszott szerepet Magyarországon, mikor vörös színekben tört ennek a nemzetnek élete fájára. **A Szegeden húsz évvel ezelőtt oly diadalmasan feltámadt magyar lelkiség tolta félre azt az ököl.**

Ne [illegible] az öklöt semmiféle formában azért sem, mert **a magyar ember természete és gondolatvilága nem tud megbarátkozni olyan elképzelésekkel, hogy ökölnek is szerepe legyen közéleti mozgalmakban.**

Keserűen látjuk, hogy a gyülölködés szelleme hogy tud kiforgatni igazi valójából még olyan nemes célú mozgalmat is. A hiba ott keresendő, hogy

még mindig hiányzik az igazi magyar testvériség érzete az egész vonalon.

Mintha átok ülne rajtuk, a gyülölködésnek újab és újabb anyaga kerül közéletünkbe.

A Magyar Élet Mozgalomtól azt vártuk, hogy megteremti a minden magyarok egységére vezető útat, vártuk, hogy félretólja a magyar élet útjából azokat az akadályokat, melyek elválasztják a magyart a magyartól, vártuk, hogy a lelki meggyőzés erejével vált ki nagy nemzeti egységre való törekvést

És sajnos, eleddig bizony az országos politikában bizonyos kisérő jelenségek még jobban elmérgesítették a légkört, itt pedig az ököl fenyegetőzését láthatjuk.

Bizony, nem jól van ez igy. **Itt a tizenkettedik óra arra, hogy keresztényi megújhódáson menjen keresztül a nemzet, hogy a krisztusi elvek és erkölcsök érvényesüljenek a közéletben az egész vonalon.**

hogy megérthessük egymást magyarok, hogy ne doronggal, ökölleI, gyanusitgatással, rágalommal harcoljunk egymás ellen, hanem a meggyőzés eszközeivel, magyar testvériség és szolidaritás szép szavával.

Hiszen talán mégsem vagyunk egymásnak kiirtandó ellenségei. Magyarok vagyunk, magyarok, kikből oly kevés van a világon, kikre még nagy feladatok várnak, mert az elkövetkezendő idők méhében most kell, hogy megfoganjon a nagy jóvátétel és jobb jövő. **Idebent ne marjuk egymást, mint az éhes farkasok,**

legyünk testvérek, testvérek magyarságunkban, Krisztus szellemében.

Zrinyi Miklós, a nagy költő és hadvezér egykor, vészes időkben kiáltotta ezeket a szavakat nemzete fülébe:

„Csak jobbitsuk meg magunkat, szabjunk más rendet dolgainknak.."

Halljuk meg letünt századok távlatából is ezt a kiáltást, mely végzetes időszerüséget kap napjainkban is.

Ricsóy-Uhlarik főispán a belügyminiszternél

Budapest, január 14. Keresztes Fischer belügyminiszter a Ház tegnapi ülésén kijelentette, hogy **magához rendelte jelentéstétel végett Ricsóy-Uhlarik csongrádi főispánt.** A főispánt szombaton reggel kilenc órakor **egyórás kihallgatáson fogadta a belügyminiszter.** Itt a főispán tájékoztatta a minisztert installációs beszédének szövegéről. A főispán ezután **Bonczos** Miklós belügyi államtitkárt kereste fel, akivel azután hosszasan tárgyalt.

Minisztertanács

A kormány részéről délelőtt foglalkoztak a Ház tegnapi ülésén történtekkel. Tiz órakor a kormány tagjai minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanácson **Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter ismertette Ricsóy-Uhlarik Béla főispán jelentését.** A kormány beható tárgyalás alá vette a parlamentben történteket és **megtárgyalta az eljövendő napok politikai eseményeit** és ezzel kapcsolatban a kormány magatartását.

A minisztertanács ezután letárgyalta a **zsidótörvényjavaslatot. Most már kétségtelen, hogy több módositás, mégpedig lényeges módositás történik e javaslattal kapcsolatban.**

Az igazságügyminiszter kormányzói kihallgatása

A minisztertanácsról fél 12 órakor eltávozott Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter és kihallgatáson jelent meg a kormányzónál. Kihallgatása több mint egy óra hosszat tartott.

A minisztertanács ezután behatóan foglalkozott gróf **Csáky** István külügyminiszter berlini utjával ésennek programjával.

Csáky berlini utja

A külügyminiszter vasárnap utazik Berlinbe. Kiséretében lesz Kuhl Lajos miniszteri osztályfőnök, a politikai osztály vezetője, Reviczky-Ullein Antal külügyi sajtófőnök, Ujpétery Elemér személy ititkár.

Választási mozgalom a biharnagybajomi kerületben

Létay Ernő tragikus elhunytával megüresedett biharnagybajomi kerületben mozgalom indult meg, hogy a kerület mandátumának vállalására báró Vay László miniszterelnökségi államtitkárt kérjék fel.

Az ellenzék ebben a kerületben Albrecht Ferencet lépteti fel független kisgazdapárti programmal.

A gyömrői választás

Szombaton utazott a gyömrői választókerületbe Kolosváry-Borcsa Mihály miniszterelnökségi sajtófőnök, vitéz Bodrogközy miniszteri osztálytanácsos kíséretében. A Nemzeti Egység Pártjának több képviselőjével sorra fogja látogatni a gyömrői választókerület községeit. Az ellenzék még mindig tanácskozásokat folytat Hegymegi Kiss Pál jelöltsége érdekében.

Ricsóy-Uhlarik főispán nyilatkozata

Budapest, jan. 14. Dr vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán a következő nyilatkozat közzétételére kérte fel a MTI-t:

A szentesi installációs közgyülésen elmondott beszédemnek a képviselőház f. hó 13-i ülésén kifogásolt része **szószerint a következőképpen hangzott:**

„A magyar nemzet, a magyar dolgozó tömegek, az Alföld világosan látó népe tudja, hogy az egyéni ambiciótól tüzelt kormánybuktató kisérletek mögött a liberális demokráciának nevezett és a nemzetközi szabadkőmüvesség és az Alliance Israelita által mozgatott erők is lapulnak és a magyar nép tudja, hogy bizonyos mesterkedések mögött a nemzet és a magyar élet jövőjét szolgáló reformok elodázásának célja huzódik meg."

Ezzel a kijelentésemmel politikai meggyőződésemnek adtam kifejezést. Ugy vélem, nyilatkozatomnak semmiképpen sem lehet olyan értelmezést adni, mintha bárkit egyéni becsületében érinteni akartam, vagy a kormánypártból kilépett képviselőknek azt a szándékot tulajdonitottam volna, hogy ők a szabadkőmüvességgel, vagy az Alliance Israelitával akarnának szövetkezni.

Malesz a Magyar Élet Mozgalom zászlóbontása Debrecenben

Jaross Andor beszél a debreceni gyülésen.

A Magyar Élet Mozgalom zászlóbontó gyülése ma, vasárnap lesz Debrecenben az Arany Bika dísztermében. Erre a gyülésre ideérkezik *Jaross Andor* felvidéki miniszter és ő fejti ki a mozgalom célkitüzéseit. Megjelenik *Tasnádi Nagy András* igazságügyminiszter és több NEP képviselő is.

A gyülés fél 12 órakor kezdődik az Arany Bika dísztermében, melyet ez alkalommal a mozgalom jelvényeivel díszitenek fel. Az aranyszarvas képe és a kettős kereszt lesz látható a nemzetiszinü drapéria fehér sávjában. Az aranyszarvast és a kettős keresztet reflektorok világitják majd meg. Itt is lesznek kopjás zászlótartók és fekete magyar egyenruhás diszőrség. Jaross Andoron kivül még vitéz *Berényi István* nyug. tábornok mond beszédet a gyülésen, mely után közebéd lesz, ahol már több beszéd hangzik el.

A gyülésre Bihar és Szabolcs vármegyéből küldöttségek érkeznek.

A miniszterelnök Pécsett és Bajan

Imrédy miniszterelnök vasárnap Pécsre utazik nagy kísérettel és ott fejti ki ismételtne a mozgalom célkitüzéseit. Ugyanaznap este Bajára utazik és ott is megindítja a Magyar Élet Mozgalmat.

Keresztes-Fischer altábornagy a kormányzói katonai iroda főnöke

Budapest, január 14. A kormányzó úr őfőméltósága a következő legfelsőbb kéziratokat bocsátotta ki:

Kedves vitéz Jány altábornagy! A m. kir. első honvéd hadtest parancsnokává történt kinevezése folytán Önt katonai irodám főnöki állásától felmentem. Ez alkalommal Önnek katonai irodám főnöki minőségében teljesitett igen értékes működéséért különös dicsérő elismerésemet fejezem ki. Abban a reményben, hogy értékes tudását, amely katonai irodám élén működését oly eredményessé tette, új beosztásában is sikerrel fogja a haza és a honvédség érdekében gyümölcsöztetni. Kelt Budapesten, 1939 január hó 4-én. *Horthy* s. k.

Kedves vitéz Keresztes-Fischer altábornagy! Kinevezem Önt 1939. évi február hó 1-ével katonai irodám főnökévé. Kelt Budapesten, 1939 január 4. napján. *Horthy* s. k. Vitéz *Bartha* s. k.

Chamberlain elutazott Rómából

Róma, január 14. Chamberlain elutazása alkalmából a pályaudvart valósággal beboritották angol és olasz lobogókkal. Mussolini miniszterelnök Ciano gróf kiséretében 11.50 órakor érkezett meg a pályaudvarra. 11.55 órakor kürtök jelezték az angol miniszterelnök megjelenését, aki gépkocsijából kiszállva, mosolyogva köszöntötte a pályaudvar előtt összegyült ünneplő tömeget. A miniszterelnököt a Duce és Ciano fogadta. A vonat indulása előtt Chamberlain még elbeszélgetett a Duceval és Cianoval. A két kormányelnök rendkivül nagy szivélyességgel vett egymástól bucsut. Chamberlain az angol himnusz hangjai és a tömeg tapsai közepette szállott fel a vonatra, amely 12.05 órakor gördült ki a pályaudvarról.

London, jan. 14. Chamberlain miniszterelnök elutazása előtt a Villa Madameban rövid nyilatkozatot adott az olasz sajtónak, mely igy szól:

Rómában mindenki, kezdve Őfelségétől, a királytól és császártól a kormány fejéig, a miniszterek és az utca közönsége is mindenütt, ahol csak megfordultam, olyan szivélyes fogadtatásban részesitett, hogy ezt soha életemben nem fogom elfelejteni. Látogatásom célja nem valami különleges egyezmény létesitése volt, hanem hogy **személyes érintkezés utján alaposabb megértést hozzunk létre a két kormány álláspontját illetően. Ezt a célt sikeresen el is értük.** Most, hogy elutazunk az olasz fővárosból, az olasz kormány jóhiszeműsége és jóakarata felől szilárdabban vagyunk meggyőződve, mint valaha.

— A vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajok kezelésében, reggel éhgyomorra egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserüvíz kiadós, hig székürülést és kielégitő anyagcserét eredményez, aminek következménye azután gyakran igen jóleső megkönnyebbülés szokott lenni. Kérdezze meg orvosát.

Strauss János zeneköltő Berlinben meghalt

Berlin, január 14. Csak most vált ismeretessé, hogy *Strauss János* ismert karmester és zeneköltő mult hétfőn Berlinben meghalt. Kivánságához képest pénteken a legnagyobb csendben elhamvasztották.

Sopronmegye a Munkácson hősihalált halt Rozs zászlós öreg szüleiért

Sopron, január 14. *Nagy Gyula* esperes-plébános megemlékezett a sopronmegyei születésü Rozs József zászlósról, aki Munkácson hősi halált halt. Rozs József szegény szüleinek egyetlen támogatója volt. Halála az öreg szülőket anyagi nehézségekbe döntötte. A kisgyülés tagjai percek alatt 200 pengőt adtak össze. *A vármegye évi 100 pengőt, Rábaszovát szülőfalu pedig évi 120 pengő segélyt szavazott meg a 83 éves apa és 75 éves anya részére.*

Elitéltek egy röpiratkiadó épitészmérnököt

A győri törvényszék ötös tanácsa elé került egy röpirat miatt Kocsárd Kopfensteiner Manó szombathelyi épitészmérnök, akit állam- és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló vétséggel vádoltak. Az ötöstanács felmentette az épitészmérnököt, de a röpiratot elkobozta. Az ügy a Kuria elé került, melynek tanácsa most megváltoztatta az itéletet és bünösnek mondgotta ki a vádlottat és elitélte 500 pengő pénzbüntetésre. Az indokolás hangsulyozza, hogy alkalmas a röpirat arra, hogy elégedetlenséget szitson, indulatot váltson ki a falusi nép körében a törvényes rendelkezések kel szemben.

— A Szülők Iskolája előadásai keretében e hó 17-én, kedden d. u. 6 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében (Piac u. 8.) **Török** Tibor tanitóképzőintézeti igazgató tart előadást „Az önmüvelés utjai" cimmel. Az előadáson a kollégiumi tanitóképző-intézet énekkara szerepel két müvészi számmal. Vezényli Bodnár Lajos ref. tanitóképzőintézeti zenetanár. Az előadás dijtalan.

x Nagy kedvezménnyel válthat szinházi füzet-szelvényt a Csokonai Szinház földszinti titkári irodájában.

VASZONARUT
régi szaküzletben
bizalommal vegyen
KARDOS LÁSZLÓ 1831.

Vigszinház
A legnagyobb magyar film!
„ÓKAI
legizgalmasabb regénye:
Szegény gazdagok
URAY, SZELECZKY ZITA, SZILASSY, MÁLY GERŐ, PETHES.
Előadások: ma 3, 5, 7, 9 órakor, hétfőn: 5, 7 és 9 órakor

Ha a hölgy tökéletes

villany ondolálást akar, jöjjön hozzám, garanciával vállalok a hullám tartósságáért, a haj színéért és eredeti minőségéért

Ádám fodrász Rencz üzletben

Kossuth ucca 4. Városháza épület.

Bródy András volt ruszin miniszterelnök kiszabadult

Pozsony, jan. 14. A „Slovak" szombat délutáni száma szerint Bródy András volt ruszinszkói miniszterelnököt szabadlábra helyezték.

A Magyar-cseh katonai bizottság befejezte a munkácsi támadás vizsgálatát

Munkács, január 14. A január 6-i munkácsi cseh támadás ügyében csütörtökön reggel összeült magyar-cseh katonai bizottság, melynek magyar részről *Andorka Rudolf* vezérkari ezredes volt a vezetője, pénteken este a munkácsi városházán befejezte tárgyalásait.

A felvett jegyzőkönyveket aláírták és azokat az illetékes kormánytényezők elé terjesztik.

Kivégzése előtt öngyilkos lett

Pozsony, jan. 14. Vörös Ferenc mezőőrt, aki családjára rágyujtotta házát s a lángokban 2 gyermeke s felesége halálát lelte, a nyitrai csüdtszék ítélete alapján szombaton reggel ki akarták végezni a nyitrai fogház udvarán. Vörös Ferenc azonban cellájában elvágta a torkát és kórházbaszállitás közben meghalt.

Teljes vasárnapi üzleti munkaszünet az élelmiszerszakma kivételével

Budapest, jan. 14. Kunder Antal kereskedelmi miniszternek a hivatalos lap vasárnapi számában megjelenő rendelete január 29-től kezdve életbeléptéti az ország egész területén **az élelmiszerüzleteken kivül az összes többi nyilt árusitási üzletek teljes vasárnapi munkaszünetét.**

A kizárólag vagy tulnyomóan élelmiszereket árusitó üzleteket november 1-től április 30-ig vasárnaponként reggel 7-től 8 óráig szabad nyitvatartani, de csak élelmiszereket szabad árusitani. Az üzletekből élelmiszereket reggel 7-től 9 óráig házhoz szabad szállitani.

Ugyanezen üzleteket május 1-től október 31-ig vasárnaponként reggel 6-tól reggel 8 óráig szabad nyitvatartani. Péküzleteket, pékfiókokat nov. 1-től április 30-ig. reggel 7-től 9-ig, május 1-től okt. 31-ig pedig reggel hattól reggel nyolcig szabad nyitvatartani vasárnaponként.

Hirtelen halál

A gyógyszertárból hazatérő felesége halva találta Rácz Imre MÁV segédtisztet.

Tragikus hirtelen haláleset színhelye volt tegnap délután félhat órakor a Csigekert ucca 7. számú ház. *Rácz Imre* 48 éves MÁV segédtiszt felesége öt óra tájban elment a gyógyszertárba, hogy saját magának fejfájása ellen orvosságot vegyen. Mikor félórával később hazatért, férjét mozdulatlanul fekve találta s hasztalan próbálta magához téríteni. Értesitette a mentőket, a megérkezett mentőorvos azonban már csak a beállott halált konstatálhatta. A haláleset oka szívbénulás. Rácz Imre feleségének előadása szerint egyáltalán nem érezte magát rosszul és reggel még szolgálatban volt. A tragikusan hirtelen elhunyt MÁV segédtiszt holttestét a törvényszéki boncolni intézetbe szállitották.

x Világbajnoki fényképkiállitás a Déri muzeumban.

Ungvárnak az első népszámlálás szerint 22.687 lakosa van

Ungváron megtörtént a felszabadulás utáni első népszámlálás. A városnak a már régebben hozzácsatolt részekkel együtt 22.687 lakosa van. Ebben a számban már benne vannak a menekültek is. A statisztika szerint tehát mintegy 12.000 bevándorolt cseh tisztviselő hagyta el a visszakerült Ungvárt.

—=—

Ujabb cseh merénylet

Lelőttek a csehek egy magyar szakaszvezetőt

Ungvár, január 14. Az éjszaka újabb merénylet történt a cseh katonaság részéről a magyar határőrök ellen. A szobránci és penkei út között a csehek váratlanul tüz alá fogták a magyar katonai járőrt, noha azok több mint hatvan méternyire a demarkációs vonaltól, magyar területen teljesitettek szolgálatot. *A golyók Rácz János szakaszvezetőt, a járőr parancsnokát eltalálták, aki nyomban meghalt.* A magyar katonai hatóságok azonnal megindították a legszigorúbb vizsgálatot.

A tengerparton ujabb 40 kilométerrel nyomultak előre a spanyol nnmzetiek

Franco csapatai a Valencia és Barcelona közötti tengerpartnak most újabb 40 kilométeres szakaszát kerítették hatalmukba.

A milicia jelentékeny csapattestei ellenállás nélkül megadták magukat, mert a bekerités veszedelme fenyegette őket. Tarragonát már kiürítették a köztársaságiak. A felszabadított területen Franco tábornokot mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták. A nemzetiek a Földközi-tenger partvidékén folytatják feltarthatatlan előrenyomulásukat.

A felvidéki városok elfogadták a meghivást a debreceni Magyar Estre

A Magyar-est keretei egyre szélesebb pompában bontakoznak ki nagy társadalmi eseménye. A „Magyar a magyarért" akció javára a felszabadult Felvidék Kassa, Ungvár, Munkács, Beregszász valamint a szomszédos városok és a debreceni társadalmi egyesületek bevonásával készül a Baross Szövetség a fényes bálra.

Már jelentettük a beregszásziek csatlakozását és most érkezett meg az Ungvária levele mely szerint huszonöt ungvári család jelenti be eddig magát: dr **Balogh Gyula,** Baross Szövetségi elnöknél.

Az est műsora a következő:

1. Beköszöntő. Mondja: dr Balogh Gyula m. kir. kormányfőtanácsos.

2. Megnyitó beszéd, tartja: Ionoczi Lossonczy István főispán.

3. „Intermezzo". Kodály Zoltán „Háry János" c. dalmüvéből. Játssza az egyetemi szimfónikus zenekar. Vezényel: Kálmánczhey Zoltán.

4. Alkalmi beszéd, tartja: Jaross Andor m. kir. felvidéki miniszter.

5. Magyar dalokat énekel: Takács Paula operaénekesnő.

6. Felvidéki vendégek üzletét tolmácsolja dr Korláth Endre, Ung vármegye főispánja.

7. „Egyesülés". Arany János verse. Előadja: Tanay Kaló Emil szinmüvész.

8. Zárszó, tartja a Baross Szövetség országos központjának kiküldöttje.

9. Babay József: „Megváltás" cimü szinjátéka. Rendezte: Tanay. Szereplők: Gyógyszerész—dr Fekete Lajos. Paula, a huga—Takács Paula. Mária a leánya—Tuster Jolán. Lajos, a fia—Petrányi Ede. Komáromi Géza: Cserta György. Lelkész: Teleki Pál. Treszka, cselédleány—Fekete Joli. Bubenykó, tót legény: Báthory József. Cseh tiszt Tanay Kaló Emil.

10. Díszfelvonulás.

11. Körmagyar, táncbemutató. — Táncolja: 30 pár, magyar nemzeti viseletben.

Utána reggelig tartó tánc következik: Magyari Gyula cigányzenekara mellett.

A grandiózus bál helyárai: kis páholy 12 pengő, nagy páholy 18 pengő, személyjegy 4, 3, 2, 1.50 és 1 pengő. Jegyek az alanti cimeken előjegyezhetők.

Megjelenés diszmagyarban és lehetőleg magyaros ruhákban. Akik a magyarruhás felvonulásban részt óhajtanak venni, azokat kérjük jelentsék be óhajukat a bálrendezőségnél, Kereskedő Társulat I. em. (Piac ucca 8.), vagy a Kónya trafikban, (városháza épület).

x 60,000 pengős főnyereményt ismét özv. **Feldmann Lajosné** trafikjában, **Hatvan ucca 2.** szám alatt nyertek. — **(Főpostával szemben).**

— Boxeres támadás a Hatvan uccán. Zsula János 41 éves MÁV fütőházi alkalmazottat tegnap este a Hatvan uccán ismeretlen tettes boxerrel megtámadta és fejenütötte. Zuzott sérüléséi a mentők kötözték be.

Az Apollóban

MA, VASÁRNAP

d. u. 3, 5, 7, 9 órakor utoljára a

Rácsnélküli börtön

és VILÁGHIRADÓ!

Hungária filmszinház

MA, VASÁRNAP d. u. 3, 5, 7, 9-kor, HÉTFŐN d. u. 5, 7, 9-kor RONALD COLMAN nagyszerü cimszereplésével a

Csavargókirály

MAGYAR ÉS PARAMOUNT VILÁGHIRADÓ!

A Magyar Világhiradóban: A visszavert munkácsi cseh támadás, a munkácsi hősi halottak temetése, a Magyar Élet Mozgalom zászlóbontása Imrédy miniszterelnök hatalmas beszédével és a debreceni kiküldöttek a diszemelvény előtt.

Megbízható

minőségü ágy és fehérnemü vásznak, damasztok, kávés és étkészletek, paplanok, női és férfi fehérnemüek olcsó árban.

Petrik Károly

Női és férfi divat üzletében. Szent Anna-utca 5. szám,

Beszélgetés Takaró Gyulával, a Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatójával

Mit várhatunk gazdasági téren az uj évtől? Debrecen hitelellátása.

Az uj esztendő első heteiben felmerül a kérdés, hogy mit várhatun gazdasági vonatkozásban az uj évtől és miként alakulnak a viszonyok a hitelellátással kapcsolatban.

Ebben a kérdésben a közel százesztendős, fényesmultu **»Nagytakarék«, a** Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatójához, **Takaró** Gyulához fordultunk, ki ez év január elsejétől kezdve egyedül vezeti és irányitja az intézetet. Versényi Tibor ugyanis vezérigazgatói pozíciójából ettől az időponttól kezdve visszavonult, nyugdijba ment, bár mint az igazgatóság tagja továbbra is megtartja kapcsolatait az intézettel.

A Debreceni Első Takarékpénztár Takaró Gyula vezérigazgató irányitása alatt még jobban elmélyiti kapcsolatait a **legpatinásabb, a ma már százesztendős, legrégibb magyar pénzintézettel, a Pesti Hazai-val, melynek kötelékéből került jelenlegi pozíciójába.** Ebből a kimélyült viszonyból Debrecen hitelellátásának alakulására a legkedvezőbb következtetéseket lehet levonni.

Takaró vezérigazgató személye is a legteljesebb garanciát nyujtja arra, hogy a Debreceni Első Takarékpénztár mindenben megfelel nagy multjából folyó követelményeknek és a mai életből származó várakozásoknak. Bizonyos, hogy az intézet fejlődésének ujabb állomásait éri el és ez a körülmény elsősorban **Debrecen, de továbbmenőleg Hajduvármegye és a Tiszántul keleti részének gazdasági életében** is jótékonyan fogja éreztetni hatását. Ezt a folyamatot erősen megkönnyiti Takaró vezérigazgató szakképzettsége, tudása és hosszu évek eredményes munkájára visszanyuló tapasztalata, valamint az a körülmény, hogy az intézettel való kapcsolata régibb keletü.

Mint kompetens tényezőhöz fordultunk tehát kérdéseinkkel az uj év gazdasági kilátásait és hitelélet fejlődését illetőleg Takaró vezérigazgatóhoz, ki a következőket mondotta:

— Az a gazdasági fellendülés, — mely bizonyos mértékben 1936. évben indult meg és fokozatosan fejlődött 1937-ben, melynek eredménye a gazdatársadalom helyzetének lényeges javulásában nyilatkozott meg, erős törést szenvedett 1938. tavaszán a külpolitikai általános helyzetben bekövetkezett válság miatt és szinte egész Európát végromlásba dönteni látszó összeütközés veszélye miatt. Ennek **utóreszéseit ma is érezzük**, bár a **nemzetközi válság a Felvidék visszacsatolása** révén a magyar nemzet egyeteme számára örvendetes kifejlődéssel járt.

— **Mit hoz a jövő gazdasági téren?** Bár jóslásokba bocsátkozni, különösen a gazdasági életben nem lehet, mégis **a külpolitikai viszonyok tisztulásával azt várjuk, — hogy az az egészséges fejlődési folyamat, mely mind a termelésben, mind a termelés értékesitésének lehetőségében még 1936-ban és folytatólag megindult, 1939-ben tovább fog folytatódni és a sok elemi csapástól sujtott Tiszántulnak és általában megnagyobbodott országunknak további megerősödését fogja meghozni.**

— **Ami a debreceni hiteléletet illeti,** csak annyit mondhatok, — hogy annak alimentálására a **Debreceni Első Takarékpénztár felfokozott eszközökkel áll rendelkezésre.**

— A Debreceni Első Takarékpénztár különben 1938. eleje óta uira bekapcsolódott **a nagyobb földingatlanok parcellázásának egészséges folyamatába és ezeknek pénzügyi alimentálása ma is folyamatban van.** Ezek keresztülvitele még bizonyos mérvü áldozatot is kiván az intézettől, de e fontos nemzeti és szociális probléma megoldásának elősegitésére készségesen hozza meg az intézet a jövőben is az áldozatot.

— Örvendetes jelenségként lehet látni a betétek emelkedését. — A külpolitikai válsággal járó izgalmak daczára **az intézet betétállományai az előző esztendőhöz viszonyitva további emelkedést mutatnak.**

— Az 1939. évre is elsőrendü feladatnak tekinti az intézet azt, hogy a rendelkezésre álló hiteleszközök segitségével **mindenekelőtt a gazdatársadalomnak állion rendelkezésére nov saját maga, mint vállalatai utján és különösen előmozditani kivánja a földingatlanoknak egészségesebb megoszlását.** — Bár ennek a kérdésnek megoldását az állam vonta feladata körébe, mégis kétségtelen, hogy e téren kötelesség hárul a pénzintézetekre is. Ezt a feladatot a magunk részéről vállaljuk is, általában mindenre készen állunk, amivel a közt szolgálhatjuk, — fejezte be szavait **Takaró** vezérigazgató.

Lapunk olvasóinak PESTEN a

Metropole szálloda

RÁKÓCZI UT 58.

kedvezményes szoba és penzióárakat számit.

Télikert! — Kávéház! — Sörözö! Jazz! — Tánc! — Cigányzene!

Debreceni jótékony hölgyek adományai a munkácsi gyermekeknek

A munkácsi püspök köszönő levele.

A Kálvinisták Templomegyesülete hölgytagjainak egyrésze a karácsony előtti időszakban varróórákat tartottak családi hajlékaikban abból a célból, hogy visszatért magyar református gyermekeken segitsenek. Az elkészitett ruhácskákat és egyéb ajándéktárgyakat Uray Sándor lelkipásztor közvetitésével Bertók Béla munkácsi püspöknek küldötték meg, aki a következő levélben köszönte meg az adományt.

Kedves Barátom!

December 19-én kelt leveledet s az abban jelzett csomagot megkaptam. Igazán nagyon hálásak vagyunk a Templomegyesület hölgyeinek, hogy ezt a kedves és értékes megemlékezést éppen nekünk s vidékünknek juttatták. Légy oly kedves és tolmácsold nekik hálás köszönetünket. Igazán boldoggá tesz minket nemcsak a felszabadulás, hanem az a felénk áradó, őszinte szeretet is, mely ilyen szép és értékes adományokban nyilatkozik meg. Áldja meg a szerető és áldozatos szivüket a jó Isten, hogy továbbra is folytathassák áldásos működésüket.

Igy osztottuk meg a küldeményt:

5 fiú és 5 leányruhát átadtunk a fornosi gyülekezetbe;

5 fiú és 5 leányruhát a dercei gyülekezet iskolás gyermekei között leendő szétosztásra, mig

8 fiú és 16 leányruhát a munkácsi iskolás gyermekek között osztatott szét. Természetesen mindenütt református szegény iskolás gyermekek kapták a csomagokat a bennök levő játékokkal együtt. Dercenben és Fornoson van ref. iskola, nálunk, Munkácson, nincsen felekezeti iskolánk, de népes vasárnapi iskolánk van.

Még egyszer hálásan köszönöm a kedves és értékes megemlékezést. Istentől megáldott újévet kivánva, atyafiságos szeretettel vagyok

Munkács, 1939. jan. 4.

Szerető barátod:

Bertók Béla, püspök.

A fiú és leány ruhákat, fehérneműekkel együtt a következő urasszonyok készitették:

Balogh Istvánné, Koncz Aurélné, Ballay Béláné, Barra Gyuláné, Balogh Sándorné, Böszörményi Pálné, ifj. Csáky Benjáminné, Dömsödy Ferencné, Dézsy Istvánné, Fehértói Dánielné, Gyarmathy Istvánné, báró Győrffy Miklósné, Halász Gáborné, dr Kesztyüs Lajosné, dr Kubányi Andrásné, Kontsek Kornélné, dr Lábos Béláné, dr Liszka Kálmánné, dr Ménes Lajosné, dr Miszty Károlyné, Mester Istvánné, P. Nagy Zoltánné, dr Juhász Nagy Sándorné, özv. Nagy Lajosné, Nemes Sándorné, Ormosné Szilágyi Julia, Ökrös Juliska, Pájer Ferencné, Pethő Józsefné, dr Radó Endréné, dr Szalay Károlyné, dr Szemere Antalné, dr Szabó Imréné, Varga Lászlóné Szendrey Pálné.

Megjegyezni kivánjuk, hogy a Miklós uccai kisegitő iskola részére is küldtek adományokat, azonkivül két lelkészi család részére két teljes babakelengyét küldtek el.

A kereskedelmi és iparkamara kereskedő szakosztályának ülése

A kereskedelmi és iparkamara kereskedő szakosztálya most tartotta ez évben első ülését, *Schwarz Vilmos kamarai alelnök* elnöklete alatt.

Az osztályülésen a tagok nagyszámban vettek részt.

Elnök sajnálattal emlékezett meg *Versényi* Tibor kamarai tag lemondásáról és elismeréssel szólott *Versényi* Tibor érdemeiről. A kamara köszönetének és hálájának Versényi Tiborhoz intézett levelében is kifejezést adott és további munkásságához sok sikert kivánt. Versényi Tibor helyére a soronkövetkező *Kontsek László* fűszernagykereskedőt hivták be, aki a kamarai tagság elfogadására vonatkozó nyilatkozatát beküldte.

Tárgyalta a szakosztály dr *Harsányi* Imre ügyv. titkár előadásában Debrecen város műszaki ügyosztályának *városfejlesztési programját* s e kérdés nagy fontosságára tekintettel elhatározta, hogy külön bizottság elé utalja a nagyfontosságú kérdést, mert a programot több tekintetben hiányosnak tartja.

Dr *Diczig* Alajos előadásában foglalkozott a szakosztály *a szezonvégi kiárusitás időpontjának megállapitásával* s a szezonvégi kiárusitás időpontját *január 21—január 30-ika között állapitotta meg.* Dr *Diczig* Aalajos titkár ismertette a *kereskedelmi tisztviselők, segédek, tanoncok legkisebb munkabérének megállapitására kiküldött bizottság határozatát*, ismertete a kamarának e tárgyban előterjesztett igen részletes felszólamlását. Bejelentette, hogy *a kamara tudomása szerint ezt a kérdést a Miniszter úr újabb határozathozatal végett a bizottságnak adja vissza.* A vonatkozó rendelet szerint ugyanis a Miniszter úr vagy jóváhagyhatja a határozatot, vagy visszaadja a bizottságnak, újabb határozathozatal végett azonban a határozatot nem módosithatja. Megejtette a szakosztály *a II. sz debreceni adófelszólamlási bizottság rendes tagsági helyére* a jelölést és egyben állást foglalt *az adófelszólamlási bizottságok reformja és az alsófokú közigazgatási birságok sürgős szervezése mellett.*

Dr *Olasz* Vilmos titkár előadásában foglalkozott a szakosztály a szikvizgyártó iparengedélyek számhoz kötésének kérdésével, és kimondta azt, hogy a számhoz kötő szabályrendelet megalkotását nem kivánja. Ellenezte a szakosztály azt, hogy Nyiradony község részére uj kirakodó országos vásárt engedélyezzenek. Foglalkozott a szakosztály azzal a kérdéssel, hogy a vaskereskedők mennyiben jogosultak villamossági cikkek árusitására. A nagyszabásu tárgysorozatu szakosztályi ülés ezzel véget ért.

Óriásgőzösök paraffinból

Kevesen tudják, hogy mielőtt a hatalmas óceánjárókat végleges alakjukban berendezték, alapos és sokoldalú kisérletezéssel igyekeznek megállapitani, milyen sikert igérnek az elméleti elgondolások a gyakorlati megvalósitásban. Bécsnek van 1916 óta egy hires hajóépitészeti kisérleti intézete, a nussdorfi Duna-csatorna mellett. Sülyeszthető feneke segitségével szabályozni lehet benne a viz mélységét. Itt a hajókat paraffinmasszából készitik el és ugyanolyan elv szerint hajtják, mint nagy mintaképeiket. Ez a bécsi kisérleti telep nemcsak a német hadi és kereskedelmi tengerészet számára dolgozik, hanem gyakran kap megbizásokat a francia haditengerészettől, valamint holland és olasz hajózási társaságoktól. A két méltán csodált olasz gyorsgőzös, a »Conte di Savoia« és a »Rex« részére annakidején számos kisérletet végeztek bécsben. De újabban már követői is akadtak a nevezetes kisérleti állomásnak Japánban, Svédországban és Norvégiában.

Anyák Iskolája a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségében

Mint előzetes híradásunkban jelentettük, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni szervezete ez évben is megrendezi tizenöt évadban nagy sikerrel tartott „Anyák Iskolája" előadássorozatát, melyet Debrecen nőtársadalma évről-évre vár, s amely tiszteletreméltó hivatást tölt be a nemzetépítő munka terén.

A rendezés körültekintő s minden elismerést megérdemlő munkáját a MANSz kultúrális szakosztálya elnöknője, dr **Bacsó Jenőné** egyetemi rektor neje látja el, lelkes támogatója dr **Lossonczy Istvánné** főispánné, a MANSz elnöknője, akik mögé kiváló ügyszeretettel sorakoznak az összes szakosztályok a választmány és intéző bizottság.

Ez évben kiváltképpen nagyértékű és általános érdeklődésre méltán számottartó programot sikerült egybeállítani. Az előadások a ránk jövő kedden, január hó 17-én, délután öt órakor kezdődnek, a Piac utca 36. sz. régi posta épületében levő MANSz nagytermében és folytatódnak január 20, 24, 27 és 31 napjain ugyanott.

Az előadássorozatot dr **Bacsó Jenőné** elnöknő bevezető előadása nyitja meg, utána ugyancsak január hó 17-én dr **Makkai Sándor** volt erdélyi püspök, egyetemi tanár fog előadást tartani: „Az anyák munkája a nemzetvédelemben" címen. További előadók lesznek dr **Bebula Ida** egyetemi magántanár, dr **Dienes Éva, dr Cukrász Ida, özv. Konez Aurélné, Gramantik Margit** (Budapestről), továbbá dr **Haendel Vilmos, dr Báthory József, dr Soós Béla, dr Kacsó Lajos és Uray Sándor.**

A jelzett napokra az előadók neveit és az előadások címét a rendezőség esetenként közölni fogja a napilapokban.

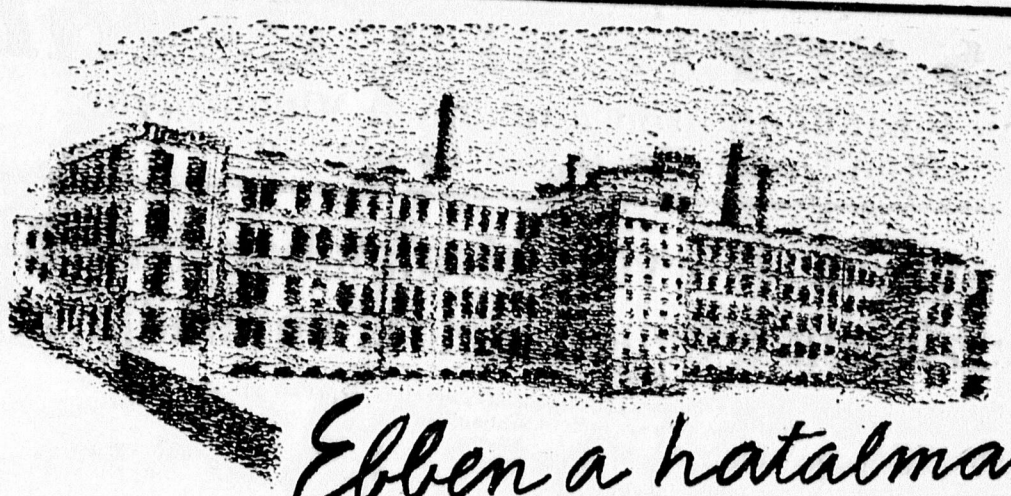

Ebben a hatalmas épületben KÉSZÜL A KIS TUNGSRAM KRYPTONLÁMPA. LEGMODERNEBB FELSZERELÉS BIZTOSITJA KIVÁLÓ MINŐSÉGÉT, SUGÁRZÓ FÉNYÉT.

Hölgyek, urak! Iparosbál február 4.

Fényesen sikerült a 60. Jogászbál

Megjelent a bálon Tasnády Nagy András igazságügyminiszter.

Hagyományos fényes külsőségek között, nagy siker mellett tartotta meg a debreceni jogász-ifjúság hatvanadik báljá, az Arany Bika dísztermében. A fényes, hangulatos jogász-bál legfőbb védnökségét dr **Tasnády Nagy András** igazságügyminiszter, míg a védnöki tisztet hitvese **Both Margit** vállalta el. A patinásnevű bálon már az esti órákban sűrű sorokban hullámzott a frakkos urak és estélyiruhás, káprázatos toalettű hölgyek serege.

Az estélyen megjelent Tasnády Nagy András igazságügyminiszter, kit a pálmákkal feldíszített feljáraton dr Bacsó Jenő Rector Magnificus üdvözölt meleg szavakkal. Ifj. Bacsó Jenő jogász-elnök, a jogászifjúság nevében moudott köszönetet, amiért a miniszter személyes megjelenésével tisztelte meg a hatvanadik jogászbált. Dr Tasnády Nagy András igazságügyminiszter, közvetlen meleg szavakkal válaszolt. A miniszter érkezése után vonultak be az előkelőségek, akiknek soraiban ott láttuk Lossonczy István főispánt és feleségét, dr Kölcsey Sándor polgármestert és nejét, dr Bacsó Jenő rektort és nejét, dr Benkő Géza országgyűlési képviselőt, dr Rásó István alispánt és nejét, sepsebélai Lám Dezső rendőrfőkapitányhelyettest, dr Oláh Lajos ítélőtáblai elnököt, dr vitéz Szentgyörgyi Lajos altábornagyot és nejét, dr vitéz Nábráczky Béla vármegyei főjegyzőt, dr Márton Gábor hajdúszoboszlói polgármestert, dr Baróthy Zoltán táblai tanácselnököt, dr Balogh Gyula kormányfőtanácsost, dr Bozóky Ferenc egyet. tan. és nejét, dr Darkó Jenő egyetemi tanárt és nejét, dr Verzár Gyula egyetemi tanárt, dr Kovást Andort és nejét, dr Szabó Dezső professzort és nejét, Jeney Sándor törvényszéki elnököt, Hodásszy István alezredest, dr Ádám Gyula tanársegéd főorvost és még sok más katonai és polgári előkelőséget.

A miniszter megérkezése után dr Bacsó Jenő Rector Magnificus és ifj. Bacsó Jenő kísérete mellett bevonult a kisterembe, ahol bemutatták az előkelőségeket, majd a Rákóczi induló hangjai mellett megkezdődött a színpompás felvonulás. Az előkelőségek : Tasnády Nagy András—Bacsó Jenőné, dr Bacsó Jenő—Lossonczy Istvánné, Lossonczy István—Bozóky Ferencné, Bozóky Ferenc—Kölcsey Sándorné, dr Kölcsey Sándor—Polgár Józsefné, Rásó István —BaróthyZoltánnéval élen, a vármegyei hajdúk díszsorfala mellett vonultak fel az emelvényre. Majd ifj. Bacsó Jenő jogászelnök vezetésével felvonultak az első bálozó hölgyek akiknek hófehér ruhája nagyszerűen mutatott a gyönyörűen feldíszített díszteremben.

Bacsó Alexandra—dr Serdy Kálmán Baróthy Heléna—dr Szögyény György, Bozóky Éva—Gavallér László, Darkó Irén—Jeney Sándor, Fövényessy Klára—Medveczky István, Hajdu Éva—Orosz Jenő, Jeney Klára—Tóth László, Kolozsváry Kiss Kató—vitéz Nábráczky Béla, Köblös Lívia—Csutoros Albert, Kölönte Sári—Dóczi Gedeon, Magyari Kósa Edit—Bendák Imre, Marton Gabi—Egmann Ferenc, Murány Erzsébet—Kiss László, Papp Irma—ifj. Vásáry István, Pataky Piri —Ludmány György, Serly Márta—dr Kovács Lajos, Szabó Éva—Gáspár István, Szalay Anna—Benkő Károly, Szentgyörgyi Klára—Stöber Ernő, Szentiványi Éva—Tarnóczy Ádám, Szkenderovics Hanna—dr Fráter Pál, Trocsányi Éva—Viosz Imre, Vértes Mária—Barabás Miklós.

Ezután ifj. **Bacsó Jenő** sorban bemutatta a miniszternek az első bálozó hölgyeket, kiket **Tasnádi Nagy András** miniszter kedvesen üdvözölt, majd az első bálozó hölgyek keringője után a „Nem ütik a jogászt agyon" kezdetű csárdásra Bacsó Jenőnével megnyitotta a táncot. Lossonczy István főispán Bozóky Ferencnével, Bozóky Ferenc dr Kölcsey Sándornéval táncolta a nyitó csárdást. Ezután kezdetét vette az ifjúság tánca, mely a nagymultú jogász mulatságokhoz híven a legnagyobb siker mellett tartott a késő reggeli órákig. A jubiláns bál rendezésének érdeme ifj. Bacsó Jenőt illeti, aki mellett dr Kovács Lajos, dr Serly Kálmán és Bendák Endre agilis munkássága érdemel meg minden elismerést.

UTOLSÓ NAP
Aszmann Ferenc-Zöld József
FÉNYKÉPKIÁLLITÁS
Déri muzeum

Lángban áll Viktória állam egyrésze

Viktória ausztráliai államnak csaknem felét egyetlen lángtenger boritja a tartós hőség által gyujtott és a heves szél által terjesztett katasztrófális bozóttüzek következtében. Eddig 42 ember lelte halálát a lángokban, közel 200-an eltünték, a hajléktalanok száma megközeliti az ezret. A tüz Melbournetől 14 kilométer távolságban pusztit s a közelében fekvő országutakon hosszu sorokban tolong a tüz elől menekülő lakosság. A hőmérséklet pokoli s a lakosság sokat szenved.

— **Ha gyomrát elrontota**, igyék azonnal egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvizet, mert ez az emésztőcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélműködést elrendezi, az anyagcserét fokozza és friss közérzetet teremt. Kérjezze meg orvosát.

Friss serléstej ésláb
mélyen leszálli ott áron kapható a Vidoni gyár Monti ezredes uccai üzletében

Debrecen város főorvosi hivatalában térképek mellett készülnek a betegségek elleni hadjáratra

A halálozásoknál a szív- és érbetegségek vették át a vezetőszerepet — 29.403 injekció és a személyes szabadság

A Simonffy utcai városi bérház első emeletén, ahol a főorvosi hivatal székel, dr Gaertner István főorvos vezetése alatt hatalmas munka folyik. — Olyan a főorvos szobája, mintha egy főhadiszállás lenne. A falakon nagy térképek feszülnek az acéltartókon. A térképeken jelzések, színes pontok, csoportok, elszórt jelek. Az első látásra azt a benyomást adják ezek a térképek, hogy pontos katonai térképek, melyeken a hadállások vannak feltüntetve és a jelzések csapatok megjelölései.

Ezek a térképek pedig nem haditérképek, bár pontos határmozdulatokat örökítenek meg és irányt adnak, hogy hol kell az ellenséget megsemmisíteni. Az ellenség a fertőző betegségek sorozata és

a térkép azokat a helyeket tünteti fel, ahol a fertőző veszélyes betegségek előfordultak és előfordulnak.

Ezeket a helyeket tartják megfigyelés alatt az orvosok és állandó támadásokkal igyekeznek kiirtani, nehogy a gócokból a város többi részére is átterjedjen a baj. Szakadatlanul tart a harc a betegségekkel és ennek a harcnak az eredménye leolvasható a térképekről. Láthajuk, hogyan terjedt és hogyan fékezték meg a város egyes külsőségi területein a tifuszt.

A betegségek elleni küzdelem nemcsak statisztikai kimutatásban látható, hanem az uccák és házak is megállapíthatók a térképen, ahol a betegség felütötte a fejét.

A térképek szemléltető sorozata maradandó bizonyíték évekre visszamenőleg is, mert minden esztendőben új térképeket nyitnak a régi mellett az orvosok, hogy láthassák a fertőző betegségek előző előfordulási helyeit. Minden elismerést és dicséretet megérdemel a város polgársága részéről ez a hivatal, melynek legfontosabb célja: megelőzni a betegségeket,

lehetetlenné tenni, hogy a ragályos betegségek erőre kapjanak és megtámadhassák a város lakóit.

A küzdelem, melyet dr. **Gaertner** István főorvos irányít, a főorvosi hivatal győzelmével végződött az elmult évben is.

Tavaly pedig igen nagy hadjárat volt. Minden rendelkezésre álló erőt mozgósítottak egy veszélyes ellenség, a tifusz ellen. Az orvosokon kívül még a karhatalmat is igénybe kellett venni, mert más módon a közöny és tudatlanság ellenszegülése következtében a nagyarányú védőoltásokat nem tudták volna eszközölni. A város lakóiból az elmult évben tifusz ellen

beoltottak 13.881 egyént, főleg azokon a helyeken, ahol a tifusz fertőzések gyakrabban előfordultak.

Az orvosok tavaly tifusz ellen összesen 29.403 védőoltást alkalmaztak.

Az én életemmel én rendelkezem

A tavalyi tifusz elleni védőoltásoknál, mikor úgyszólván erőszakkal kellett egyeseket orvos elé állítani, hogy beoltsák a veszélyes betegség ellen, izgalmas jelenetekre is sor került. A személyes szabadság hívei tiltakoztak a „kényszer" ellen. Előfordult, hogy tanult emberek, főiskolai végzettségel rendelkezők is tiltakoztak és

az oltással kapcsolatban a személyes szabadság megsértéséről szónokoltak.

Az egyik ilyen esetet — a szereplők megnevezése nélkül — elmondom. A türelméről ismert tisztiorvos elé állítanak egy tisztviselőt, aki lármásan tiltakozik a beoltás ellen.

— Az én életemmel én rendelkezem — mindotta az orvosnak — nem engedem meg, hogy beoltsanak!

— Teljesen igaza van — csillapította az orvos, — de itt nem az ön életéről van szó, hanem a másokéról.

Ha ön meghal tifuszban, az is veszteség a nemzetnek, de a veszély ott van, hogy másokat megfertőzhet és azoknak halálát okozhatja, akik pedig élni szeretnének, bármennyire ragaszkodik is ön a „személyes szabadságához". Ne az egyén szemüvegén nézze a kérdést, hanem a közérdek szemüvegén és belátja, hogy az orvosoknak van igazuk.

A vita egy védőoltással végződött.

A főorvosi hivatal egész sorát adta ki a rendelkezéseknek, melyek a közegészséget védik és megelőzik a betegségek terjedését. Szép eredményeket értek el és a preventiv intézkedéseknek áldásos hatása jelentkezett is.

A hivatal szekrényeiben sorakoznak a kimutatások, jelentések, melyek Debrecen egészségügyét tökéletesen megvilágítják. Megállapítható az elért eredmény pontosan, de az is, hogy mit kell még elvégezni, hogy a védekezés tökéletes legyen. Elsősorban meg kell oldani a lakáskérdést és megakadályozni, hogy olyan egészségtelen pinceodvakban lakjanak többgyermekes családok, melyek csak a tüdővész fészkei lehetnek. Nyirkos, rothadó anyagú házaknak lakás céljaira való alkalmatlanná nyilvánítása is fontos: ez is közérdek.

A szivbaj előretör

A főorvosi hivatal kimutatásaiból közlöm azokat a számokat, melyek azt tüntetik fel, hogy Debrecenben az elmult esztendő során hevenyfertőző betegségben, gümőkórban, rákban, szív- és érbetegségben hányan haltak meg. A kimutatásból kiderül, hogy

1938-ban hevenyfertőző betegségben meghalt 49 debreceni lakos. Gümőkórban már 154 egyén halt meg. A rák 118 ember halálát okozta. A szív- és érbetegség 246 ember halálát idézte elő.

A szívbaj nagy előretöréséről és a betegség okairól már megemlékeztem egy főorvosi jelentéssel kapcsolatban, mely a város közigazgatási bizottsága előtt hangzott el.

A m. kir. tisztiorvos hivatal két igen fontos rendelkezése jutott el a város minden vendéglőséhez, italmérőjéhez és lelmiszer árusítójához, étkezde tulajdonosához. A rendelkezés a bevezető szavakban hangsúlyozza, hogy a közegészségügyi törvények és rendeletek védik mindenkinek az egészségét. Ezek betartása különösképen fontos, kötelező mindazokra, akik élelmiszerek és italok készítésével, árusításával foglalkoznak.

A főorvosi hivatal nem elégszik meg a rendelkezések kiadásával, hanem kötelezővé tette, hogy a közegészségügyi ellenőrző könyvecskében megőrizzék a rendelkezéseket és kívánatra előmutassák az ellenőrző hatósági közegeknek. Ezzel elérték azt, hogy nem dobják el elolvasás után, hanem megőrzik, többször elolvashatják és mulasztás megállapítása esetén nem hivatkozhatnak arra, hogy nem ismerték a rendelkezést, mert azt megőrizni kell a könyvecskében, ahová az ellenőrzők beírják megállapításaikat.

A közönség szempontjából rendkívül üdvös intézkedésekről van szó és nagyban hozzájárulnak a közegészség megóvásához. A sütők, cukrászok, mézeskalácskészítők stb. részére kiadott rendelkezés 48 pontot foglal magában. Az italmérők és vendéglősök részére kiadott rendelkezés 24 pontban foglalja össze a közönség egészsége megóvása szempontjából betartandókat. Az első utasítás szövege a következő:

Az a sütő, cukrász, valamint fagylalt-, cukorka- és mézeskalácskészítő, illetve árus, alkalmazott, illetve segédmunkás (tanuló), aki fertőző vagy undortkeltő betegségben, bőrbajban szenved, illetve

bacillusgazda, foglalkozását mindaddig nem folytathatja, míg betegségéből ki nem gyógyul. Munkájukat akkor sem végezhetik, ha a családban előforduló fertőző beteggel érintkezuek, illetve lakásukon fertőző beteg tartózkodik.

Ilyen esetben az illetékes hatósági orvos utasításait szigoruan be kell tartani.

Az utasítás a munkahelyről, a munka végzéséről részletes útmutatást ad abból a szempontból, hogy a közegészségügyi szabályok maradéktalanul érvényesüljenek. Jellemző, hogy még azt is előírja egyik pontjában, hogy

a csomagoló papirost benyálazott ujjal elővenni nem szabad, de nem szabad a zacskót sem szétnyitni olyan módon, hogy abba az árus előbb belefujja a levegőt.

A tisztaság tökéletes megóvását célozza a rendelkezés, mely előírja azt is, hogy például az uccai süteményárusok minden félévben kötelesek tisztiorvosi felülvizsgálatra jelentkezni. Az egyik pont így hangzik:

Az üzlet tulajdonosa, vezetője felelős az alkalmazottak működéséért és a közegészségügyi törvények, illetve rendeletek betartásáért, ezért ezen utasítást az alkalmazottakkal ismertetni és betartatni köteles.

Előírják

a személyzet részére a kéz- és körömápolást, a naponta többszöri szappanos kézmosást,

nehogy mosdatlan, piszkos kézzel érintsék az élelmiszereket, edényeket.

Igy folyik a munka a közönség érdekében a betegségek ellen. Ez a jó munka, mert megelőzni kell a bajt, hogy minél jobban védhető legyen az ember legnagyobb kincse: az egész sége.

Benczc Mihály.

Kedden lesz Debrecenben a Máv. menetrendi értekezlete

Néhány év óta a MÁV Igazgatósága újból feleleventette azt a helyes rendszert, hogy a vasuti üzletigazgatóságok székhelyein **menetrendi értekezletet** tart, amelyen az üzletigazgatóság .erületén működő vármegyei és közigazgatási hatóságok, idegenforgalmi erdekeltségek, a kereskedelmi és iparkamarák, a mezőgazdasági kamarák képviselői **közvetlenül tárgyalhatják meg az igazgatóság és az üzletvezetőség szakembereivel a felmerült menetrendi kívánságokat.**

Ez a menetrendi értekezlet **január hó 17-én, kedden délelőtt 9 óra 45 perckor** lesz a Városháza nagytermében.

A kereskedelmi és iparkamara ezt megelőzően **hétfőn, 16-án, délután 6 órára a kamarába értekezletet hívott össze, amelyen a felmerülő kívánságokat kívánja összehangolni és rendszerbe foglalni.**

A kereskedelmi és iparkamara elnöksége felhívja mindazokat, akik e kérdés iránt érdeklődnek, hogy **az értekezleten jelenjenek meg és akiknek indokolt kívánságaik vannak, juttassák el a kamarához írásban is kívánságaikat.**

Jobb vasuti összeköttetést a Hortobágyon

Nagyon fontos volna, hogy ez az értekezlet olyan határozatokat hozzon, illetőleg javaslatokat terjeszen az illetékesek elé, amelyek megvalósításával — *Debrecenből Kassa felé, a Mátra felé, tehát a debrecen—füzesabonyi vonalon jobb összeköttetést kapjon. A legfontosabb és legsürgősebb teendő lenne a füzesabonyi vasúti vonalon a sínek alépítményének megerősítése, hogy által gyorsabban közlekedhesenek a vonatok és így a Hortobágy látogatottsága növekedjék.* Természetesen a sűrűbb vonatközlekedés elengedhetetlen feltétel.

Hogy mennyire indokolt a Hortobággyal kapcsolatban ez a kívánság, mi sme igazolja jobban mint az, hogy a MÁVAUT a nyáron Gyöngyösről minden második héten kiránduló autóbuszt indított a Hortobágyra és a társaskocsi állandóan zsúfolt volt. Érdeklődés tehát még belföldi forgalomban is lenne a Hortobágy iránt hegyesvidékiek részéről, csak adják meg a lehetőséget a jó közlekedéssel.

HIRDETÉS.

Debrecen és Vidéke Ipartestület munkadóinál bejelentett iparossegédeket 1939. évi január hó 29-én (vasárnap) d. u. 3 órára az ipartestület Simonffy-uccai 1-c. szám II. em. disztermébe segédgyülésre összehivjuk. **A segédgyülés választja** az ipartestületi békéltető bizottság 64 rendes és 64 póttagját. A segédgyülésen választó az a segéd, aki ipartestületi munkaadónál van bejelentve, 24. életévét betöltötte és magyar állampolgár. — **Lechner Lajos** sk. ipartestületi jegyző, mint a békéltető bizottság jegyzője. Dr. **Koller József** sk. iparhatósági biztos, mint a békéltető bizottság elnöke.

x Még a takarékos ember is járhat szinházba, ha kedvezményes üzletszelvényt vált a Csokonai Szinház földszinti titkári irodájában.

Gyógyithatatlan betegsége miatt öngyilkos lett egy MÁV alkalmazott

Tragikus módon vetett véget életének *Molnár József* 55 éves nyugalmazott MÁV alkalmazott, Zsák ucca 15. szám alatti lakos.

Molnár József a délelőtti órákban lakásán felakasztotta magát. Családtagjai találtak rá s nyomban levágták a kötélről és orvost hivattak hozzá, aki azonban már csak a beállott halált konstatálhatta.

Az öngyilkosságot jelentették a rendőrségnek, ahonnan dr *Csige Sándor* rendőrkapitány szállt ki a helyszinre s megállapitották, hogy Molnár József gyógyithatatlan betegsége miatt vetett véget életének. A szerencsétlen ember már hosszabb idő óta betegeskedett s súlyos baja az utóbbi időben búskomorrá tette. Tegnap félórára egyedül maradt s ezt az alkalmat használta ki öngyilkosságra.

A debreceni gör. kath. egyházközség közigazgatásának ujjá szervezése

Szombaton délután tartotta alakuló ülését az újonnan megválasztott görög katolikus egyházközségi képviselőtestület. Az egyházmegyei főhatóság jóváhagyásával választott tagjai a következők: Dr Bónyi Bertalan, Bihon Miklós, Béres Miklós, dr Csiesák György, Csalogány József, Csobay László, Enyedi Mihály, Farkas Jenő, Fekete Lajos, Gariesák József, dr Grigássy Lajos, Ilniczky Antal, Jeney Kálmán, Jeney Oszkár, Kondor János, Molnár Gyula, Nagy Gyula, Nacinszky Elek, Papp Jenő, dr Petách Endre, Sándor Nacinszky Mihály, Sáradi Béla, Suta József, Zaniesák György. Az egyházmegyei főhatóság által kinevezettek: Dr Tamás György, Papp Endre, Csontos György, Jaczina Mihály. Hivatalból tagjai: Papp Gyula szentszéki tanácsos, Fekete Lajos segédlelkész, dr Nyika Béla hitoktató, Puskás János igazgató, Mátyás József tanító.

A képviselőtestületi közgyűlés egyhangú lelkesedéssel világi elnökül dr Bónyi Bertalant, gondnokul Sáradi Bélát, jegyzőül Puskás Jánost, pénztáronokul Csontos Györgyöt választotta meg. A számvizsgáló bizottság tagjai lettek: Ilniczky Antal, Sándor Nacinszky Mihály és Zaniesák György. Egyhangúlag választották meg a többi bizottságok és választmányok tagjait is, valamint az egyháztanács tagjait. Egyháztanácsosok: Dr Bónyi Bertalan világi elnök, Sáradi Béla gondnok, Puskás János jegyző, Csontos György pénztáros, Bihon Miklós, Csobay László, Enyedi Mihály, id. Fekete Lajos, dr Grigássy Lajos, Ilniczky Antal, Papp Jenő, Sándor Nacinszky Mihály, Suta József, Fekete Lajos segédlelkész, dr Nyika Béla hitoktató.

Január hó 24-én lesz a Bartók-Zathuretzky hangverseny az Arany Bika nagytermében

A Debreceni Zenekedvelők Körének második hangversenye nagyszerű zeneélményt igér, mert *Dohnányi Ernő* mellett a legnagyobb magyar zongoraművész és világhirű zeneszerző, *Bartók Béla* lép fel, Hubay Jenő hires volt tanitványával, *Zathuretzky Ede* hegedűművésszel együtt.

Bartók Béla mint zongoraművész egyike a legnagyobbaknak. Szédületes technikája, káprázatos kifejezőereje, csodálatosan egyéni zongorakezelése, az a példátlan intuició, mellyel az előadott művet áthatja, az az érzelmi mélység, amellyel az előadott művet átéli, külön fejezet a zongorajáték történetében.

A január hó 24-iki hangversenyen *Bartók nemcsak mint zongoraművész, hanem mint zeneszerző is szerepelni fog, mert Brahms, Mozart és Beethoven művein kivül saját szerzeményei közül is játszani fogják Bartók hires és nemrég bemutatott hegedűhangversenyét.*

Zathuretzky Edét szintén jól ismeri a debreceni közönség, mert már egy izben alkalma nyilott megcsodálni csodálatos hegedüjátékát.

A közbejött akadályok miatt *január hó 9-éről elmaradt Halmosféle koncertet a Debreceni Zenekedvelők Köre április hónapban tartja meg.*

17. Csaba-bál

1939 február hó 1.

Mint már előző hiradásainkban közöltük, a debreceni medikusok az idén is a szokásos fénnyel rendezik meg hagyományos Csaba-báljukat 1939 február hó 1-én az Arany Bika összes termeiben.

Az idei orvosbál, amely a fővárosi bálok után csonkahazánk első vidéki bálja, mindenben méltó lesz az eddigi forró hangulatú, nagysikerű bálokhoz.

A felkérések már megtörténtek s a bál fővédnökei és védnökei között ott látjuk a csonka haza minden számottevő orvos és egészségügyi előkelőségeit, de ott látjuk a Tiszántul társadalmi és katonai előkelőségeinek egész hosszú sorát is. A meghivó a jövő héten hagyja el a sajtót s a maga izléses kivitelével méltán meglepetésre számithat.

Bálunkat már az előjelek után itélve olyan nagy érdeklődés előzi meg, hogy a rendezőség tisztelettel kéri azokat, akik meghivót óhajtanak igényelni, hogy címüket a Csaba-bál Vigalmi Bizottságával (Debrecen, klinika-telep, Csaba-ház), vagy dr Csernátony László Csaba vezérrel a 12—34. telefonon még lehetőleg január 25-ig közölni sziveskedjenek, mert a tavalyi Csaba-bálon is meghivóink az első héten már elfogytak.

A bálunkon először megjelenő elsőbálozó urleányokat szintén kérjük, hogy meglepetéseinkre való tekintettel részvételüket lehetőleg 25-ig jelentsék be a fenti címre.

Eláruljuk, hogy az idei Csaba-bálon a Mefhosz budapesti jazzzenekara fog játszani. Ez a zenekar a budapesti bálok legkeresettebb zenekara s igy a báli közönségünknek művészi élvezetben is lesz része.

A termet művésziesen diszíti fel P. Gulyás Endre műkertész úr. Az egész term egy rózsabarlang lesz, melyből a fényhatások valóságos tündérkertet fognak varázsolni. Olyan nagy híre van ennek a diszitésnek, hogy Budapestről direkt ezért jönnek le sokan, mint azt a rendezőségtől tudjuk.

Viszontlátásra a Csaba-bálon! *

Azt a hashajtót

kell használni, amelyet a legtöbben utánoznak, ha sikertelenül is. Biztos, enyhe, fájdalommentes hatás jellemzi az

ARTIN

pici hashajtó dragéekat. Este 2—3 szem Artint bevéve, reggelre kellemes ürülést biztosit.

Gezdasági munkavállalók öregségi biztositása

A biztositási könyvet, vagy mentességi igazolványt a közigazgatási hatóság állitja ki.

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság közli az érdekeltekkel, hogy a gazdasági munkavállalók kötelező öregségi biztositásáról szóló 1938. évi XII. te. 2. §-a értelmében *öregségi biztositás kötelezettsége alá esik minden 18. életévét 1939. évi január hó 1-ig már betöltött, de 65. életévét még be nem töltött férfi gazdasági munkavállaló.*

Nem esik biztositási kötelezettség alá az a gazdasági munkavállaló:

a) aki olyan földbirtok tulajdonosa, amelynek kataszteri tiszta jövedelme 20.— K-t, területe pedig két kataszteri holdat meghalad;

b) akinek gazdasági munkavállalási viszonyából eredő jövedelmét egyéb jövedelme rendszerint meghaladja;

c) aki a munkaadójának házastársa, felmenő, vagy lemenő ágbeli rokona, örökbefogadott gyermeke, testvére és az emlitettek bármelyikének házastársa, feltéve, hogy a munkaadóval közös háztartásban él;

d) aki e törvény, vagy más társadalombiztositási törvény alapján öregségi járadékot élvez;

e) aki hatvanötödik életévének, ha pedig tűzharcos (1938. évi IV. te.) hatvanharmadik életévének eléréséig a 12. § értelmében számitásba vehető évekkel együtt sem töltheti el a várakozási időt, hacsak nem kéri, hogy a biztositási kötelezettség alá vonják.

A törvény 4. §-ának értelmében a biztositási kötelezettség alá eső gazdasági munkavállalókat biztositási könyvvel, a biztositási kötelezettség alá nem eső gazdasági munkavállalókat pedig a mentességről szóló igazolvánnyal kell ellátni.

Úgy a biztositási könyvet, mint a mentességről szóló igazolványt a mai naptól kezdődően a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20. sz. földszint 46. sz. hivatalos helyiségben) a hivatalos órák alatt díjtalanul állitja ki a jelentkezőknek.

A biztositásra kötelezett, valamint az az alól mentes gazdasági munkavállalók kötelesek személyi adataikat, esetleges tüzharcosi minőségüket, továbbá földbirtokuk nagyságát s végül egyéb foglalkozásból eredő jövedelmük összegét a hatóság előtt bemutatott okiratokkal vagy bizonyitvánnyal igazolni. Erre legalkalmasabb az anyakönyvi kivonat, gazdasági szolgálati cselédkönyv, vagy munkásigazolvány, katonai igazolvány, továbbá vagyoni és jövedelmi hatósági bizonyitvány.

Felhivja a hatóság az érdekeltek figyelmét, hogy *folyó évi januártól kezdve csak akkor vállalhatnak munkát, ha biztositási könyvük, illetve mentességi igazolványuk van.*

Közli még a hatóság, hogy a munkavállalók a biztositási járulékot az e végből rendszeresitett mezőgazdasági biztositási bélyegeknek a biztositási könyvben lévő bélyegalapra ragasztással kell leróni. Ezek a bélyegek a m. kir. postahivatalok és postaügynökségeknél kaphatók. A járulékot más (posta, akomány) bélyeggel leróni nem lehet.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Be kell jelenteni a cseh fogságban levő hozzátartozókat

A belügyminiszter rendeletet bocsátott ki annak a megállapodásnak a végrehajtásáról, mely Magyarország és Cseh-Szlovákia között a politikai büncselekményekre adandó közkegyelem tárgyában létrejött.

A rendeletben a miniszter felhivja az alispánokat és polgármestereket, tegyék közhirré, hogy mindazok, akiknek hozzátartozójuk vagy közeli ismerősük valamilyen katonai vagy más politikai büncselekmény folytán Cseh-Szlovákiában még jelenleg is fogságban avagy rendőri őrizetben van, illetőleg ezideig még nem tért vissza Magyarországba, az illető nevét, és közelebbi adatait jelentsék be sürgősen a helyi közigazgatási hatóságnál.

A helyi közigazgatási hatóságok a bejelentésekről készitett kimutatást a rendelet kézhezvételétől számitott 8 napon belül a külügyminisztériumhoz terjesztik fel.

Az egész országban divat lett a magyaros uriruha

A legujabb divatlap szerint készíti

Tóth Gábor

szabómester PIAC UCCA 89.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda jelenti:

Budapestet megelőzte 1 bolond

100-at csinál

vasárnap délután és este rendes helyárakkal

1 bolond 100-at csinál

Hétfőn este A. bérlet 14. számban és kedden B. bérlet 14. sz.

Utolsó tánc Somlay

páratlanul nagyszerű alakitása kettős szerpben.

Szerdán, csütörtökön ismét

1 bolond 100-at csinál

Színes színházi film kockák

Egészen rendkivüli

sikert aratott Debrecenben Herczeg Ferenc végtelenül szellemes hangu, kitünő darabja, az Utolsó tánc. Meglepő az a frisseség, korszerüség, melylyel a hetvenötéves ősz iró ezt az egészen mai témát kezeli. Alakjai egytől-egyig élnek: az öregedés ellen minden eszközzel küzdő asszony, aki kozmetikával, táncokkal, flörtölő fiatalemberek seregével próbálja elhitetni magával, hogy sikerült megállitani a kegyetlenül rohanó időt... Vele szemben leánya, a komoly, dolgozó orvosnő, egy más generáció egészséges felfogásu, izig-vérig modern gyermeke... Az Amerikából hazatért hires orvos, akiért versengenek a nők, az öregedő asszonyok festője, ez a piszkos adósságokkal küzdő aranyifjú: mind egyszerü, de találó színekkel odavetett alakok.

A darab sikerében hatalmas része van a Csokonai színház kitünő prózai együttesének, melynek minden tagja, kettős szerpében remekelő Somlay Julitől kezdve, nagyszerüt nyujtott és valóban fővárosi nivójú előadással ragadtatta el a közönséget.

Vidám,

fordulatos meséjü, könnyed, kellemes muzsikájú darab Sárossy Mihály ma bemutatásra kerülő operettje, az „Egy bolond százat csinál".

A darab főszerepeiben Márkus Lajos, Pogány Margit, Kondor Ily, Bakó Baba nevettették három órán keresztül a közönséget. Ezt a pezsgő vidámságú, pompás humorú darabot a Csokonai színház játsza Budapesten

Offenbach

gyönyörü melódiái csendülnek fel közelesen a Csokonai színházban. Az „Orpheusz az alvilágban" c. klasszikus operett már csaknem teljesen készen vária a bemutatást. A főszereped Márkus Lajos és H. Neményi Lili játszák. H. Neményi Lili Eurydike szerepében újabb pompás alakitásban fogja gyönyörködtetni a közönséget. Az előadás fő meglepetései: a teljesen új, francia eredetihez visszakanyarodott s újra forditott szöveg és Horváth Árpád karmesteri bemutatkozása lesz. A kiváló direktor, aki ebben a szezonban már, mint rendező és szerző aratott hatalmas sikert," ezuttal, mint karmester fog bemutatkozni a debreceni közönségnek.

A szinészélet

érdekes fonákságaiba, mulatságos kulisszatitkaiba világit be Fodor László végtelenül szellemes, elmés vígjátéka, a Művészpár. Fodornak, a nagysikerü szerzőnek ez a legjobb darabja, melynek minden jelenete ragyogó szinpadtechnikával, ötletes humorral van megirva.

A Csokonai színáz a héten mutatja be a kitünő vígjátékot, melynek főszerepét H. Neményi Lili—Mányai—Kamarás Gyula trió játsza. H. Neményi Lilinek ez az idén az első prózai szerepe s a debreceniek kitünő primadonnája opera- és operettsikerei után ebben a darabban is bizonyára forró sikert arat.

A Magyar Komédia Kamaraszinház

népszerü, kitünő, Debrecenben is közkedvelt színészének, Sorr Jenőnek most volt a 30 éves színészi jubileuma. Szombaton este ünnepelték ezt a ritka teljesitményt záró határkövet a győri színházban. A jubileumi előadáson színre került Romain Rolland remeke, a „Szerelem és halál játéka" melynek Jerome de Conrvoisier szerepét játszotta a jubiláns színész. Előadás után meleg ünneplés zajlott le, melynek során a 30 éves pályafutása határkövéhez érkezett. Sorr Jenőt Vallo győri kulturtanácsnok és vitéz Bánky Róbert igazgató köszöntették megkapó szavakkal.

A darab többi szerepeiben Gálffy Marika, Thuróczy Gyula, aki most a Kamaraszínháznál játszik, vitéz Bánky Róbert, Szántó Ernő, Bakoss Gyula, Dér Vera, Szegedi Edith, Mihályffy László, Erős Béla, Bárdos János játszottak jelentős szerepeket.

Négy bemutató tiz nap alatt

Rekordteljesitményt jelent a Csokonai-színház utolsó tiz napjának műsora. Január 6-ika óta bemutatta a *Mosoly országa* és *Háros a kislány* operetteket, az *Utolsó tánc*-ot és a mai napon a budapesti Royal-színházat is megelőzve az »*Egy bolond százat csinál*« pompás burleszk-operettet, melyre a Royal színház a két Latabárral s a Debrecenben is szerepelt Csorba Klárival a főszerepekben készül. Ritka szép teljesitmény a Csokonai-színház négy bemutatója, amihez hasonlót kevés színház tud produkálni, főleg, ha tekintetbe vesszük az előadások művészi nivóját.

A kontinensen először Debrecenben

mutatják be Thomas Burrel amerikai irónak a Brodwayn többezer előadásos sikert aratott »*A világ urai*« című darabját, melynek témája a mesterséges arany készitése. Az utópisztikus darab a prózai társulat nagy sikere lesz, mig az operettegyüttes a »*Rút kis kacsa*« című darabot, Nemes Ferenc és Sárvári Alajos zenés vígjátékára készül, melynek bemutatója Kolozsváron volt.

Az influenzajárvány tovább dúl a színháznál s újabban H. Neményi Lili, a kiváló primadonna lett lázas beteg. De Horváth Ferenc is betegsége miatt adta át Aranka szerepét Erős Pálnak az Utolsó táncban.

Vasárnapi tükör

Irja: HEGYALJAI KISS GÉZA

Apák napja

Mikor Budapesten szerkesztettem a reformátusok gyülekezeti lapját, feltünő kis cikket irtam arról, hogy miként ünneplik Amerikában az anyák napját. A halott anya emlékére fehér szekfüt viselnek aznap, az élő anya tiszteletére pirosat. 1921-ben volt az. S azóta telt-mult az idő és az anyák napját nálunk is megünnepelik igen szépen. Csak az a kár, hogy nem ünnepeljük meg az apák napját is. Nem azért, hogy több ünnepünk legyen, hanem, hogy erősitsük, tudatositsuk az apák iránti tisztelet és szeretet érzését a növekedő nemzedékben. Igy az újév utáni vasárnap látszik alkalmasnak arra, hogy az apákról is megemlékezzünk. A Krisztus születése után eltelt néhány nap mulva hallatszik az isteni szó: Kelz fel, vedd a gyermeket és annak anyját és fuss Egyiptomba és maradj ott, amíg én mondom neked, mert Heródes halálra fogja keresni a gyermeket..

Az apa ereje, az apa gondja, az apa szeretete lesz a gyermek oltalma. A Bibliában, Krisztusnál. És a mi hazánkban, a mi életünkben. Isten világosan az apára bízza a gyermek megmentésének, lelkitesti nevelésének a kötelességét. A Bibliában találjuk az apai szeretet legszebb példáit. Istennek e világhoz való viszonya is legszebben az atya és a fiú példájában tükröződik vissza.

A mai életben is az az egyik legszebb tapasztalatunk, hogy az apai érzés még olyan erős a magyar szívben, amilyennek lennie kell, hogy reményünk legyen egy szebb jövőre. Nem is ellenszenvesek az olyan apák, akik a fiaikról szeretnek beszélni. Jól van ez igy. És ez a legjobb jele annak, hogy jó uyomokon haladunk, ha a fiak is az apában találják meg azt a férfit, akit eszményképnek választhatnak és eszményképnek tarthatnak meg mindvégig!

Én például gyüjtöm az olyan fiúkat, akik szeretik az édesapjukat. Ismerek olyan fiút, aki naplót vezet és felirja benne naponként, ami eszébe jut a megholt édesapjáról. Van egy orvos barátom, kitünő szakember, roppant okos társalgó. De az egyik leggyönyörübb emberi tulajdonság benne, hogy minduntalan visszakanyarodik a beszéde fonala az édesanjához. És én ebből az egyetlen tulajdonságból lemérem az egész ember értékét. Aki ennyire tudja szeretni az édesapját, az csak jó ember lehet. Van egy lelkipásztor barátom. Elmondja: Az édesapámat nagyon szerettem. És 17 éves korában úgy alakultak ki a férfias szokásai, az édesapja okos szóval irányította. Van egy unokaöcsém. Jó állást kapott jogi pályája végén. Nagy kitüntetésnek kell venni az ilyet, mikor annyian zörgetnek megélhetésért, hiába. Az én szerény kis jogi doktorom ezt mondja: Örülök, hogy végre állást kaptam, de sajnálom a szüleimet, hogy itt kell őket hagynom.

Ha ilyen fiúk vannak ebben a mai életben, akkor nem is kell apák napját tartani. Él ez a nagy érzés a szivben és jóra vezet. És én mégis azt mondom: szükség van arra, hogy a gyermeki érzést a szivben tudatosan az apák tiszteletévé és kegyeletté neveljük. A Pesti Hirlapban egy pár év előtt nagyszerű sorozat indult meg. Nevezetes emberek emlékeztek az édesanjukra, akik szintén nevezetes emberek voltak — egy emberöltővel előbb. Mondhatom, feledhetetlen olvasmányok voltak ezek. Mit mond egy Apponyi Albert, Baltazár püspök, Révész Kálmán püspök, Herczeg Ferenc és a többi nagyság az édesapjáról?

Egy érdekes megfigyelésem van. Milyen ridegek tudtak maradni az édesapák, hogy eltakarják szivök gyengeségét, azt ugyan is, hogy mennyire tudják szeretni a fiúkat. Herczeg Ferenc mondta: nem emlékszik rá, hogy az édesapja megesókolta volna. Egy éltes presbiterem beszéli: akkor tudtam meg, mikor 20 éves koromban beteg voltam, hogy szeret az édesapám. Azt mondta: mi lesz velem, ha az az egy fiam meghal? — Volt olyan édesapa, aki a theológiát végzett fiától is megkivánta, hogy este 9-re otthon legyen. Volt olyan apa ,aki a 24 éves fiát is szájonverte, amikor a katonaságtól hazajött és káromkodott. Okos szigor volt ez. Jó fiú az ilyenért is csak szereti az apját.

Mi, mai apák egy kicsit másak vagyunk. A mi fiunk már a bölcsőnél érezteti, hogy szereti az apja. Urunk a gyermek — mondja valamelyik nyugati böles. És a kis haszontalanok érzik, hogy ők urak. Ez se baj. Csak egy derék nemzedék álljon helyt a magyar faj becsületéért. Bennünket eltemetnek, elfelejtenek. Csak ők tegyenek meg mindent úgy, hogy eszményképül maradhassanak meg az utánuk jövő nemzedék lelkében!

Megkezdték Debrecen város költségvetésének tárgyalását a miniszteriumban

Dr *Kölcsey Sándor* polgármester dr *Csóka László* h. polgármesterrel, dr *Vida Szücs Imre* müszaki tanácsossal és vitéz *Szegedy Gyula* világitási vállalati igazgatóval néhány napot Budapesten töltött a miniszterinmokban, ahol a városi tisztviselői és a világitási vállalati tisztviselői státusa ügyében folytatott megbeszéléseket.

A jövő héten megkezdik a városi költségvetés tárgyalását és erre már *Kölcsey Sándor* polgármesterrel együtt Budapestre utazik *Zöld József* h. polgármester és *Ary Lajos* főtanácsos is.

Modern kozmetikámat áthelyeztem a Hangya-bérházba Piac u. 40. földszint jobbra Kiss Böske

Értékes segitő és lelkimunka folyik az Árpád-téri egyházrészben

Református egyházi körökben dr. Hegyaljai Kiss Géza Debrecenbe jövetelét és itteni munkáját nagy várakozással nézték. Programbeszédében olyan munka kereteit rajzolta meg, amelyre a mai szociális segítséget egyre nagyobb mértékben igénylő világban jelentős szükség van. Az árpádtéri egyházrész tanácsa előtt dr. Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor beszámolt négyévi munkásságáról, amelyben nemcsak ő és hitvese, hanem úgyszólván a tízezerfőnyi gyülekezetének minden számottevő tagja részt vett.

Érdemes erre a munkásságra egy pillantást vetni.

A lelkipásztornak a híveire való hatását legjobban abból lehet megítélni, hogy temploma milyen látogatottságnak örvend. Megállapíthatjuk, hogy az Árpád-téri templomot egyre többen keresik fel a hívek, annyira, hogy ünnepi alkalmakkor a zsúfolásig megtelő templom kicsinek bizonyul. Pedig megszaporították az ülőhelyek számát is. Jellemző, hogy Hegyaljai Kiss Géza első köznapi prédikációját összesen 55 egyén hallgatta meg, de ez a létszám hamarosan majd a négyszeresére emelkedett. A lelkihatás másik irányban az anyagi áldozatkészségben nyilvánul és ez is — a pénztári jelentés szerint — szép eredményeket mutat számszerüleg is.

Érdekes, hogy egyre több gyermeket keresztelnek meg és volt 7—8 éves gyermek is, akit keresztelni vittek.

Szép munkát fejtenek ki a vasárnapi iskolák keretében, ahol diakonissza testvérek és cserkészek működnek, dr. Soós Béla pedig gyakran prédikál. Céltudatosan készíti elő dr. Bartha Tibor s. lelkész az ifjakat a konfirmálásra.

Az egyházrészben olyan KIE munka folyik, amilyen eddig még nem volt. Nagy Sándor teológus felkereste a konfirmált gyermekek szülőit és kérte őket, engedjék fiaikat a KIE-be. A fiuk nagy kedvvel gyülnek össze és nagyon szép önfejlesztő és lelki munkát, sőt értékes kulturmunkát is végeznek az egyházrészben a nagy nyilvánosság előtt is. Pethő Jánosné úrnő egy szép sakk-készletet ajándékozott a KIE-nek, a fiuk pedig saját erejükből értékes ping-pong asztalt készítettek, hogy a komoly munka után szórakozzanak is.

Dr. Hegyaljai Kiss Gézáné lelkipásztorné és a Nőegylet tagjainak vezetésével megbecsülhetetlenül értékes munkát végeznek a leányok által alakított körökben is. Szilágyi Julianna foglalkozik közvetlenül a leánykörökkel és irányítja munkájukat. Nemcsak a szeretetmunkára, hanem a maguk művelésére is gondot fordítanak. Saját könyvtáruk is van már.

A cserkészmunka külön fejezetet érdemelne szétágazó hatása miatt. Polgár Dániel vezető cserkésztiszt, Bánszegi Jenő s. vezető, Orbán Károly s. vezető több helyen foglalkoznak a cserkészekkel, akikből az egyházrész kiváló tagjai fejlődnek ki.

Eredményesen dolgozik a Nőegylet, melynek tagjai páratlan munkabírással, szeretettel és önfeláldozással végzik mindenre kiterjedő figyelemmel nehéz munkájukat. Minden kérés, kívánság, ohaj és szenvedés elsősorban őhozzájuk megy és a segítséget — ha csak lehetetlent nem kívánnak — mindig meg is adják. Az asszonyi ügyességet, szeretetet, munkát, anyagi áldozatot együttható erőként állítják a szeretet szolgálatába. Hegyaljai Kiss Gézáné, a lelkipásztor hitvese, Schmakk Bélánné, Soós Ferencné, Szabó Antalné, id. Harsányi Imréné, Pethő Jánosné, Gaál Margit, özv. Horváth Ferencné, Kiss Andorné úrhölgyek anyagi áldozatokkal vállalták a kávédélutánokon a háziasszony szerepet, míg a jövedelem az egyházrész pénztárába folyt be segélyezési célra. Hogy milyen eredményesen dolgoznak és fáradoznak, mi sem bizonyítja jobban, minthogy az özvegy lelkésznék számára 50 pengőt, a Magyar a magyarért mozgalomnak 40 pengőt küldtek.

Minden szerdán este közművelődési órákat tartanak, még pedig megtelt teremben. A vallásos estékre más egyházrészekből is szívesen eljárnak.

A lelkipásztor legnagyobb gondja a szegénysegélyezés.

— Feltűnő — mondta jelentésében, — hogy ebben a nagy városban általában mennyi a szegény. Az Árpád-téri egyházrész között különösen sok a szegény, család is, magános is.

Külön diakonissza tartja nyilván a szegényeket. Külön cikket érdemelne az a munka, amellyel az Árpád-téri szegényeken, gyermekeken és felnőtteken segítenek. Cipőtől ruháig és tejtől kenyérig sok mindennel ellátják a maguk szegényeit. Ügyesen úgy oldották meg a kérdést, hogy a szegényeknek utalványokat adnak élelmiszerre és annak árát a Nőegylet fizeti ki.

Gondot fordítanak a házasulandókra, különösen, ha vegyes házasságot kötnek, ilyenkor igyekeznek a református egyház kárára reverzális adásától eltéríteni az egyházi tagokat. Most már egyre több esküvőt tartanak az Árpád-téri templomban, az eddigi évi tízzel szemben már 16 volt az esküvők száma.

Legkevésbé lehet a lelkipásztor munkáját konkrét adatokkal előtárni. Minden vasárnap és ünnepnapon prédikál, sőt hétköznapon is hetenként. Naponta 5—20 egyháztag látogatja meg különféle ügyekben.

Értékes munkatársa Hegyaljai Kiss Gézának Márki Kálmán helyettes lelkipásztor, aki évekig vezette is az egyházrészt. Most is nagyon sokat dolgozik nemcsak az egyházrészben, de azon kívül is.

Hegyaljai Kiss Géza a családok látogatásával is igyekszik megismerni híveit.

Nagyon jó kezekben van az egyházrész anyagi ügyeinek irányítása is. Aszalós Imre pénztáros Kovács Lajos postatanácsos főgondnokkal együtt mintaszerű pontossággal látják el teendőiket. Dicséret és elismerés illeti a tanácsosokat és póttanácsosokat, akik valamennyien havi hozzájárulást vállaltak. A legjobb úton haladnak, hogy a háboruba elvitt harangok helyére újakat rendeljenek. Ez év őszére talán már ez is megtörténhetik.

A négyhavi — különösen lelkiekben — gazdag eredményű munkásságról szóló beszámolót nemcsak a tanács, hanem az egész gyülekezet bizonyára a legnagyobb megnyugvással veszi tudomásul.

Hogyan él Debrecen lakosságának egy ismeretlen rétege?

Színes riport favágókról, alkalmi munkásokról, ügynökökről és diákokról, akiknek társadalmi állásuk különböző, csak egyben közös a sorsuk: hogy kicsi számukra a kenyér és végtelenül nagy a nyomoruság.

Ez a riport azokról szól, akiknek nincs biztos existenciájuk, akik felé sötét kérdőjelként mered a holnap és ha a bejelentőlapra rá kell írni foglalkozásukat, bizony gondolkozóba esnek. Számuk nem is olyan csekély; Debrecen 120 ezer lakosából jó néhány ezren vannak ilyenek. Rejtély, hogy miből élnek és szomorú titok, hogy hogyan. Azért meg vannak, itt élnek körülöttünk, a törvénnyel soha nem gyűlik meg a bajuk... legfeljebb szomorúbbak, mint a többi ember, valamivel hamarabb lesznek öregek és mindenkinél nehezebb számukra az élet.

Ez a riport róluk szól: akik nem találták meg azt a fix pontot, amely mellől mégis nyugodtabban lehet nézni az élet színes kábító, nyüzsgő zűrzavarát. Ez a fix pont lehetne egy íróasztal, egy munkapad, egy irodaszoba, egy jó nyugodt altiszti állás. Ők azok, akiknek nincsen fix-fizetésük, élnek egyik napról a másikra, nem kapnak hitelt, nem adnak nekik részletre árut és éppen ezért nem adósodhatnak el. Ők azok, akikre gyanakodva néznek a házigazdák, amikor lakást akarnak kivenni... A nem biztos existenciák.

Jóarcú, kerekképű, zömök magyar. Ott áll a bakjára és fejszéjére támaszkodva az embervásár széles térségén, melyen pajkosan fütyörészve nyargalász keresztbe-kasul a csípős téli szél. Várja a munkát... a vágni való fél, vagy egész öl fát. Néha hiába vár késő délutánig. Akkor felszedelőzködik és hazafelé indul... Kicsit szomorúan, de nem elkeseredetten.

— Ugy még sohase vót, hogy valahogy ne lett vóna. Na nem igaz? — kérdi értelmes, barna szemeivel mélyet nézve. Tegnap mindjárt reggelt kaptam dolgot. Elmentünk az asszonnyal együtt és estére már be is aprítottuk a fát. Én fűrészeltem, az asszony hasgatta. Ma már csak ő dolgozik. Mosni van. Én üres kézzel megyek haza. Egyidő óta így megy ez. Az asszonynak hamarabb akad valami. Mosás, takarítás. Vagy úriháztól a zsibogóba elmegy ócskaságot árulni. Minden pengő után tíz fillér az övé, meg a helypénzt fizetik... Ő megkeres egy hónapban 30 pengőt is. Én csak húszat-huszonötöt. Ráadásul neki enni is adnak mosáskor. Annak felét oszt elszokta hozni nekem.

— Gyerek van?

Azt tessen kérdeni, hogy hány — mondja, de mindjárt meg is felel rá... Hét... instálom... Öt fiú belőle teszi hozzá büszkén.

— Hol vannak a gyerekek, amíg maguk dolgozni mennek?

— Egy lányom már hejárónő, egy fiú meg kifutó azokon a napokon, amikor nem kell ismétlőiskolába menni. Kettő iskolába jár a többi meg vigyáz egymásra odahaza.

— Mit esznek leggyakrabban?

— Sült kolompért. Ha jól megy, osztán mindketten keresünk, akkor szalonnát is hozunk.... meg tésztalevest főzünk... Húst csak vasárnap.

— Van sok adósság?

Elneveti magát.

— Ugy nézek én ki, tekintetes úr, mint akinek adnak hitelbe? Egy pince lakásba lakunk... 12 pengőt fizetek, de csak úgy kaptam meg, hogy 3 hónappal előre vagyok a lakbérrel. De jó száraz pince, hát kisikerítettem.

Megtöröli szemét, melyből kicsipett egy kövér könnyecseppel a kavargó januári szél. Aztán vállára billenti a bakot, fejszét.

— Minden jót kívánok... Megyek haza.

Elindul tempós, nyugodt léptekkel haza, a pincelakásba. A gyerekekhez... meg az asszonyhoz, aki egész nap lúghabaresban maratta a kezét és az ebédjéből elspórolt falatokat megosztja emberével. Holnap pedig ismét kiáll a standra a bakkal és fejszével szerencsét próbálni... mert, hogy is mondta: — Ugy még soha sem volt, hogy valahogy ne lett volna.

Kivándorlók!

A gobelinképnek külföldön óriási értéke van. Vigyen gobelinképet Pikó gobelinfestő és kézimunka üzletéből. Szent Anna ucca 10—12. szám. Arajánlat díjtalan.

Két esztendeje felmondtak a vállalatnál, Gencsy Istvánnay hívják, magántisztviselő volt. Akkor úgy érezte, mintha fejbevágták volna és el volt készülve az éhenhalásra. Aztán pár hét alatt rájött, hogy a mai társadalomban éppen olyan nehéz éhen halni, mint vagyont gyűjteni... Felébredt a munkakedve. Ugy érezte magát, mint, akiről láncok estek le, ahogy kiszabadult az irodai élet pontosan beosztott rendjéből. Rájött arra, amit Amerika hangoztat: egy kis életrevalóság kell csak és szabad pályán sokkal könnyebben és jobban lehet boldogulni, mint egy úgynevezett biztos állásban.

Két esztendő óta az ötleteiből él és ezek az ötletek mindig hoznak valamit. Eleinte a falvakat járta be ócska kerékpárján, megkérdezte az emberektől, hogy mire van szükségük és visszakarikázott a beszerzett dologgal. Pár fillért nyert rajta. Aztán darabokat vitt a falusi műkedvelők számára, ponyvaregényeket írt számukra és kihordta nekik ugyancsak kerékpárján. Beszédeket írt meg alkalmakra számukra, leveleket gyártott és minden munkáját megfizették. Aztán a kisebb városokat is bedolgozta. Jótollú fiú volt és olcsón készített bárkinek verset, beszédet. Aztán rájött arra, hogy a legegyszerűbb ember élete is kész regény, mely a maga színes fordulataival csak arra vár, hogy megírják. Ezt a találmányt, éppúgy, mint az első beszéd, szónoklat és ujságcikkfró-üzemét is szabadalmaztatta és egyre jobban keresett vele. Felkereste az embereket, elmondta tervét, felvette adataikat, ellenben nem vett fel tőlük pénzt. Egy hét mulva beállított a kész munkával és felolvasta. Az emberek csaknem minden esetben megvették az életükről írt regényt, olyan jól megírt munkának találták. Megírta a kedves halottaik regényét, ezzel állítva maradandóbb emléket mindennél... Az üzlet egyre jobban jövedelmezett. Aztán Gencsy, aki kitűnő nyelvész volt, egy tudósítói szerkesztett külföldi lapok számára, de nem pénzért, hanem megszabott hirdetési helyért a lapokban. Ezeket a helyeket pedig eladta egyik hirdetési irodának. Ilyen ötletekből szövődött össze existenciája, mely egészen jól beválik. Az első amerikai stílusú existencia Európában itt él Debrecenben Gencsy István személyében.

Nincsen olyan dolog, amit ne ajánlana. Csak magát ajánlja nehezen. Ha valakire ráakaszkodik, az nem szabadul tőle addig, míg üzletet nem csinált. Szívós és kitartó. Alig van olyan cikk, amivel ne foglalkozot volna Karinthy gyűjteményes kiadásától a különböző sajtó-fajtáig. Az eredmény: él és megkeresi a maga sovány mindennapi kenyerét...

Ilyen tipusokból tevődik össze egy ismeretlen rétege Debrecen lakosságának: az existenciátlanok társasága. Nem tartoznak azok közé, akiket lányos mamák egymástól irigyelnek. A mai fixesekért rajongó világban kicsit hátérbe került emberek ők. És mégis ők képviselik azt a friss, törekvő, energikus új embertípust, amelyik nem tapad le egy íróasztalhoz, vagy munkapadhoz, hanem mindennap úira kezdi a küzdelmet a kenyérért és ki is vereksz azt egy áldatlan korban is... Problémáikat érdemes megfigyelni s típusaik, kérdéseik vannak olyan izgató dolgok, hogy érdemes góreső alá venni. Többszáz típus él az existenciátlanok hősiesen küzdő fajtájából, akik[kel legközelebb foglalkozunk. (?)]

Debreceni szobrásztehetség érdekes munkái

Magyar tehetség kálvária útja az elismerés felé.

Kruppa Sándor alkotásai.

Kruppa Sándornak hívják és most 35 esztendős... A szobrászművészet álmát két évtizede hordja lelkében a szürke hétköznapok munkát, gondot görgető sodrában. — Már öt esztendővel ezelőtt járt szerkesztőségünkben s annak idején felhívtuk tehetségére a figyelmet. Most eljött ismét, megmutatni, mit fejlődött az elmult öt esztendő alatt.

A fejlődés egyenesen bámulatos, főleg, ha tekintetbe vesszük, hogy azt teljesen autodidakta módon, vezetés, tanulmányok nélkül érte el. A magyar faj zsenialitásának egy érdekes, tüneményszerű megnyilvánulásáról van szó Kruppa Sándor esetében...

— Mikor kezdett foglalkozni a szobrászattal? — érdeklődünk.

— Már gyermekkoromban, az iskola padjai között mindig tervezgettem és otthon agyagból kigyurtam az alakokat .. Ez a hajlam öntudatossá csak 17 éves koromban vált bennem és beiratkoztam az iparművészeti és képzőművészeti iskolába. Anyagi helyzetem azonban nem engedte sokáig folytatnom ezt a tanulást... Félbe kellett hagynom és reális foglalkozás után néztem... Autófuvarozásba ekzdtem...

— 1933-ban a „Debreczen" és Ecsedi István igazgató úr biztatására ismét hozzáfogtam a szobrászathoz. Azóta igyekszem, amennyire önerőmből birom, képezni magamat.

— Hogy legalább ne távolodjak el nagyon foglalkozásom révén a szobrászattól, ezért a kőfaragó iparághoz fogtam és most teszek segédvizsgát.

Előveszi a fényképeket munkáiról... Szeretettel, simogató kézzel rakja ki őket a szerkesztőségi asztalra.... Kőbevésett álmok... egy emberi lélek forró álmai a hideg kőben.

— Ezek a siremlékek is elütnek a rendes sémától... Ezeket egyenesen kararai márványba véstem, terv és kirajzolás nélkül...

— És most... ezután? — érdeklődünk.

Kruppa Sándor kitária karját, tanácstalanul, mint egy repülni vágyó madár...

— Nem tudom... Szeretnék múzeumokat... szoborgyűjteményeket végignézni... külföldi szerzők mestermunkáin tanulni... De ezek egyenlőre hiábavaló, céltalan vágyódások... Örülök, hogy megvan a mindennapi darab kenyerem és nem is tudom, fordul-e úgy az élet, hogy megvalósíthatom ezeket a terveket.

Debrecenben él egy tehetség.... Ösztönös művész... nem tanította senki... saját álmait lehelte bele az életlen kőbe. Minden álma, hogy külföldre mehessen... mestermüveket láthasson, amelyeken a vonalak a művészet szent csodáit dalolják a szépreszomjas lélek felé.... Tanulni szeretne Kruppa Sándor, képezni magát, hogy ne sikkadjon el élete a mindennapi kenyér hajszája közben s valamit viszontlásson valóra váltva azokból a színes, csillogó tervekből, melyeket egy fiatal lágyarcú gyerek még az iskola padjai között álmodott...

Ösztöndíjra lenne szüksége, támogató kézre... Ilyen azonban ma nem igen akad. Ez a kor nem szült mecénásokat.., a szépség és művészet magára hagyva sikkad el a lármás mindennapok hajszájában... Ha csak valami szerencsés véletlen fel nem emeli Kruppa Sándor művészetét.

Megérdemelné, mert igazi érték.

(?).

METEOR MOZI MŰSORA

MA: 3, 5, 7, 9 órakor: »ÉJSZAKA KEZDŐDÖTT« (Charles Boyer). Világhiradó!

Szerdától jön: »Mellékucca«.

x Még a takarékos ember is járhat szinházba, ha kedvezményes füzetszelvényt vált a Csokonai Szinház földszinti titkári irodájában.

Id. Bagdy István 35 évvel ezelőtt sajátkezüleg elkészitette felesége és maga koporsóját

Pénteken délután temették el őszinte részvéttől kísérve id. Bagdy István asztalosmestert, ki szép kort élt meg, 86 éves korában ragadta el a halál.

Idős Bagdy István asztalosmestert ismerte úgyszólván az egész város. Több mint 50 éves önálló, igen jóhirű asztalosmester a régi béke idők egyik legkitünőbb iparosa volt a szakmának. Egészen fiatal korában, az akkori céhrendszer idejében, mint fiatal segéd vándorútra kelt és bejárta az egész müvelt Európát. Sokat látott és még többet tanult. Amikor hazajött azonnal önállósította magát, majd egészen fiatalon megnősült. Boldogan éltek, semmi sem zavarta meg derüs fiatalságukat. Egymásután jöttek a gyerekek és a nagycsalád a Rakovszki utca 5. számú kis családi házban szeretetben élt.

Id. Bagdy István sok munkája mellett még arra is ráért, hogy önkéntes tüzoltói szolgálatot vállaljon. 25 évig volt önkéntes tűzoltó, még abban az időben, amikor Debrecenben nem volt hivatásos tüzoltóság. Életének nagy élménye volt, hogy részt vett Bosznia okkupációjában. Egyik ütközetben súlyosan megsebesült. Felgyógyulása után leszerelt és hazajött, hogy folytassa iparát.

Harminchárom évvel ezelőtt idős Bagdy István, amikor még élete teljében volt, nagy munkára készült. **Mértéket vett magáról és feleségéről és műhelyében elkészitette mindkettőjük koporsóját, majd a két koporsót felvitette a padlásra.** Gyermekei nem jó szemmel nézték ezt a munkát, de az öregúr azt hangoztatta előttük, hogy bár még nem akar meghalni, de ő gondos ember és elkészíti a koporsókat, esetleges halál esetén ezzel se terhelje hátramaradottjait. Mint a gyermekei mondják, abban az időben a világ minden kincséért sem mertek volna felmenni a padlásra, annyira féltek a koporsóktól.

A gyermekek idő multával elkerültek hazulról. 1936-ban aztán eljött a nagy nap, az egész család készült az aranylakodalomra, mely éppen március 15-re esett. Nemsokára ezután Bagdy István hőnszeretett felesége meghalt. Előkerült az egyik koporsó a padlásról. Azóta az öregúr kedvetlen lett, hogyne, hiszen azt veszítette el, akivel több mint 50 évet élt együtt munkában, szeretetben és békességben.

Két héttel ezelőtt idős Bagdy István meghült, a családtagok mindent elkövettek, hogy az aggkorban lévő apát megmentsék az életnek, de a mult héten váratlanul válságosra fordult állapota és e hó 10-én csendesen elhnyt szerettei karjaiban.

Utolsó szavai ezek voltak:

— Nagyon sajnállak benneteket, mert itt kell hagyni titeket.

A család, édesapjuk kívánságára a 33 éve elkészített koporsóban helyezte örök nyugalomra idős Bagdy Istvánt.

néhai id. Bagdy István és felesége. Aranylakodalmuk idejében készült kép.

Gazdaifjak bálja

A debreceni gazdaifjak január 28-án rendezik meg nagyszabású táncmulatságukat az Arany Bika szálló nagytermében. Debrecen gazdaközönségének még emlékezetében élnek azok a nagysikerű Gazdabálok, melyeket utoljára tíz évvel ezelőtt rendeztek és melyek mindig fényes erkölcsi sikerrel végződtek. A régi hagyományos, magyaros és gazdaközönségünkhöz méltó mulatságot eleveníti fel a gazdaifjúságunk, mikor ez évben újra megrendezi bálját, ahová Debrecen gazdatársadalmának széles rétegeit hívja meg és szeretettel várja el azon nemes cél érdekében, melyre a bál tiszta jövedelmét fordítják.

A bál rendezőség fáradságot nem ismerő gárdája most küldi szét a meghívókat. Tekintettel a táncmulatság zártkörű voltára, már most felhívjuk érdeklődő gazdatársaink figyelmét, hogyha valaki véletlen folytán nem kapna meghívót, hisz ez a leggondosabb rendezés mellett is előfordul, meghívó igényléséről gondoskodjon, ami az Arany Bika előcsarnokában lévő bálirodában eszközölhető január 25-től.

Jótékonycélu hangverseny a piarista gimn. diszteremében

Január 22-én, vasárnap délután 6 órakor lesz a piarista gimnázium diszteremében a jótékonycélú hangverseny *Rácz Janesi* és zenekara önzetlen közreműködésével a Felvidéken felszabadult lévai piarista gimnázium szegénysorsú tanulói megsegélyezésére. Számozatlan ülőhely 1 pengő, állóhely 50 fillér. Jegyek előreválthatók *Kummergruber Emil* piarista tanárnál és a hangverseny előtt a pénztárnál.

x Még a takarékos ember is járhat szinházba, ha kedvezményes füzetszelvényt vált a Csokonai Szinház

A cseh börtönök borzalmairól, pokoli kegyetlenkedésekről beszélt a Debrecenbe hazatért Rotter Ferenc illavai fogoly

Rotter Ferenc debreceni gazdasági akadémiai gyakornok, aki Illaván szenvedte át a cseh fogság borzalmait, a csehek vallatása alkalmával kapott veseütésével közel két hétig betegen feküdt egyik budapesti kórházban és csak tegnap délután érkezett haza. A derék magyar hős fogadására zászlója alatt kivonult a pályaudvarra a volt debreceni XIV. lövészzászlóalj és nagyszámú közönség.

A befutó budapesti gyorsról lelépő, arcán az átélt szenvedések nyomait viselő Rotter Ferencet lelkesen megéljenezték, majd *Szentpály Kálmán* üdvözölte meleg szavakkal. Ezután a Frontharcos Otthonba kísértk Rotter Ferencet, akit a megjelent frontharcosok és lövészek lelkesen ünnepeltek. Elsőnek dr *Papp Endre* frontharcos vezetőtiszt köszöntötte megkapó szavakkal Rotter Ferencet, aki társaival együtt önként elindult életét áldozatul vinni a hazáért.

Rotter Ferenc meghatottan köszönte meg a fogadtatást, azzal, hogy egyetlen kérése van csupán, az, hogy Kassa alatt fejlövéssel elesett hős bajtársának, egy debreceni fiúnak, akinek nevét egyelőre nem mondhatja meg s aki a hegyoldalon van eltemetve, hozassák haza tetemét, hogy itthon, a hazai földben, a hősök temetőjében alhassa örök álmát. Ennek megvaló sításához kérte a frontharcos bajtársak segítségét, amit egy emberként, lelkesedéssel igértek meg.

Sarkadi Sándor, a Frontharcos Szövetség főpénztárosa üdvözölte ezután Rotter Ferencet. Remegtünk értetek — mondotta —, de

véretek nemhiába hullott, visszahoztátok a szenvedő testvérek egy részét. Adja Isten, hogy jövőre ismét kitűzhessétek más helyeken a magyar lobogót.

Seprényi Sándor frontharcos bajtárs megkapó szavaival ért véget Rotter Ferenc üdvözlése.

»TÖLTENYÜNK ELFOGYOTT... ELFOGTAK A CSEHEK!«

A »Debreczen« munkatársa hosszabb beszélgetést folytatott az átélt borzalmak után ismét hazatért Rotter Ferenccel, aki a következőket mondotta el fogságbakerüléséről és a cseh börtönökben átélt szenvedésekről:

— Önkéntes vállalkozást indultunk el végrehajtani néhány társammal Kassa alatt. Átmentünk a határon és éjfél felé cseh járőrcsapattal találkoztunk...

Lőni kezdtek bennünket, mi felvettük a tüzet. Többen lövöldözés közben holtan buktak le... Szétszóródtunk, úgy álltuk a harcot... Később már csak ketten tartottuk a terepet háromnegyed órán át, míg aztán töltényeink elfogytak és elfogtak bennünket.

A CSEH FOGSÁG KÁLVÁRIÁJÁBAN...

— Elfogásunk után a kassai tábori őrsre vittek.

A főőrsön vallatóra fogtak bennünket. A legválogatottabb kínzásokat hajtották végre rajtunk. Összeláncolt kézzel leütöttek bennünket a székről és végigrugdostak a termen.

Injekciókkal próbáltak vallomást kicsikarni...

Présbe szorították végtagjainkat és addig csavarták, míg azok kificamodtak, szinte kiszakadtak s a kegyetlenkedéseiknek kiszolgáltatott foglyok szinte félőrültté váltak a fájdalomtól... Puskatussal ütlegelték félholttá az embereket s mindazt, amit a szadista, hóhér képzelet kitalálhat, végigcsinálták rajtunk.

Egyik vallatás közben kaptam szöges bakancstól azt a veserugást, amelyik miatt nem jöhettem előbb haza, mert Budapesten be kellt feküdnöm egy kórházba.

KÍNVALLATÁSOK A CSEH POKOLBAN

— Az őrszobáról autón vittek bennünket a kassai új rendőrségi épületbe, majd néhány nap mulva az eperjesi ezredparancsnokság katonai fogházába, majd ugyancsak Eperjesen a kerületi börtönbe. *Útközben mindannyi állomásán a vallatásoknak alaposan megkínoztak bennünket a csehek.*

— November 6-án levittek bennünket a börtön pincéjébe.

Ott két napon keresztül vallattak olyan módon, hogy éjjel, ha elszunnyadtunk, felvertek álmunkból és újra kezdték a kínzást.

— Minden börtönben új, pokoli fantáziával kieszelt módjaival ismerkedtünk meg a kínzásnak. Itt például

azt csinálták, hogy a nyakunkra kötelet kötöttek és úgy húzgáltak körbe a pincében. Mikor a gyengébb fizikumúak elvesztették eszméletüket, fellocsolták, aztán újra folytatták.

Máskor ötven-hatvan kilós súlyt cipeltettek órákon át velünk s hátul puskaaggyal folyton ütötték a hátunkat.

KIVÉGZÉS...

— Azt mondották, hogy

azért vittek le bennünket a pincébe, mert minket ki fognak végezni, csak a parancsot várják. A fegyvereket betöltötték és úgy vártak a parancsra háromnegyed órát, miközben mink fel voltunk állítva sorjában az ítéletvégrehajtáshoz...

Aztán valami közbejöhetett, mert nem hajtották végre az ítéletet, pedig, hogy komolyan készültek rá, azt bizonyítja az, hogy *sok foglyot a kínvallatások után felakasztottak, vagy főbelőttek a csehek.*

— Aztán másnap a börtönből kivittek minket az eperjesi állomásra, kettesével összeláncolva. Engem Bartha János debreceni teológussal láncoltak össze, akivel kezdettől fogva együtt szenvedtük a fogság borzalmait. Mikor a Masaryk-scola előtt vittek el bennünket, leszólt egy hang:

— *Magyarok vagytok, fiúk?*

Egy légiós őrmester kísérőnk fejével biccentett, hogy igen, mire szomorú sóhajtással utánunk csendült:

— *Kár értetek, fiúk!*

Az állomáson megismétlődött a szimpátiatüntetés. *Zsolnára szállítottak bennünket s közben két napig nem kaptunk enni. Csak vizet hoztak be kérésünkre. Később aztán azt mondták, hogy kiutalták az ennivalót, de a cseh katonák, a kísérőink, akik ekkor már éheztek, elloptak azt.*

AZ ILLAVAI BÖRTÖNBEN...

— Ez a procedura november 2-től 7-ig tartott. Illaván felvettek bennünket a fogolylistára és *életünk ettől a naptól kezdve már biztonságban volt.* Illaván két napig külön zárkában voltunk. Két nap után a Munkácsnál és Salánknál elfogottakkal a nagy fegyenceszobába zártak, majd

az egyesnek nevezett szoba lakói lettünk Bartha Jánossal együtt. Azért Illaván is előfordultak kínzások, például Németh Jánost, Német Máriának, az operaénekművésznőnek a testvérét itt törték össze. Fejét bezúzták a csehek vallatás közben.

Ennivalót egyre kevesebbet kaptunk, Csehországban ekkor már nagy volt az ínség. Viszont mivel csaknem valamennyien beteggé, lázassá lettünk a kínzások következtében: aszpirint és morfiumot bőven adtak. A Magyarországról küldött szeretetcsomagokat nem kaptuk meg, azt csak Komáromban a magyar hatóságok adták át, mert a csehek nem engedték be.

— *Szenvedéseinket megsokszorozta az, hogy skorbut ütött ki a fogolytáborban.* Csak az tartotta bennünk a reményt, hogy a bevásárlókon keresztül, a konyhai személyzet útján beszivárogtak hozzánk a hírek. Egyre reménytkeltőbben.

HAZA...

— December 30-án elvették tőlünk a pokrócokat és minden felszerelést, kiskabátban maradtunk s azt mondták, hogy

megyünk haza. Sajnos, csak 24 órával később indultunk el, addig gyenge ruházatban szenvedtük a hideget, de mit bántuk mi azt. December 31-én este Komáromba érkeztünk és a Szilvesztert már magyar földön értük meg.

Az újesztendőt, mely remélem meghozza országunknak, hogy azokat a magyar testvéreket is magunkhoz öleljük, akik még nem térhettek vissza hozzánk. Ezért küzdeni, harcolni, életünket áldozatul hozni nyugodt lélekkel mondhatom az átélt szenvedések után is százszor érdemes.

Szombaton éjszaka Debrecenbe érkezett még egy illavai fogoly, Győrei Béla, akinek szülei Debrecenben laknak. Kukla Ferencnek, egy másik illavai magyar fogolynak kíséretében jött, aki elbeszélte az illavai megható karácsonyukat, amikor Bartha János debreceni teológus mondott imát. Valamennyien zokogtak, amikor elmondta a Nemzeti Hiszekegy első sorát s a többit némán utána mondták. A pozsonyi magyarok vittek be karácsonyi ajándékokat a magyar foglyoknak.

Ezeket mondotta el az illavai börtön magyar hőse az átélt szenvedésekről, a cseh börtönök poklárol a magyar léleknek azzal a fanatikus lobogásával szavaiban, mely nem ismer félelmet, áldozatot, szenvedést, semmiféle ormait és poklait az életnek, ha a magyar földről, magyar népről, magyar hazáról van szó. *(parvus.)*

Magyarruhára
divatselyem ujdonságok érkeztek.
Petrik Károly
Női és férfi divatüzletében, Szent Anna u. 5.

Iparos-bál hírei

Mint már közöltük, folyó évi **február hó 4-én, szombaton az Arany Bika disztermében** a hagyományos, fényes Iparos-bált ez évben is megrendezzük. A bál szépsége már kezd kibontakozni, amennyiben a rendezőbizottság ez alkalommal minden lehetőséget fel kiván használni arra, hogy a bál külső képében is szép és megkapó legyen. A magyarruhás leányok és ifjak jelentkezése napnap után folyik s most a rendező bizottság a magyarruhás asszonyok csoportját is meg akarja alakitani ,tekintettel arra, hogy sok iparos feleségének, hozzátartozójának és ismerősének szép magyar ruhája van.Épp ezért a rendező bizottság **felkéri a magyar ruhával rendelkező iparos asszonyokat, hogy a bálban felvonuló magyarruhás asszonyok csoportjában való résztvétel céljából jelentkezni szíveskedjenek** az Ipartestület jegyzőjénél.

Kisujszállás köteles megfizetni az elsikkasztott adót

A közigazgatási bíróság igen érdekes ügyben hozta meg most a döntését. A szolnoki pénzügyigazgatóság kérte, hogy kötelezzék Kisujszállás várost 160.000 pengő megfizetésére. Az összeget a befolyt adókból sikkasztotta el a város adófőtisztje, Oláh Endre. A sikkasztó adófőtisztet elitélték, de a kár nem térült meg, mert nem volt semmi vagyona az elitéltnek. A sikkasztott pénzt pedig elmulatta.

A közigazgatási bíróság most kimondotta, hogy a 160.000 pengőért elsősorban Oláh két felettes tisztviselőtársa és azután Kisujszállás városa a felelős. A végrehajtási eljárást már megindították a város ellen. Az ítélet igen sulyosan érinti a várost, mert most is 133 százalékos a pótadó.

Amerika és Kanada között barátságos határ. Karácsonykor fenyőfából világító transparens ívet készítettek, melyen mindkét oldalról ez a felirás volt olvasható: „Békesség a földön a jóakaratú embereknek."

Híres autóversenyzők a svájci hegyek között a sí sportnak hódolnak.

Ukrajna Európa leggazdagabb területe szénbányáiban és bányavidékében

Félmillió német telepes él 32 millió ukrán között. — Az ukrán kérdés súlyosan érint négy államot.

A világsajtóban naponta olvasunk cikkeket az Ukrán kérdésről. Azt írják, hogy a Közép-Európa gyujtópontja lett. Érdemes ezzel a kérdéssel foglalkozni, most még csak gazdasági és földrajzi szempontból, hiszen így is látni lehet azt, hogy milyen érdekek álltak sorompóba.

Prágai jelentés adta hírül: »A Szovjet-Ukrán köztársaság területén kívül élő ukránok a napokban prágába gyűlnek össze kongresszusra, ahol megindul a propaganda hadjárat Ukránia függetlenségének érdekében. A doni kozákok egykori parancsnoka, *Popov* tábornok, aki annak idején Ukránia függetlenségét védte a bolsevikiekkel szemben szintén Prágába érkezik.«

Varsóból ezt jelentik: »A vilnai lengyel hatóságok akormány utasítására erős akciót kezdtek az ukrán propaganda ellen. Dolecskó ukrán papot és több vezető ukrán személyiséget kiutasítottak. Dolecskó vezetése alatt az ukrán vezérek és a fehéroroszok között titkos konferenciap folyt le Vilnában, ahol lefektették az ukrán állam állam megalapításának alapelveit. Ezek a tervek egyet jelentenének Lengyelország feldarabolásával.«

Az ukránok találhatók Lengyel és román területen, de a többségük Szovjetoroszországban az Ukrán-köztársaságban él. Az aterület, ahol ukránok laknak természeti kincsekben igen gazdag és a lehetőségek még a telepítés terén is, igen nagyok.

Az ukrán propaganda emberei azt terjesztik, hogy a rutén föld is beletartozik az ukrán területbe,

pedig bizonyítható, hogy ukránokat csak a cseh telepítettek be a Kárpátok völgyeibe politikai céljaik érdekében. A rutén nem ukrán, teljesen eltérő embertípus. A szovjet rendszerben élő

ukránok 443 ezer négyzetkilométeres területen élnek. A számuk több mint 32 millió.

A lakosok 80 százaléka ukrán, 9 százaléka orosz. Három olyan városa van, melyeknek lakói félmilliónál többre emelkedtek. Az egész területen nagy iparosítás folyik és a szovjet 11 nagy város alapítását határozta el 634 millió rubel költséggel. Az első város építését már 1930-ban megkezdték.

Ez a terület Európa gabonarak és

a háború előtti Oroszország búzakivitelének 90 százaléka innen történt.

Az ukrán szántóföldek kiterjedése 27 millió hektár. Állítólag 90.000 mezőgazdasági gép dolgozik a gazdaságokban.

A búzatermelésnél fontosabb azonban a bányászat, mert a Dunyec medencében van a világ legbőségesebb antracitkészlete. Szénbányái olyan bőségesek, hogy az ukrán bányák szállítják a szovjet szénszükségletének 80 százalékát.

A vasbányák és manganérctelepek az egész világ termésének nagyobbik felét felét adják.

A bányászat már igen fejlett és a feldolgozó ipar is nagy. Az ipari termelés értéke a legutolsó évben 15 milliárd rubel volt. Az ukrán vas- és gépipar 361.000 embert foglalkoztat. Az acéliparban 153.000 ember dolgozik. Jellemző, hogy csak a vasiparban 58.000 ember keresi kenyerét.

Hajógyárak, gépgyárak, vegyigyárak vannak szép számban és még igen jelntős ipari központok. Szovjet-Ukrajna gazdaságára jellemző, hogy a bányászat és vele kapcsolatos nagy ipari létesítményeken kívül Eurpópa legnagyobb búzaföldjein kívül, északon erdőségei vannak, délre gyapottermelésre alkalmas óriási területek. A népsürüsége ennek a területnek

négyzetkilométerenként 72 ember,

tehát igen sok embert lehet még telepíteni erre a területre, ahol megélhet úgy a földmívelés, mint az egyre fejlődő ipar és bányászat munkakörében. Szovjet-Ukrajna felé német telepesek indultak már a cári uralom idején Sándor cár 1803-ban telepített németeket az ukránok közé, hogy a hasznot nem adó nagy területeket hasznosítsák. Ma

ezer telepen élnek németk, a számuk 500.000 körül van.

A német telepesek megtartották nyelvüket, templomaikat és zárt tömbökben élnek. Kievtől Odesszáig, a Fekete tengerig terjed az ukrán terület, felbecsülhetetlen kincseivel.

Ezt a területet, ha elveszíti Szovjetoroszország, akkor annyira életképtelen lesz, hogy kénytelen visszaszorulni Európából. A szabad Ukrán állam elszakítaná a Fekete tengertől, elválasztaná a Kaukázustól és ezzel a Kaspitótól és az értékes petróleumvidéktől. Az ukrán törekvések érthető, hogy súlyosan érintik Lengyelországot, mert nagy területi veszteséget jelentene a leváló ukránlakta rész. Románia már kevesebbet veszítene, de katonai szempontból lenne neki különösen hátrányos egy szabd Ukrajna, melynek megvalósulása szétválaszlaná Lengyelországtól.

A szlovákok kimondják függetlenségüket

A szlovák parlament megnyitó ülése

Pozsony, január 14. A szlovák parlament január 18-i megnyitó ülésén a Hlinka-gárda 100 tisztje fog díszőrséget állani. A szlovák kormány igyekezete arra irányul, hogy külsőségekben is minél fényesebbé tegye a parlament megnyitását és ezzel jelezze, hogy milyen nagy jelentőséget tulajdonit Szlovákia annak, hogy önálló törvényhozási testülete megalakul. A csehekkel létrejött megállapodást a szlovák vezető körök nem tartják megfelelő formának alkotmányuk biztosítására. Ők maguk akarják kimondani önállóságukat s hogy joguk van az autonómián túlmenő állami életre. Ennek az ünnepélyes bejelentésnek révén a szlovák alkotmány mintegy magna charte formájában fog életbelépni, ahogy Tiso is hangoztatta legutóbbi nyilatkozatában.

Két testvér borzalmas halála a disznótoros hurka miatt

Kisjenő község határában véres családi tragédia játszódott le. *Moldován Pál* és *Moldován János* testvérek közösen gazdálkodtak és igen jó békességben éltek egymással. A tanyán pénteken disznót öltek és nagyban készült a két család a disznótorra. A két testvér a hurkakészítésen összeveszett és a vita vége az lett, hogy Moldován Pál a csontvágó bárddal kettévágta testvére koponyáját. Moldován Pál a holttesttől annyira megrémült, hogy ugyanabban a szobában a mestergerendára felakasztotta magát. A diszuótorra érkező rokonság csak a két testvér holttestét találta már.

Gazdász-Bál

1939 február 9.

Három hét választ el még a **gazdász báltól,** de máris óriási arányokban bontakoznak ki a siker előjelei. Sokkal inkább a tiszántúli társadalom elitbálja lesz ez, mint az eddigiek. A rendezőséghez naponta befutó levelek és hírek igazolják ezt. A jövő héten küldjük széjjel izléses, csínos kiállítású meghivóinkat, melyek díszítése a már hagyományossá vált búzakalász.

Gróf **Teleki Mihály** földmüvelésügyi miniszter és **Tasnádi Nagy András** igazságügyminiszter urak fogadták el a bál fővédnökségét s valószínű megjelenésükkel emelik az estély fényét s sikerét, valamint a helyi és vidéki úritársadalom előkelőségei, élükön Debrecen városának és a környező vármegyék főispánjaival. Az Arany Bikaszálló összes termei a szokottól eltérő módon, gyönyörüen feldíszítve, meglepetésként hatva fogadják kedves vendégeinket.

Nyitó párok újszerű magyar táncal kezdik meg a bált. Az elsőbálos úrleányoknak a szokáshoz híven igen kedves eredeti gazdászos ajándékban lesz részük. Emlékül szánva nemcsak az évad, hanem az utóbbi gazdászmulatságok közül is magasan kiemelkedő bálunkról.

A közönség tájékoztatására még többször is szolgálunk híradással. — Azonban mindenféle megkeresésre készséggel áll rendelkezésre a **gazdász bál rendezőbizáottsága,** Pallag Gazdasági Akadémia, telefon : 32-85. szám.

Dr. Milleker Rezső egyetemi professzor előadása Japánról

Az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyamon dr *Milleker Rezső* egyetemi professzor tartott igen érdekes előadást Japánról.

A sokszor emlegetett Japán, a messze-kelet életerős népe mint a nemzeti érzés és erő jelképe vonult fel elénk. Szerénység, igénytelenség, egyszerűség, a mindenről való lemondás egy nagyobb, szent cél érdekében, ez mi a japán embert élteti és dolgoztatja. *Megél egy marék rozsból,* mint az előadó mondotta. — Ez ott az ősi szellem.

Árujával elárasztja a világot és tudja a kereskedelem főtitkát, hogy az áru minősége a legjobb reklám. A földbirtok kezelése is mintaszerű. Nagyrészt bérlők kezében van, de a bérlő jól megél. A munkás a maga szerény keresete mellett nem nyomorog, mert csekélyke napszámából előállítja a neki szükséges dolgokat életéhez.

Az államélet központja a császár, aki »az Istentől származik« és a legfőbb mindenható úr a földön.

Majd igen szép vetített képekben tárult elébünk ez a sokszor emlegetett ország.

A debreceni alvilág kipusztulóban van

A rendőrség munkája csirájában fojtotta el a különböző bünesoportak munkáját s állandó razziákkal tisztítják meg Debrecent a kétes elemektől.

Minden nagyobb város kitermeli, mint a tiszta víz a mélyén ülő salakot, a maga alvilágát. Az alvilág azoknak a bűnözőknek és kétes existenciáknak csoportja, akiknek élete kisiklott valamelyik fordulónál, vakvágányra tévedt és a társadalom kívül keresi a maga életlehetőségét.

Debrecennek, a százhuszezer lakosú nagy alföldi városnak is kialakult a maga alvilága, főleg a háború utáni esztendőkben. A nehéz helyzet, rosz konjunktúra, laza erkölcsök levegőjében gyorsabban elszaporodott ez a világ és természetesen ezáltal felszökkent egyszerre a bűnügyi statisztika is.

Az utolsó két esztendőben ez a statisztika visszaesést éspedig örvendetesen nagyarányú csökkenést mutat. A vagyon és személy elleni bűnök egyre jobban ritkulnak s hovatovább visszafejlődnek a háborúelőtti normális méretekre, amikor egy nagyobb betörés hatalmas szenzációt jelentett a puritán, becsületnek ebben a városában.

Az alvilág tehát pusztulóban van Debrecenben és ez a rendőrség nagy érdeme. Szabó Gyula rendőrkapitánynak, a bűnügyi osztály vezetőjének irányítása mellett két év alatt szinte teljesen kiirtották Debrecenből a nagy bűnözőket. A kasszafúrókat, akiknek két csoportja is zaklata a várost: kézrekerítették. Felgongyolították a betörők és besurranó tolvajok frontját és állandó razziákkal olyan preventív intézkedést esznek, mellyel szinte kipusztítják Debrecenből a bűnözőket. Az a fokozott razziázás, melyet Szabó Gyula kapitány léptetett Lám Dezső rendőrfőkapitányhelyettessel, a debreceni kapitányság vezetőjével egyetértőleg életbe. Ezeken a razziákon, melyek átölelik a város külsőségeit és gyanus helyeit átlag 30—50 előállítás történik. Az előállítottak egyrészére csaknem minden esetben rábizonyul valami elkövetett bünecselekmény, másik része pedig nem tud rendes lakást és foglalkozást igazolni és a kitoloncolás sorsára jut. Ez a preventív intézkedés vetett gátat főképpen a debreceni terjeszkedésének.

Ezeknek a veszedelmes bűnözőknek tipusaiból mutatunk be alább néhányat.

KRIPTAFOSZTOGATÓ

Egy négytagú társaság volt ez, mely a temetőket látogatta és a kriptákat fosztogatta hétszámra. Ezt a munkáját bestiális módon végezte és volt rá példa, hogy mikor egy halott ujjáról nem tudta lehuzni a gyűrűt, egyik tettes, levágta a holttest kezét és azzal együtt vitte el az ékszert. A legsötétebb bűnök elkövetői néhány hét után lefülelni a debreceni rendőrség és véget vetett garázdálkodásuknak.

*

Zsebmetszők pár év óta szinte azt mondhatni, hogy nem merik betenni lábukat Debrecenbe. Még az első TIKÁV alkalmával történt, hogy a debreceni rendőrség egy hirhedt nemzetközi zsebmetszőt lefülelt és az illető néhány év mulva került csak szabadlábra. Hasonlóképpen járt egyik nagyvásár alkalmával azsebmetszés művészetének egy másik híressége és ettől kezdve, mintha csak az alvilág eme csoportjában óvaintetek volna mindenkit Debrecentől, nem tette be többet a városba a lábát zsebmetsző és szinte egyedülálló, hogy a vásárok itt milyen kevés zseblopással zajlanak le.

PÁNCÉLSZEKRÉNYEK HIÉNÁI

A bűnözőknek ebből a vállfajából két csoport is garázdálkodott Debrecenben. Egyik a Szarvas Ferencné volt, amelyik villamosfuróval dolgozott, a másik a napokban kézrekerített veszedelmes bandá, mely állítólag a rendőrgyilkos Rácz Kálmánnal együtt vágott át közel egy tucat kasszát Debrecenben. A páncélszekrények hiénáitól is sikerült megtisztítani a várost.

Ma már a rendőrség erélyes munkájának következtében szinte azt mondhatni, hogy alkalmi tolvajokon kívül nem lehet nagyobb bűnöző csoportot találni a városban. A debreceni alvilág kihalóban van és azt a nagy munkát a debreceni rendőrség csekély létszámú és túlterhelt detektív gárdával és rendőrlegénységgel, olyan elemi segédeszközöknek, mint például a riadóautó — teljes hiányában végezte. Hogy a rendőrség teljesítményét tisztán lássuk, elég csak annyit felhozni, hogy úgyszólván valamennyi detektívnek ezren felül emelkedik az aktája évenként. Ennyi esetben kell nyomozást foganatosítani, helyszíni szemlét, kihallgatásokat tartani, jelentéseket irni. A debreceni rendőrség minden egyes tagja munkával túlterhelten végezte el bravuros tisztogatását és pusztította ki a debreceni alvilágot.

A hirek szerint a közeljövőben a rendőrség létszámát és detektív-kar tagjainak számát az egész országban felemelik. Ezesetben Debrecenben is javulni fog a helyzet s az eddig is feladata magaslatán álló rendőrség még tökéletesebben tudja ellátni feladatát és Debrecen lakosságának vagyon és élelbiztonsága még teljesebb lesz.

(kiss)

Mesterséges arany, véleménykutató intézet és a mai kor egyébb érdekességei

A huszadik század egy egészen különös és csak pszichológusok által megérthető tünete az, hogy ugyanakkor, amikor a mindennapi nehézségei, nyomorúságai legjobban földhözkötötték az emberi testet, ugyanakkor a szellem soha nem repült ilyen magsan. A mai ember fantáziája eddig soha nem ismert birodalmakat járt be és találmányok, kísérletek, felfedezések ezrei beszélnek erről a fantáziáról.

A MESTERSÉGES ARANY

A középkor mágusainak, görnyedthátú aranykutatóinak a huszadik század is kitermelte utódait. Két ilyen sok viszontagságon át ment hőse van az aranycsinálásnak. Az egyik Dunikowszky a másik Etyiep Wood.

Különösen az utóbbi, Délamerikában élő tudósnak és irónak sorsa rendkívül érdekes. Közel tizezer zseniális találmány ötlete fűződik nevéhez s ezek közül a legnagyobb figyelmet a mesterséges arannyal érdemelte ki. Különleges gépei segítségével állította elő a mesterséges nemesfémet. Sikerült elérnie, megoldania az anyag átalakításának problémáit. Aranyat állítotak elő homokból és a szenzációs híren, melyet egy párisi világlap röppentett fel, évekig vitatkozott a tudományos világ s ma is egyaránt vannak tagadói is és elismerői a fizikusok és kémikusok hatalmas táborában.

A VÉLEMÉNYKUATÓ INTÉZET

Etyiep Wood tervezete alapján állítottak hivatalos intézetet Amerikában a véleménykutatásnak. Az utolsó három év során ez az intézet az amerikaiak százezreihez intézett kérdéseket alapvető, vagy éppen az érdeklődés középpontjában álló problémákról. Ez az intézet a véleménynek igazi keresztmetszetét tudja megadni minden fontosabb témával kopcsolatban. Eddig 500 körkérdésre adott többmbilliónyi feleletet gyűjtöttek össze és dolgoztak fel a véleménykutató intézetben.

Az intézet szakemberei úgy találták, hogy az emberek szívesen, bátran és világosan fejtik ki nézeteiket a kérdésekről. A legnehezebb kérdésekről adtak véleményt: fgy a fegyverkezés, a háború és béke kérdéséről, a házasságról, a társadalmi biztosítás, munkanélküli segély, emberi jogok stb. nehéz és eldöntetlen kérdéseiben ... A viszont, embereknek véleménye van kezében, könnyen tudja nézetek ezreiből leszürni a leghelyesebb megoldást.

Ez a meggondolás hozta létre a véleménykutató intézetet, melynek mintájára Wood mester már egész sereg hasonló kutató intézet tervezetén dolgozik.

NEM PROBLÉMA TÖBBÉ: FIÚ-E VAGY LÁNY?

Etyep Woodnak, ennek a zseniális tudósnak, egész sereg fantasztikusan érdekes elmélete soráből is kiemelkedik az, melyszerint nem probléma többé, hogy valakinek fia születik-e, vagy lánya. Megállapítása szerint kilenc hónapos korig egészen egyszerű és veszélytelen műtéttel lehet a fiút lánnyá s a lányt fiúvá átváltoztatni.

A HIDEG, MINT ORVOSSÁG

Az a felfedezése is meglepő, hogy a hideg tökéletes gyógyszere minden betegségnek. A hosszabb időn át hideg klimán tartózkodás teljesen kigyógyít a legsulyosabb betegségekből is. Ha ezen elmélet helytállónak bizonyul, úgy ez óriási propagandáját jelenti a sorkvidékeknek s bizonyosra vehtő, hogy az eddig lakatlan területek rövidesen benépesülnek beteg emberekkel.

MŰ-KONTINENSEK

A maga formájában elragadó az az elmélete, illetve ötlete Etyiep Woodnak, melyszerint a föld valamelyik óriási pusztaságán meg kell csinálni a miniatür földet. Vagyis kicsiben teljesen felépíteni az öt kontinenst. Óriási idegenforgalmi ötletnek kell ezt tartani, hiszen bizonyos, hogy egy ilyen összezsúfolt, mű-világot, mely mindenben tökéletes mása a teljes földnek, rengetegen felkeresnének. De Etyiep Wood kiegészíti ezt azzal a kolosszális ötlettel, hogy meg kell csinálni a különböző korok életét is a földön, hogy aki akarja visszamehessen ötszáz esztendővel. Sőt a jövő társadalmát is be kell rendezni egy kis mintaállamban, hogy valaki, ha akar, néhányszáz évvel a jövőben is élhessen. Wood szerint ezek a mintaállamok egyuttal tanulmányozását is jelentenék a helyes reformoknak s alkalmat nyujtanának különböző elméletek kipróbálására.

Etyied Wood szerkesztésében jelenik meg a világ legérdekesebb folyóirata. Hetenként jelenik meg... a szellemi élet 100 kiválósága dolgozik bele s mindenik pontosan két oldalt kap mondanivalói elmondásához... Etyiep Wood, aki nem barátja a feleslegs és nem új ötleteknek, azzal indokolja, hogy mindazt az értelmes dolgot, amit az emberiség létezése óta csinált, el lehet mondani két oldalon, tehát ez untig elég egy fró megnyilatkozásához. Wood különbe megírta a bibliához a »Legújabb szövetség könyvét«, melyben a bibliához kapcsolódva új tanításokat és példázatokat nyujt az emberiség számára.

Rendkívül érdekes az az ötlet, mely az ember elhelyezkedésével foglalkozik a földön. Valóságos katasztert csinált e terv és kimutatja, hogy még háromszor ennyi ember is kiválóan megélhet a földön helyes elosztás mellett. Érdekesek azok az elméletei, melyek alapján ezt elgondolja. Van egy kötetre való tanregénye, melyben az összes emberi tudományokat izgalmas, élvezetes regényeket dolgozta fel, megteremtve ezáltal a t anregény érdekes műfaját.

Egy érdekes és zseniális emberélet tükrén keresztül pillantottunk itt bele egy egész kor lelkébe. Igaz viszont, hogy Etyiep Woodnál aligha találhatnánk hívebb kifejezőjét korának, mint ezt a különös embert, aki kicsit író, kicsit tudós, kicsit apostol és világcsavargó egyszemélyben, viszont bizonyos, hogy zseni. Évekkel ezelőtt azzal a fogadásával vonta magára a figyelmet, hogy egy évtized alatt gyalog bejárja a földet. A fogadást nyolc és fél év alatt végrehajtotta a megállapított útvonalon, öt kontinensen keresztül. Annak idején sokat írtak a lapok erről a bizarr fogadásról és remek teljesítményről. Sokkal érdekesebbek ennél azonban lexikonba foglalt találmányai és elméletei, melyek a fantázia ezer fényében csillognak és híven kifejezik egy emberöltő földhöz kötött sorsú emberének ég felé szárnyaló lelkét.

15 EVET FIATALODIK MAROL-HOLNAPRA!

mitesszerek, orr-Szeplők, ráncok, vörösség, barna foltok, pattanások, tágult pórusok és egyéb szépséghibák öregítik az Ön arckifejezését! A SILFID **hámlasztószer** eltünteti az összes ily aretisztátalanságokat. Arcszine tiszta, üde és szép lesz. Megjelenése elragadó. Dr T. asszony irja: 49 éves vagyok, szép, rózsás, lányos kifejezésem van és tisztelőim nem is sejtik, hogy már nagymama vagyok. Szépségemet az Ön krémjének köszönhetem. Orvosilag ajánlva, 1 tégely P 1.80, 3 tégely P 4.—. Ha 3 napon belül rendel 10% engedményt nyujtunk, ezért rendeljen még ma. Dr Kemény Miklós, Kassa, Kovács u. 77/B. 23.

x **Nagy kedvezménnyel válthat szinházi füzet-szelvényt a Csokonai Szinház földszinti titkári irodájában.**

MERANO SZÁLLODA

Budapest, IV., Bécsi ucca 2.

Exkluziv belvárosi családi ház.

Propagandaárak kizárólag belföldi utasok számára. Kifogástalanul berendezett, hideg-meleg folyóvizes, központi fűtéses szobák:

Egyágyas		5.—
Kétágyas		8.—
Egyágyas	háromszori étkezéssel	8.—
Kétágyas	háromszori étkezéssel	14.50

Szobát ajánlatos előre rendelni.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA

»Megváltó«, Piac u. 18. Telefon: 14-69. — »Tisza«, Magoss György tér 9. Telefon: 24-52. — »II. Rákóczy«, Külsővásártér és Miklós ucca sarok. Telefon: 23-43. — »Sztankay«, Szent Anna u. 64. Telefon: 25-58.

MENTŐK TELEFONSZAMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Zokogó virágok...

Zokogó virágok
Engem sirassatok,
Vigye el a szellő
Messze a bánatot.
Mit ér a szerelem,
Ha könnyel van telve,
Mit ér az a kislány,
Hogyha ninesen szive.

Sugjátok meg nékem
Ti kicsiny virágok,
Valóra válik-e
Amit vággyal várok.
Ha a fájdalmamat
Nem tudja érezni,
Eldobhat magától
Nem kell soha senki.

LŐRINCZ ENDRÉNÉ.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban d. e. 10 ó. dr. Soós Béla, 5 órakor dr. Lencz Sándor. Kistemplomban d. e. 9 ó. Uray Sándor, 11 ó. dr. Lencz Sándor, d. u. 5 ó. Csutoros Sándor. Kossuth u. templomban d. e. 10 ó. Baja Mihály. Károli G.-téri templomban d. e. 9. ó. Siposs Imre, d. u. 4 ó. Kiss Antal Jenő. Ispotály templomban d. e. 10 ó. Molnár Ferenc, d. u. 5 ó. Kulcsár Dezső. Árpádtéri templomban d. e. 10 ó. dr. H. Kiss Géza, d. u. 3 ó. Papp Géza. Homokkerti templomban d. e. 10 ó. Kovács József, d. u. 5 ó. Szilágyi László. Nyilastelepi templomban d. e. 10 ó. Mezey Béla, d. u. 3 ó. Orosz János. Csapókerti templomban d. e. 10 ó. dr. Danesházy S., d. u. 3 ó. Kiss Lajos. Kerekestelepi templomban d. e. 10 ó. Kulcsár Ferenc, d. u. 5 ó. Kulcsár Ferenc, istentisztelet után ösgyűlés. Nyulasi állami iskolában d. e. 10 ó. Zimányi József. Téglaskerti állami iskolában d. e. 10 ó. Birinyi János. Szegényház d. e. fél 9 ó. Halász András. Horthy-kórházban d. e. fél 9 ó. Nagy Sándor. Wolaffka-telepi olvasókörben d. u. 3 ó. Kovács József. Téglavetői imaházban d. u. 3 ó. Kovács Árpád. — Tanyai istentiszteletek: Cuca d. e. 10 ó. vitéz Szabó Endre. Szikgát d. u. 2 ó. vitéz Szabó Endre. Pallag d. e. 9 ó. Erdei Mihály. Nagymacs d. e. 10 ó. Kurucz József. Kismacs d. u. 2 ó. Kurucz József. Nagyhegyes d. e. 9 ó. Rápolthy Árpád. Oadód I. Kádár-dülő d. e. 11 ó. Rápolthy Árpád. Szata d. u. 2 ó. Biró Béla.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébániatemplomban és kápolnákban.** Rendes vasárnapi miserend. Misék kezdete: 6, 7, 8, 9 órakor féltiz órakor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet ugyancsak ő fog mondani. A további miserend: 11, háromnegyed 12, és félegy órakor. — Kertségekben: Homokkertben: Kummergruber Emil püspöki tanácsos. — Nyilastelepen Kiss László segédlelkész. — Homokkertben: Rassovszky Kálmán. — Szoboszlói úti iskolában Szücs Ferenc piarista tanár. — Auguszta szanatóriumban: dr Hanzély Lajos egyházmegyei levéltáros. — Pallagon dr Bátky Miklós rendházfőnök. — Törvényszéki fogházban Iván János piarista tanár. — Halápon Hegyi Ferenc piarista tanár. — Kösülyszegen Lengyel László segédlelkész. — Hajdúsámsonban Novák Gyula segédlelkész. Józsán dr Szabó János segédlelkész. Klinikán Béres Endre és László Miklós piarista tanár.

— **Istentiszteletek sorrendje a gör. kat. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, d. e. 8 órakor diák mise, 9 órakor katona mise, 10 órakor nagy szent mise, a szentbeszédet Papp Gyula Szentszéki tanácsos mondja. Háromnegyed 12 órakor csendes szt. mise. D u. fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye és szentségimádás.

— **Az evangelikus templomban:** vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági énekóra. Utána exhortációt tart Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet igehirdetéssel, prédikál: Böjtös Sándor. Délután félnégy órakor középiskolai fiútanulók bibliaórája.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A szappanosuccai imaházban vasárnap délelőtt félkilenctől—féltíz óráig imaáhítat, féltíztől—féltizenegy óráig prédikáció, délután 6—8 óráig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este 7—8 óráig bibliaóra. — Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

— **Állampolgársági és illetőségi ügyek.** A hatósághoz decemberben 183 állampolgársági és illetőségi kérelem érkezett. Községi kötelékbe felvettek 15 egyént, állampolgársági esküt tett 4 visszahonosított ember.

— **Az Olasz Kultúrintézetben** minden hétfőn és csütörtökön este 7 órakor olasznyelvű előadás van. A holnap esti conferenza tárgya Leonardo da Vinci, tekintettel a tavasszal rendezendő milánói képkiállításra. Az előadásokon mindenkit szívesen lát az Igazgatóság. Február elsején új társalgási, fordítási és levelezési nyelvéra kezdődik. Beiratkozni minden nap lehet. A könyvtár egész nap nyitva. — Hatvan u. 2. Telefon: 12-04.

x **Vattay Margit táncatanárnő** növendékeinek látványos táncjátékaira a Csokonai Szinházban, február 6-ára jegyek előre válthatók a táncintézetben.

— **A Vasvári Pál Kör Farsangi Mulatsága.** A görög katolikus egyetemi hallgatók Vasvári Pál Köre az idén is megrendezi szokásos farsangi táncmulatságát. A mulatság, mely iránt már vidéken is nagy az érdeklődés, az Arany Bika Üveg és Boeskay termében lesz február 12-én, vasárnap este 9 órai kezdettel. A meghivók szétküldése febr. 1-én kezdődik. Meghivók igényelhetők az Elnökségnél (Központi Egyetem).

— **A Baltazár Dezső uteai központi elemi iskola tanitótestülete** folyó hó 18-án, szerdán d. u. 5 órakor szülői értekezletet tart, melyre az érdeklődőket ezuton meghivja. Az értekezlet előadói: Mészáros József igazgató és dr. Erdélyi László az iskola orvosa.

— **Üzletellenőrzések.** A Vegykisérleti Állomás bevonásával négy izben hatósági üzletellenőrzés történt. Hét alkalommal tejrazzia volt. Kihágási eljárást 17 esetben inditottak, egy tejesbádogot lefoglaltak.

— **38.504 ügydarabot kézbesitett az elsőfoku hatóság.** Decemberben a hatósági kézbesitő iroda a város részére 16.553, a bíróságoktól és ügyészségtől 8.215, ipari és kihágási ügyekben 2878, állami és egyéb ügyekben 3785, vidékit 2657 darabot, hirdetményeket 874 esetben, a posta részéről 3542 küldeményt kézbesitettek.

— **Emelkedett az adóbevétel.** Decemberben 632.145 pengő adót vettek be, az előző évi 610.801 P-vel szemben, ami 21.344 pengő többletet jelent.

— **A munkaközvetitő munkája.** A mult hónapban 505 munkahelyet és 520 munkakeresőt tartottak nyilván, közvetitettek 450 egyént. 100 munkahelyre 102 munkakereső jutott. A munkapiac a szakmunkásokra közepes, segédmunkásokra kedvező volt. 374 háztartási alkalmazottat helyeztek el. A munkabérek a következők voltak: kerékgyártósegéd hetibére ellátással 5—7 P, kovácsé 4—6 P, borbélyé hetibére 6—7 P, napszámbér 2.50—3 pengő, háztartási alkalmazotté havibére 6—25 P.

— **Mit eredményezett a németországi sertésszámlálás?** A német élelmezési rend, a Reichnährstand által a mult év utolsó negyedében elrendelt sertésszámlálás a következő eredménnyel járt: A sertésállomány általában emelkedett, de ugyanakkor nőtt a sertéshúsfogyasztás is, úgy hogy az állomány emelkedését még nem tartják kielégitőnek. A mult években elterjedt száj- és körömfájás a malacokban meglehetős veszteségeket okozott és ez is egyik oka annak, hogy az állománnyal nincsenek megelégedve. Az Ostmark és a Szudétavidék nélkül, a régi birodalom területén 1937 december végén 23,85 millió volt a sertések száma, 1938 ugyan e dátumán az állomány csak 23,52 milliót tett ki. A vemhes állatok száma azonban meglehetős nagy.

30 év óta

birja a Darmol sok millió ember bizalmát. Ez legjobban bizonyitja, hogy milyen jól bevált. — Székrekedés ellen a kedvelt hashajtó: DARMOL

— **Az Egyetemi Zenekör** 1938 december 10-én tartott hangversenyére adakozók névsorába sajtóhiba folytán hibák csusztak be. Ezért az egész névsort újból közöljük. 10 P-t adtak: dr. Kölcsey Sándor, dr. Bacsó Jenő e. i. Rector, Debreceni Zenekedvelők Köre, Első Magyar Általános Biztositó Intézet, 5 P-t adtak: dr. Dezső Gyula ny. rk. tanár, N. N., dr. Dávid Lajos, dr. Koren Emil, Paczó Márton, 4 P-t adott: N. N., 3 P-t adtak: Balogh József, dr. Ferenczi István, 2 P-t adtak: dr. Csüry Bálint, Bicskei N., dr. Mitrovics Gyuláné, dr. Péter Zoltán, Simon O., Hodászy J. és neje, dr. Soó Rezső, 1 P-t adtak Horváth Károly, Weszprémy Barna, Sallay Mariann és Katalin, v. R. János, Nagy Sándor, dr. Tisza István, Balogh Sándor, Nyáry Béla, dr. Papp Zoltán, dr. Márkus N., dr. Wallisch Oszkár, dr. Darkó Jenő, Ferenci Endréné, 0.05 P-t adott: Cserta Ármin.

IRÓGÉPEK JAVITÁSA HURAY, Iparkamara T. 17-93

— **Az aranyér** székrekedés folytán sulyosbodik, sőt többnyire abból is keletkezik. A Darmol könnyebbülést szerez, mert enyhe hajtó hatásával a megszokás következménye nélkül elháritja a székletétel fájdalmasságát.

— **Inségmunkák Debrecenben.** A mult hónapban 64 inségmunkás dolgozott különféle munkáknál, napi 43 fönyi átlaggal. A hótakarítás volt a legnagyobb inségmunka, amely 461 embert foglalkoztatott. Inségmunkára 7650 pengő munkabért fizettek ki. A segélyezések 10.291 P költséget okoztak. Nyolc napközi otthont és egy bölcsődét tartottak nyitva.

— **Köztemető forgalma.** December hónapban 174 temetés történt a Köztemetőben, a felekezeti temetőkből 21 halottat szállitották át. 47 halottat ingyen temettek el. A Köztemető bevétele 7843 P volt.

— **Lakásmérleg Debrecenben.** A mult hónapban Debrecenben 2 egyszobás, 2 kétszobás, 2 háromszobás lakást épitettek, ezzel szemben megszünt 2 egyszobás és 1 kétszobás lakás.

— **A Baross Szövetség** kéri a Magyar Esten résztvevő magyar- és diszruhás hölgyeket és urakat, hogy részvételüket a Kónya trafikban, Kossuth ucca, bejelenteni sziveskedjenek.

— **Mennyi lakást épitettek Németországban 1933 óta?** 1933 óta évente kb. 300.000 új lakást, vagyis összesen kb. 1.8 milliót épitettek. Dacára ennek az óriási épitkezésnek, a kereslet változatlanul tovább tart, mert még kb. 1.5 millió család van, amely saját lakást igényel. Továbbá avval is kell számolni, hogy a legközelebbi években az új háztartások száma igen erősen emelkedni fog és, hogy sok régi házat és lakást le kell majd bontatni és ujból felépiteni, mert nem felelnek meg többé a mai követelményeknek. A német kormány tavaly kb. 600 millió márkát állitott az épitkezés rendelkezésére, folyó évre ezen összeget 900 millióra felemelte, ami által kb. 400.000 új lakást fognak épiteni. Első sorban olcsó munkáslakások jönnek tekintetbe, cél olyan lakások épitése, amelyek a telepitvényes lakóházak, mezőgazdasági lakások, egy-családi házak népi átlagát képviselik. A német családoknak úgynevezett 4 helyiségű lakásokat akarnak rendelkezésre bocsájtani, amellett azon igyekezet vezeti a kormányköröket, hogy a nagyvárosok túlzsúfoltságát megszüntessék kitelepitések által.

— **A nagyerdei uszodában** decemberben 5424 felnőtt és 1690 gyermek fürdött meg. A betegbiztositó intézetek 1068 beteget utaltak be kezelésre. A jégpályán 1165 felnőtt és gyermek korcsolyázott.

— **Halva találták** szombaton reggel ágyában Gombos Sándor mikepércsi, öreg földmivest. Az orvos megállapitotta, hogy szivbénulás okozta hirtelen halálát. Előző napon még semmi baja nem volt, rosszullétről sem panaszkodott. A debreceni ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— *Rejtvényfejtők figyelmébe!* E héten a következők kaptak jutalmat: 100—100 drb. névjegyet nyert: dr. Domokos Imre, Móric utca, Molnár György Deák Ferenc u. Selényi Zoltán, Baranyi utca. Takács Juliánna Batthyány u. Szénássy Rózsi Csillag u. — 2—2 drb. szinházjegyet: Falussy Aurél Tanító u. Kunstmann Ibolya, Baranyi u. — 2 drb mozijegyet: Kiss Juliánna. — 1—1 kötet könyvet: Kocsis Manyika Virág u. Öri Sándor, Rothermere u. Seprényi Klára Sámsoni út. Zih Ferenc Egyetem, Gazdasági Hivatal. Nagy Katalin Csapó utca, Varga István Csapó u. — A szinház- és mozijegyek csakis hétfő estére érvényesek! Azok, akik névjegyet nyertek, a szöveget szerda estig adják be lapunk kiadóhivatalába. A könyvjutalmak csütörtök este 6 óráig vehetők át.

— **Avar leletek Bécs környékén.** Nemrégiben Münchendorfban és Schwechatban találtak avarkorból származó sirokat, legújabban pedig a véletlen Perchtolsdorfban hozott napvilágra egy épitkezés alkalmával egy avar temetőt. A leletek már csak azért is roppant értékesek, mert erre a korra vonatkozólag a történelmi források igen gyérek. Három évszázadon át a bécsi medence volt a középpontja a hatalmas avar birodalomnak, amely mindaddig rettegésben tartotta a szomszéd népeket, amig Nagy Károly véget nem vetett uralmának. Perchtolsdorfban remek ékszereket találtak jó állapotban: fülbevalókat, nyakláncokat, övboglárokat bronzból, tarka köveket és üveggyön yöt. A legtöbb halott mellé tálakat tettek ennivalóval. A halott jobbja kést szorongat. A csontvázak mind Keletnek fordulnak.

— **Idegenforgalom.** Decemberben 113 külföldi és 1786 belföldi idegen fordult meg a városban. A sorompókon 35 külföldi és 942 belföldi gépkocsi haladt át.

Családi értesítések:

Szilágyi Mancikát
eljegyezte
Pethő János
k. s.

Alkony a legénylakásban

Fekszem az öreg, kopott heveseren,
és a koru sötét lelkemre nehezül.
Ilyen fiatalon még nem jó egyedül
lenni órákon át, telelő mályvák
halott hangulatába hullva.
A szobatársam — fiatal festő —
medveálomban tölti a telet;
nagyokat alszik és kever,
csodás tavaszi szineket.

A szemközti házban villanyt gyujtanak.
(A mostó álmát most megzavarom)
Szép, fiatal lányka tekintget által
a kivilágitott szalonablakon.
Titokban mindketten kezet csókolunk!
A festő rózsákat fest...
Én rimeket mondok...
Ő eget igér — én trónckat fosztok!
Parázslóajku tüz-tavasz vagyunk!
Csókot akarunk!

POLGÁR GYULA.

— **A vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajok kezelésében,** reggel éhgyomorra egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserüvíz kiadós, hig székürülést és kielégitő anyageserét eredményez, aminek következménye azután gyakran igen jóleső megkönnyebbülés szokott lenni. Kérdezze meg orvosát.

x **Fogaranyért, brilliánsért** legmagasabb árat fizeti a Wipla laboratórium, Hatvan u. 1.

x **Brilliánsért,** aranyért a legmagasabb árat fizeti **Róra ékszerész, Piac ucca 28.**

x **Gyorsiró tanfolyam kezdők és haladók számára.** Az Iskolánkivüli Népmüvelésügyi Bizottság ismét megrendezi a több év óta szép eredménnyel végződött gyorsiró tanfolyamát B. Szél Irén okl. gyorsirás tanitónő vezetésével. Jelentkezni lehet a bizottságnál 9—1 óráig (Széchenyi ucca 20.)

x **Zsinórirása tanulhat bárki** a Naményi Gyorsiróiskolában, Rákóczi u. 17. szám.

— **A Tisza István Népszerü Egyetem most csütörtöki előadása.** Az angol-magyar kapcsolatokról tart előadást dr Fest Sándor egyetemi ny. r. tanár január 19-én, csütörtökön este 6-kor a Kereskedő Társulat disztermében (Ferenc József ut 8. sz.). Belépti dij nincs. Ruhatár van.

— **Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Nők Debreceni csoportja** január 17-én este 8 órakor a Gambrinusban társasvacsorát rendez. Előadást tart: Suricskayné Kulcsár Izabella testnevelő tanárnő.

Az iparosoknál alkalmazottak kereseti adójának átalányban való lerovása. Az Ipartestület ezuton hivja fel azokat az iparosokat, akik rendszeresen 5 segédnél többet üzemükbennem foglalkoztatnak, hogy alkalmazottaik kereseti adójának átalányban való megállapitását a kerületi adóhivatalhoz benyujtott kérelemmel sürgősen kérjék meg. E könnyitést minden iparosnak igénybe kell vennie, mert ezáltal az esetleges sulyos következmények alól mentesülnek, ami a bejelentés és befizetés elmulasztása miatt rájuk egyébként háramolna.

39-es összejövetel. A volt 39-esek bajtársi köre e hó 18-án, szerdán esto nyolc órai kezdettel az Angol Királynő fehértermében bajtársi összejövetelt tart. Előadást tart vitéz Lépess Győző ny. ezredes, beszámolót tart a budapesti 39-esek összejöveteléről Pokoly József ee. főhadnagy. A összejövetelen tájékoztatást nyernek a bajtársak az ezredtörténet kiadásáról. Külön meghivók nem bocsájtatnak ki. Mentől számosabb megjelentést kér a vezetőség.

— **Szabadon bocsátották a románok a nagyváradi kanonokot,** Schaffler Ferencet, akit tiltott röpirat megőrzéséért két évi börtönre ítéltek el nemrégen. A kanonok a nagyváradi Magyar Lapok és Néplap igazgatója. A király amnesztia rendelete értelmében már elhagyta a börtönt.

— **Költözködési segélyt fizet a német kormány** mindazoknak, akik Berlintől 50 kkilométer távolságra költöznek. Az intézkedésre azért van szükség, mert eBrlin tulzsufolt, sokan élnek olyanok a fővárosban, akiket a megélhetésük nem köt a városhoz és miattuk mások nem tudnak megfelelőbb lakáshoz jutni.

— **Egy angol repülőgép** az Északi tengerbe zuhant és három utasával elpusztult. A gép katonai gép volt.

— **A Téglaskerti Leánykör** ma délután 4 órai kezdettel teadélutánt rendez a téglaskerti Olvasókör helyiségében, amelyen a gyülekezeti ének és iBrinyi János segédlelkész imádsága után Szász Gerő: Az árva c. és Csokonai Vitéz Gizella: Ne félj, csak hogy c. verseket szavalja Kovács Rózsa leánykőri tag. Ne mond: „még ráérek". Dialóg. Előadják Tóth Mária és Kovács Irén leánykőri tagok. Tárogatón játszik Vargha Elemér joghallgató. Czeglédy Sándor: A könnyes korsó c. versét szavalja Tóth Mária leánykőri tag. Székely dalokat énekel Silye Mária leánykőri tag. Dr Nagy Sándor: Jó öreg kollégium c. müvéből a régi diákélet több szines elbeszélését felolvassa Birinyi János segédlelkész. Ezután Gál Jenő pendolin-játéka következik. Végül Petőfi Sándor: A vándor legény c. versét előadja Szikszay Judit cserkészapród vezető. Ezt követi a teafelszolgálás és kézimunkák sorsolása. A teadélután a gyülekezet énekével és imádságával végződik.

x **Nézze meg az Aszmann—Zöld József fényképkiállitást, sokat veszit, aki nem látta.**

— **A kistemplomi egyházrész** különkehely akciójával kapcsolatban a készlethez tartozó tálcákra az elmult napokban a következők adakoztak: Özv. dr Tarr Zoltánné 20 P, Sesztina-Nagybákay Jenő, dr Gergely Jenő, Molnár Gizella 10—10 P, dr Wilcsek Jánosné 6 P, özv. dr Katona Józsefné, Pauló Istvánné, Szitha Margit, Tóth Árpádné 5—5 P. Az adományozóknak ezuton is hálás köszönetét fejezi ki az egyházrész vezetősége.

— **Két szegény ember szörnyü tüzhalála.** Budapestről jelentik: Szombat este az ujpesti Pollák-féle salaktelepen két megszenesedett holttestet találtak. A rendőrbizottság megállapitotta, hogy tegnap éjszaka valószinüleg két hajléktalan a hideg elől a salaktelepre huzódott, a kiáradó szénmonoxidtól elszédülve, a tüzes salakra zuhantak. Annyira megszenesedtek a holttestek, hogy csupán az egyikről tudták megállapitani, hogy férfi, a másik holttest a felismerhetetlenségig összeégett.

Rádió Csillár Villamos cikk eladás szere és javitás
csakis
Nánássynál
Piac u. 85.
Menetjegyirodával szemben.

Érdekes megfigyelések a visszakerült felvidéki magyarsággal szemben fennálló kulturális feladatainkról

»A kassai rádió müsorát a magyar vidék szellemi megnyilatkozásának kell betölteni.«

Érdekes megfigyeléseket mondott el a »Debreczen« munkatársának egy ismert erdélyi tudós, Környei István. Környey a napokban tért vissza a visszakerült felvidéki városokban tett körútjáról Debrecenben lakó rokonaihoz. Környei István az impériumváltozást követő első évtizedben egyike volt azoknak, akik az azóta tragikusan fiatalon elhunyt uniárius lelkész-íróval, Balázs Ferenccel együtt, a magyarság kultúrális ellenállását igyekeztek megszervezni az elrománosító törekvésekkel szemben. Megszervezték az első Szabadegyetemeket, Falu-egyetemeket, Népfőiskolákat... olcsó kiadványokkal magyar könyvek olvasására szoktatták a falvak és a városok szegényebb rétegének embereit is. Annak idején hosszú időn át harcolt azért, hogy egyik erdélyi városban magyarnyelvű rádióállomást állitsanak fel, törekvéseiket azonban a román kultuszminisztérium ellenállásával szemben nem tudták kivinni.

Debrecennel kapcsolatban is érdekes vonatkozása van Környei István munkásságának Annakidején, mikor szóbakerült, hogy a budapesti leadóállomás mellett még az ország területén két másik állomást is létesit a magyar rádió, elsőnek vetette fel, hogy az egyik leadóállomást Debrecennek kell kapnia. Erdélyi lapok hasábjain hosszú időn át fejtegette az 1930-as évben, hogy ennek óriási jelentősége van nemcsak a kultúrális decentralizáció érdekében, vagyis azért, mert ennek a rádióleadónak müsorába be lehetne kapcsolni a Tiszántúlon élő tudósok, írók zeneművészek és előadóművészek munkásságát, hanem azért is, mert Debrecen földrajzi helyzeténél fogva szinte kínálkozott arra, hogy az elszakított területek magyarságának kultúrképviselőit is be kapcsolja a rádió programjába. Az erdélyi és felvidéki magyar írók és tudósok Debrecennek a határhoz való közeli fekvése folytán szinte gócpontja lehetett volna ez a rádióleadó három országba szakadt magyarság kultúrális megnyilatkozásának. Debrecenben annakidején az azóta elhunyt P. Nagy Zoltán zenedei igazgató volt lelkes támogatója ennek a tervnek, amely azonban a továbbiak folyamán meghiusult.

Környey István most a kassai rádióállomással kapcsolatban tartja időszerünek ismét felvetni a tervet. Kassa ugyancsak rendkivül alkalmas földrajzi fekvése folytán arra, hogy az erdélyi, mint a felvidéki művészek és tudósok megnyilatkozásának összpontositója lehessen, amellett, hogy a magyar vidék értékeit megszólaltatja.

— Egy új, Budapesttől teljesen független müsort leadót kellene létesiteni — mondotta munkatársunknak Környei István — melyen a magyar vidék és az elszakított területek előadói szólalnának meg. A magyar kultúra új, nagyszerü értékei juthatnának szóhoz ezáltal, amellett a magyar lélek is teljesebben, sokrétegübben, kialthatná a világ felé az éter hullámain a decentralizáció által. Ami annak idején nem sikerült Debrecennel kapcsolatban, talán most a kassai leadó révén sikerülni fog és a magyar vidék lelki-arca kiegészitve az elszakitott magyarság kultúrértékeivel, rajzolódhat ki a rádióhallgatói előtt. A decentralizáció szerintem a kultúra minden területén egészséges, megoldásnak látszik, felfrissitésre váró rádiomüsorunkra is jótékonyan fog hatni, ha megvalósul.

— Egyébként milyen kultúrális feladatokat lát sürgősen megoldandóknak a visszakerült felvidéki magyarsággal szemben? — kérdeztük.

— Sokkal kisebb munka vár ezen a téren a magyarságra, mint gondoltuk volna — felelte Környei István. — Ugyanaz a helyzet a felvidéki városokban, községekben is, mint Erdélyben, a magyarság megőrizte nyelvét, gondosan ügyelt arra, hogy ezalatt a húsz esztendő alatt felnőtt nemzedék tudomást szerezzen a magyarság kultúrájáról. Ezt a feladatot jórészt megoldották a szülői házban, másrészt a magyar lelkészek és hivatásos, valamint nem hivatásos nevelők. Állitom, hogy ma csak kisebb hiányokat kell pótolni, nagy megdöbbentő szakadékok, tájékozatlanságok nincsenek. Ezeket jól meg fogja oldani részben a hivatásos pedagógia, részben az iskolánkivüli népmüvelés és a kultúregyesületek. A szép hivatást betöltő debreceni Nyári Egyetem is bizonyára egyike lesz azoknak az intézményeknek, amelyek külön feladatnak fogják tekinteni új évfolyamuk során a felvidéki magyar ifjúság bekapcsolását nagyszerü és egyedülálóan tökéletes munkákba.

Ezeket látta a visszakerült Felvidéken Környei István, a küiváló magyar tudós, aki egy évtizedne át dolgozott és ma is dolgozik népszerü kiadványaival, mükedvelő színpadjaival, kultúregyetemeivel, nyelvtanfolyamaival, előadások sorozatával, irásban és szóban az erdélyi magyarság kultúráján s másrészt többnyelven megjelenő füzeteivel a külföld felé ismerteti a magyarság múltját és jelenét és rámutat a fajtánkban rejlő nagyszerü tehetségekre s a külföld előtt ismeretlen magyar értékekre. (?)

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város állatállományának takarmányozása céljából még cca. 3500—4000 kéve tengeri szárat óhajtok beszerezni. A tengeriszár a Nagyerdőn levő Gulyás-tanyára szállitandó. Felhivom az érdekelt gazdaközönséget, hogy ajánlatukat szóban, vagy irásban a hétfői naptól kezdve a város gazdasági ügyosztályánál (városháza félemelet 12. szoba) minden nap 8—2-ig tegyék meg.

Egyben közlöm, hogy a város szikgáti gazdaságában a szennyvizszürő telepen szennyvíz üledéktrágya szekerenként szabadrakodásra 2 P-ért vásárolhat. Közelebbi felvilágositást a gazdasági ügyosztálynál a városházán, vagy pedig Miszti Lajos gépésznél (Szennyvíztisztitó telep lehet kapni.)

Debrecen, 1939. január hó 14.

G. tanácsnok.

x **Iparosok olcsón járhatnak szinházba, ha kedvezményes jegyet váltanak a szinházi tiz árnál, erre a felhivásra hivatkozva.**

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Bereczky János npsz. Szepes 13. fiú János. Ladányi János timármester Vigkedvű Mihaly u. 59. leány Éva. Krausz Jenő gépkocsivezető Zsák u. 3. fiú Zoltán. Csiga József npsz. Bagamér fiú József. Kiss Zoltán mérlegszerelő Gyár u. 6. fiú Jenő. Csápenszki Ferenc timársegéd Teleki u. 53. fiu László. Szathmari Sándor npsz. Bellegelő 157. leány Julianna. Rácz György sütősegéd Késes u. 62. fiú Tivadar. Szilágyi József máv. fűtőházi munkás Balaton u. 94. leány Margit. Karsai András npsz. Monostorpályi út 26. fiu János. Csikós János fm. Pacz 25. leány Anna. Farkas Mátyás vasuti pályamunkás Széchenyi u. 53. fiú István. Forgács Gabor vízvezetékszerelő s. Doberdó utca 36. fiu Géza. Záradi János máv. fényezősegéd Monostorpályi ut 26. leány Mária. Kozma Lajos npsz. Sáros u. 3. leány Erzsébet. Tóth Ferenc npsz. Irén u. 48. leány Róza. Fekete Sándor hentes Csuka u. 10. leány Mária. Kulin Imre férfiszabósegéd Dobó u. 25. fiú Imre. Kunkli Ferenc npsz. Bellegelő 261. fiú Imre.

Házasságok: Kozma Mihály sütőmester Munkás u. 43.—Szabó Ilona Honti u. 15. Félegyházi Bálint fm. Urrétje u. 10.—Kádár Margit Deák Ferenc u. 10. Sikolya Lajos máv. üzemi segédtiszt—Varga Katalin Timár u. 15. Erdőhegyi Gábor vármegyei irodatiszt—Kovács Ilona Berettyóujfalu. Csonka Gábor hölgyfodrászsegéd—Vajda Margit Ferenc József ut 58. Molnár István m. kir. csendőrmester Hajdúböszörmény—Borbély Etelka Hajdúszoboszló. Tóth István férfiszabósegéd Ferenc József ut 44.—Buga Margit Késes u. 72. Szücs János gazdálkodó Nagycsere 79.—Szabó Erzsébet Nagycsere 118. Veres István hentesmester Csillag u. 22.—Kiss Katalin Horváth u. 6.

Halálozások: Özv. Kiss Miklósné ref. 82 éves, Lorántffy u. 15. Kovács Lajos npsz. r. kat. 78 éves, Nagyszepes 70. Özv. Bodnár Jánosné ref. 84 éves, Nap u. 20. Özv. Szegedi Mártonné ref. 56 éves, Ocskái u. 4. Özvegy Bajdó Istvánné ref. 26 éves, Budapest. Bukholcz Lajosné ref. 33 éves Nagycsere 141. Fülöp Janka háztartás izr. 34 éves, Hüvelyes u. 6. Cseresznyés Erzsébet ny. gazdasági szaktanitónő r. kat. 50 éves, Péterfia u. 54. Cenke Jolán ref. 3 hónapos, Tegez u. 23. sz. Geszti János npsz. ref. 34 éves, Kunhegyes. Gál Sándor ref. 1 hónapos Mikepéresi ut 21. Szücs György szegényházi ápolt g. kat. 77 éves, Kishegyesi ut 40. Katona József szegényházi ápolt r. k. 69 éves, Kishegyesi ut 40.

x Még a takarékos ember is járhat szinházba, ha kedvezményes füzetszelvényt vált a Csokonai Szinház [illegible] irodájában.

GYÁSZ ROVAT

Özv. Bodnár Jánosné temetése vasárnap 2 órakor lesz a Köztemető diszravatalozóterméből. Gebauer cég rendezi.

felsőeőri és szentgyörgyvölgyi Cseresnyés Erzsike nyug. gazdasági szaktanitónő elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz Hatvanban a római katolikus temetőben levő családi sirkertbe. Az elhunytat előkelő rokonság, köztük a Péterffy, Korody családok gyászolják. Szállitását és temetését Fehértói vállalata végzi.

Özv. Kiss Miklósné 82 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető II. Á. ravatalozójából a ref. egyház szertartása szerint. Dankó temetkezési vállalat.

Szabó Lacika 3 hetes korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából a ref. egyház szertartása szerint. Dankó temetkezési vállalat.

Komáromi Sándor füzőkészitő 62 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn d. u. 3 órakor lesz a Köztemetőből. Lakás: Kossuth u. 11.

Gombos Sándor csizmadiamester 67 évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz Mikepéresről, Debrecenbe való szállitás után a Köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Mikepéres. A temetést Bartha vállalata végzi.

Molnár József ny. vagongyári szerszámlakatos 55. évében elhunyt. Temetése szerdán délután fél 4 órakor lesz a Köztemető diszravatalozóterméből. Lakás: Zsák ucca 15. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonoknak, jó barátoknak és ismerősöknek, kik szeretett testvérünknek illetve nagybátyánknak polgár Kocsis Andrásnak a temetésén résztvettek, ravatalára koszorut, virágot küldtek, ezuton mondunk hálás köszönetet. **A gyászoló család.**

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, valamint a hentes és mészáros szakosztály tagjainak, kik forrón szeretett férjem, édesapánk elhunytával mérhetetlen nagy bánatunkban részvéttel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorut, virágot helyeztek ezuton mondunk köszönetet. **Özv Daku Istvánné és gyermekei.**

Köszönetnyilvánitás. Forrón szeretett férjem elhunytával ért nagy bánatomban részvéttel osztozó rokonaimnak, barátainknak, ismerőseinknek, valamint a város és adóhivatal tisztviselőkarának a temetésen való megjelenésükért és koszorukért ezuton mondok köszönetet. **Özv. Papp Ferencné.**

x Gyász esete alkalmával forduljon bizalommal Fehértói Dágenfeld tér 4. Telefon 11—85. niel temetkezési vállalatához, Dé-

Dankó temet szállit exhumál

kérjen árajánlatot.

Sas u. 3., Kossuth u. 6.

Telefon: 23-22. Telep 30-66.

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.

Telefon 33-90

Megbizható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumál, szállit, temet.

KÖZGAZDASÁG

Megtartható a hétfői országos marhavásár

Mint jelentettük, a ragadós száj- és körömfájás miatt úgy állt a helyzet, hogy a hétfői debreceni országos marhavásárt nem lehet megtartani. *Szombaton azonban az illetékes tényezők megállapitották, hogy veszély nem forog fenn, sőt az 5-ik állategészségügyi körzetben a ragadós száj- és körömfájást megszüntté lehetett nyilvánitani.* Erről hivatalos hirdetményt adtak ki. Ennélfogva nem áll fenn többé korlátozás az 5-ik körzetre sem s *így a város heti és országos hasitott körmű állatvásárt minden korlátozás nélkül meglehet tartani.*

Ez azt jelenti, hogy *a hétfői országos marhavásár mégis megtartható, sőt a rá következő héten a rendes heti sertésvásár is korlátozás nélkül tartatik meg.*

TERMÉNYTŐZSDE.

Olcsóbb a tengeri a készárúpiacon.

A készárúpiacon csak a tengeri ára esett 10 fillérrel, a többi terményárak változatlanul megtartották tegnapi árfolyamukat.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.10—20.25 78 kg 20.30—20.45 79 kg 20.50—20.65 80 kilós 20.60—20.75. — Felsőtiszai 77 kg 20.00—20.15 78 kg 20.20—20.35 79 kg 20.40—20.55 80 kg 20.50—20.65 rozs pestvidéki 13.90—14.00, rozs más 14.00—14.15, takarmányárpa elsőrendű 16.00—16.30, középminőségü 15.75—16.00, sörárpa kiváló 19.25—19.75, prima 18.75—19.25, zab elsőrendű 19.00—19.10, középminőségü 18.80—19.00, tengeri 12.85—12.95, — korpa 12.70—12.80, 8-as liszt 15.80—16.00 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 498 darab sertést. Elkelt 366 darab. Az irányzat változatlan. Árak: uradalmi zsirsertés 95—99 fillér, szedett sertés I. 90—93 fillér, II. 82—88 fillér, III. silány 72—78 fillér, angol tőkesertés 92—93 fillér.

ORSZÁGOS SERTÉSVÁSÁR

A tegnapi napon megtartott országos sertésvásárra felhajtottak 661 darab kövér sertést, ebből elkelt 547 darab. Árak élősúlykilogramonként értendők: hizlalóbeli nehéz 92—95 f, középnehéz 90—92 f, szedett nehéz 82—90 f, középnehéz 72—82 f, könnyü sertés 62—72 f. Irányzat vontatott.

Országos vásárok

Vasárnap, január 15: Cegléd, Debrecen.

Hétfő, január 16.: Dévaványa, Egyek Érsekujvár, Győr, Jászladány, Ózd, Rétság, Salgótarján, Szany Szendrő, Szerencs, Tatabánya, Verpelét.

Kedd, január 17.: Borsodnádasd, Salgótarján, Vajszló.

Lovak és öszvérek állatorvosi vizsgálata

Hirt adtunk már arról, hogy elrendelték a lovak és öszvérek összeirását. Az összeiráshoz szükséges lapokat — minden állatot külön lapon kell bejelenteni — a város elsőfokú közigazgatási hatósága adja a gazdák rendelkezésére a földszint 46. számú szobában.

Az őszi vizsgálat helyett most megtartandó állatorvosi vizsgálatra a következő sorrendben kell elővezetni az állatokat:

Január 17-én kedden délelőtt 8—14 óráig terjedő időben a Csapó uccai csordaföldre. Ezen a napon elővezetendők a m. kir. Államvasutak Debrecen—nyirbátori vasútvonala, Vámospéres, Nyírmártonfalva, Bagospuszta, Sámson és Hajdúhadház községek határai, valamint a Debrecen—nyíregyházai vasútvonal által határolt VI. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgáló helyhez közelebb fekvő részén tartott lovak és öszvérek. 8., 9. Január hó 18-án, szerdán és 19-én csütörtökön délelőtt 8—14 óráig terjedő időben a ló- és szarvasmarhavásártérre. 18-án az A-tól K-ig, 19-én pedig az L-től Z-ig terjedő betűvel kezdődő nevű állattulajdonosok lovai és öszvérei kerülnek vizsgálat alá. Ezeken a napokon elővezetendők a m. kir. Államvasutak Debrecen—nyíregyházai, a Debrecen—büdszentmihályi vasútvonalak, valamint Hajdúböszörmény megyei város határa által határolt V. állategészségügyi körzetben, valamint a IV. állategészségügyi körzetnek ezzel a körzettel határos részén tartott lovak és öszvérek. 10., 11. Január hó 20-án, pénteken és 21-én, szombaton délelőtt 8—14 óráig terjedő időben a volt Ghillányvilaktanya előtti térre. 20-án az A-tól K-ig, 21-én pedig az L-től Z-ig terjedő betűvel kezdődő nevű állattulajdonosok lovai és öszvérei kerülnek vizsgálat alá. Ezen a napokon elővezetendők a m. kir. Államvasutak Debrecen—nyirábrányi vasútvonal, Mikepéres község határa és a Debrecen—nagylétai vasútvonal által határolt VIII. állategészségügyi körzetben, valamint a IX. állategészségügyi körzetnek ezzel a körzettel határos részén tartott lovak és öszvérek. 12., 13. Január hó 25-én,

DEBRECENI REPÜLŐ D R C CLUB

És mégis repülünk . . . . .

Olyan időket élünk, amikor minden magyarnak, — akármilyen posztra állította is a végzete — kétszeres, sőt többszörös erőfeszítést kell kifejtenie. Erőt kell kisugároznunk azok helyett a magyar véreink helyett, akiket megkérdezésük nélkül elszakítottak tőlünk, sőt éppen őérettük kell mindent megtennünk, hogy minél hamarabb visszakerüljenek a csonkahaza testéhez.

Ezt a belső megerősödést, — amely azonban hatásaiban mindig kifelé sugározza erejét, — szolgálja a magyar repülés ügyének most folyó nagyarányú fejlesztése. Ebben a munkában kívánunk résztvenni és szerény erőinkkel előmozdítani úgy az ifjúságnak, mint a felnőtteknek bekapcsolódását a magyar nemzet egyik legfontosabb erőforrásának: a pilótaképzésnek szolgálatába.

Ma már a magyar repülés többé nem „sportrepülés", hanem nemzetvédelem. Az új korszellem hozza magával, hogy már az első középiskolásokat is be tudják vonni ebbe a nagy szolgálatba, amelynek minden mozzanata a hazáért történik. Fiatal szárnyas hadsereg fejlődik ki a szemünk láttára. Eddig is nagyon szükség volt rájuk, de a jövőben — aminthogy az idő majd igazolja állításunkat — még fokozottabban nélkülözhetetlen lesz a nemzet életében és védelmében a jól kiképzett, naglétszámú pilótagárda.

Sok és nagy munkánk van ezen a téren, mert repülés 34 évéből éppen azt a 20 esztendőt rabolták el tőlünk, amely pedig a fejlődés szempontjából a legértékesebb lett volna ránk nézve. Ezt az időveszteséget be kell hoznunk. Egyesíteni kell tehát a magyar virtust, a magyar lángolni tudást a világon szinte páratlanul álló kitartó erővel. És ha néha csak szalmaláng lobog is itt-ott, egy-egy mozgalomban, a pilótaképzésnél teljes erővel kell a lélekszilárdulást szemelőtt tartani.

Ezért helyes, hogy már az első középiskolásoknál kezdik a „pilótaképzést". Be kell hoznunk az elvesztett húsz évet. Maga az állam is teljes erejével támogatja ezt a nemzetvédelmi mozgalmat. Most tehát következik az emberek részéről az emberanyag képzésének nehéz és céltudatos munkája. Nem lehet máról-holnapra pilótahadsereget adni a hazának. Ehhez idő és fáradság nem kímélés kell.

Persze a katonai szempontokon túl, a mai idők szellemének megfelelően a sport is helyet kap.

A repülésre való kiképzés egyuttal határtalan önbizalomra, önfegyelemre neveli az ifjúságot, karaktert alakít ki minden fiatalemberben. Egész életre szóló útravalót ad a fejlődő léleknek.

A Debreceni Repülő Clubot ez a cel is vezeti, amikor egyelőre Debrecenben, később az egész Tiszántúlon kitermelni igyekszik az arra alkalmas erőket. Ehhez a nehéz munkához kér elsősorban szívet, szeretetbeli hozzájárulást, tehát készséget az érdekelt ifjúság részéről, másodsorban pedig áldozatkészséget és felajánlásokat, amelyek nemcsak pénzbeliek, de anyagok is lehetnek, hiszen minden szeget, vagy méter vashuzalt felhasználhatnak, amit a felnőttek adnak.

Fogjunk tehát össze a magyar repülés érdekében, fejlesszük és segítsük legdrágább kincsünket, amely nemsokára büszkeségünk lesz és ami szintén nem utolsó szempont: fővédelmi eszközünk a nem egészen biztató jövőben.

Megkezdődtek az iskolákban ifjuságí repülőelőadások

A Debreceni Repülő Club sorozatos ifjúsági előadásokat rendez minden iskolában. Az első előadást a katolikus gimnáziumban Wizer Fáy Aladár tartotta meg, aki mint a DRC egyik előadója, Nagy József ny. rendőrfőtanácsossal jelent meg, akinek bevezető szavai után Wizer Fáy a repülés alapelemeiről, a modellezés és vitorlázás technikájáról és szerkezeti részéről beszélt. Kifejtette a DRC alakulásának okát és kérte az ifjúságot, támogassa lelkes munkájával a Clubot.

A legközelebbi előadási január 18-án tartják az iparostanonciskolában a leventék részére. Ezt követi január 25-én délután a Kereskedő Társulat díszermében a fiúkereskedelmi iskola növendékei részére tartandó előadás, majd február 6-án a ref. gimnáziumban tartanak előadást.

Kiállitást rendez a Repülő Club

A közeljövőben a Debreceni Repülő Club kiállítást rendez. Amint megérkeznek az autók és a repülőgépek, azonnal megrendezik a kiállítást, hogy a Club munkája indulását bemutassák a közönségnek.

A tavasszal pedig még egy nagyobb szabású kiállítást is rendeznek. Itt már a Club modellező csoportjának eredményeit mutatják be és egybekapcsolják modell repülőversennyel is. Ekkor történik meg majd a vitorlázó repülőgépek felavatása szép bemutatók keretében.

Erre a kiállításra és bemutatóra Debrecenbe jön Horthy István, a Magyar Aero Szövetség elnöke, Ember Sándor képviselő, a Szövetség társelnökével együtt.

Női pilótát is képez ki a debreceni Repülő Club

Egészen természetes, hogy a debreceni repülőélet kifejlődésével és az ifjúság bekapcsolásával együtt felmerült a hölgyek között is a kívánság, hogy őket se hagyják ki a pilótaképzésből.

Érdeklődtek már többen, hogy lehetséges lesz-e hölgypilótáknak is kiképzést kapniok.

Tekintettel arra, hogy nemcsak a külföldön, de Budapesten is több hölgypilótát képeztek már ki és sokan közülük önállóan régóta repülnek is, a DRC sem zárkózik el attól, hogy komoly elhatározású hölgyek is kiképzést kapjanak.

Könyen lehetséges tehát, hogy belátható időn belül — ismerve a hölgyek szorgalmát és kitartását — debreceni leányok és asszonyok is fognak röpködni.

A leventéknek saját morornélküli repülőgépük lesz

Érdekes tervet akarnak megvalósítani Debrecenben. A leventék részére két darab motornélküli repülőgépet vásárolnának, ha a meg felelő összeget elő lehet teremteni. A gépek árát fedeznék abból az összegből, mely úgy alakulna ki hogy a leventéktől fejenként 50 fil lért szednének és így meglesz a két repülőgép ára, mivel Debrecenben a leventék létszáma 5000 s a gépek ára is meglenne. Ezzel a két motornélküli repülőgéppel aztán kizárólag a leventéket képeznék ki motornélküli pilótákká.

Junius an modellversenyt rendezne'k a diákok

A kisebb diákokat megtanítják kis repülőgép modelleket építeni. Bizonyára minden iskolában lesz néhány tehetséges fiú, akik a kis gépeket ügyesen megcsinálják és ezért az év végén, tehát június hónapban nagy iskolaközi modellversenyt rendeznek. A győztest és gépét felviszik Budapestre az országos modellversenyre, aki pedig ott is győzelmet arat, kimegy a külföldi nemzetközi versenyre.

AERO köröket szerveznek az iskolában

A debreceni iskolák alsó osztályaiban minél rövidebb idő alatt a DRC aero köröket szervez. Ezekben nevelik a gyermekeket a modellozásra. Egészen az V-ik osztályig ezekben a aero körökben nyernek kiképzést a fiúk, aztán a VI—VIII. osztályosokat már a motornélküli repülésre képezik ki, a VIII. osztályon tul pedik következik az ifjúság motoros pilótává való kiképzése, ami egyúttal a pilóta-önkéntesi szolgálathoz jelent bevezetést.

Ahol minden debreceni nőnek tudják az életkorát . . .

A bejelentő hivatalban Debrecen minden lakosának adatai fel vannak tünt etve

Debrecen kétségtelenül legjobban igénybe vett s legnagyobb forgalmat lebonyolító hivatala: a bejelentő hivatal. A Bardócz Jenő detektív, hivatalvezető irányítása alatt két helyiségű irodában fantasztikus arányú munkát bonyolítanak le évről-évre. Alig néhány ember, derék magyar tisztviselő lelkes munkája teszi lehetővé, néha szinte emberfelettit produkálva, hogy ne történjen fennakadás. Debrecen nacionáléja ez a hivatal és csak a gyakorlat tudja kellően igazolni, hogy mennyire fontos hivatást tölt be.

Ha minden elvégzett darabot összeszámítunk, ami az elmult, 1938-as esztendőben a bejelentőhivatal tisztviselőinek kezén keresztülment, szinte csillagászati számot kapunk. Érdemes végignézni, csupán a ki- és bejelentések statisztikáján.

Egy esztendő alatt történt 39.899 bejelentés. 32.453 kijelentés.

Háztartási alkalmazottat bejelentettek 5716-ot. Érdekes dolgokra világít rá a statisztika ezesetben is, mint számtalanszor. A be- és kijelentések csaknem egyező száma azt mutatja, hogy korunk divatos betegsége, a nyugtalanság, helyváltoztatás, mely a sűrű költözéseknél tapasztalható, ráragadt más vonatkozásban is az emberekre. Háztartási alkalmazottak és munkaadóik egyaránt szeretik a változást s ma aligha akadnak olyan alkalmazottak, ami a régi jó időkben például egyáltalán nem volt ritkaság, hogy valaki gyerekfővel beállt egy családhoz szolgálni és ott is öregedett meg.

A debreceni idegenforgalomra nyujt jellemző adatot a szállodai be- és kijelentés, valamint az érkező külföldiek ki- és bejelentése.

1938-ban volt 23.431 szállodai bejelentés és 22.922 szállodai kijelentés. Külföldi bejelentés volt 5061, kijelentés 5061. Tehát tartósabban, egy esztendőnél hosszabban meghúzódó külföldi vendége nem akadt Debrecennek.

Mint ismeretes az új lakót s eltávozott lakót a szállásadónak 24 órán belül be, illetve ki kell jelenteni. Ellenkező esetben kihágási eljárás indul meg ellenük. Az elmult évben 571 kihágási eljárás indult meg.

A legnagyobb forgalom évnegyedekben szokott lenni, amikor szinte ostrom alá veszik a bejelentő hivatalt.

A bejelentő hivatal a holt és élő anyagot 1911 évtől kezeli s ettől az időtől tudja kimutatni, hogy valaki debreceni lakos.

Az 1938 esztendő legnagyobb emelkedést a lakbizonylatok kiadásában hozta. Illetékességi és állampolgársági ügyben egy esztendő alatt 1834 drb lakbizonylatot adott ki a debreceni rendőrkapitányság bejelentő-hivatala. Az előző, 1937-es esztendőben mindössze 809 darabot adtak ki, ez mutatja tehát a legerősebb emelkedést.

A bejelentő hivatalnak hatalmas jelentősége van a bünügyek nyomozásánál. Ha bármely gyanusított kézrekerül, előállítják a rendőrségre, első megállapítás: van-e bejelentett lakása? Nem egyszer megtörtént, hogy a bejelentő hivatalban derítettek fényt bünügyekre. Még emlékezetes a sebészeti klinika sikkasztó alkalmazottjának esete, aki ravasz trükkel halottnak jelentette be magát. Mikor a rendőrségre befutott az anyakönyvi hivatal értesítése, hogy az illetőt halálozás címén vegyék ki a nyilvántartásból, Bardócz Jenő detekaivnek, a bejelentőhivatal vezetőjének feltünt, hogy ez a személy körözés alatt áll és pár perc alatt kideritette a rafinált trükköt. De számtalan más esetben is fény derült bonyodalmas és nehéz ügyekre, egyszerűen a bejelentőhivatal adatai és a tisztviselő ébersége folytán

Különösen óriási munkát végeztek a rendőrségi bejelentőhivatal tisztviselői a múlt év őszének történelmi napjaiban. Ebben az időben a nap 24 órájából volt rá eset, hogy 18—20 órát dolgoztak s már a hajnali órák az íróasztal mellett találták őket s munkájuk belenyult a késő éjszakába. A debreceni rendőrség derék és minden vonalon óriási munkát végző tisztviselői között is külön hely illeti meg a végzett óriási teljesítményért a bejelentő hivatal tisztviselőgárdáját, akik a magyar tisztviselő eszményi megtestesítői s időt és fáradságot nem ismerve végzik nagyjelentőségű munkájukat. *(kiss.)*

x Nagy kedvezménnyel válthat szinházi füzet-szelvényt a Csokonai Szinház földszinti titkári irodájában.

St. Moritz, a világfalu

A téli sportok központi fekvésü nemzetközi találkozóhelye St. Moritz, ez a világvárosias forgalmat lebonyolító kis falu az idén különösen változatos téli programmot produkál. Az 1940. évi téli olimpiai játékok valamennyi tényleges és képzelt bajnokjelöltje itt adott az idén utolsó tréningre egymásnak találkozót. A samadeni repülőtérre (Európa legmagasabb modern repültere 1750 méter magasságban) egymásután érkeznek sportrepülőgépek világhírü utasokkal. Egyébként nemcsak sportrepülök, hanem a nemzetközi repülőforgalom nagy utasszállító gépei is leszállhatnak már ezen a különleges repülőtéren. August Risch, a repülőtér parancsnoka szabadalmazot motoros ekéivel minden hóesés után végig szántatja a repülőteret. Az ekék a havat teljesen egyenletesen kotorják és a megmaradt kis mennyiséget oly simán és keményre préselten hagyják, hogy erre a felületre a többezer kilogramm súlyu óriásgépek is a legnagyobb könnyedséggel és biztonsággal szállhatnak le.

A repülőtér autója néhány perc alatt a St. Moritz-i Kulm Hotel előtt teszi le a „légből kapott" vendégeket. A szálloda előcsarnoka a nap minden órájában divatrevü képet mutat. A hölgyek mostanában a sízéshez már nem hordanak nadrágot, hanem sajátos szabásu csinos szoknyákat, amelyek egyrészt lehetővé teszik a szabad mozgást, másrészt kellőkép megvédik a gyengébb nemet a hidegtől, széltől és nedvességtől, ami ennél a sportnál bizony gyakran és bőven kijut. A korcsolyabajnoknők gazdagon prémezett kosztümjeikben, fantasztikus prémes kucsmáikban elvarázsolt eszkimóhercegnőknek látszanak. Persze valódi nagyszerüségükben, csodálatos tarkaságukban kint a terepeken érvényesülnek ezek a ruhadarabok. A »Világfalu« utcáin, terein nyüzsgő élet folyik. A napsütötte tó végén műkorcsolyázók, hokizók, jégkorong játékosok treníroznak. A tó közepe felé, ahol a hó nincs elseperve s sífőring bódolói száguldoznak vágtató lovaik gyeplőjébe kapaszkodva. A drótkötélpályák állomásain ezrével tolonganak a sízők sorukra várva, hogy a technika e nagyszerü vívmányainak segítségével percek alatt jussanak fel a napfényben csillogó lejtőkre a lesiklópályák, a szakszerüen kitüzött szlalomok, kiépített ródli és bob pályák kiindulópontjaihoz.

A sugróknak külön okuk van az izgalomra. A szezon szenzációja kétségtelenül a nagy olimpiai sugrósáncon tartandó »Faruk király aranyserleg« ugróverseny. Február 16-ára, a verseny napjára állitólag ideérkezik maga a serlegadományozó egyiptomi király is és ő maga fogja a győztesnek a rendkivül értékes serleget átnyujtani. A másoik nagy dij, a Maharadzsa-kupa már január 18-án lesz és ez a verseny is biztosan sok elsőrangú versenyzőt és rengeteg sportrajongó érdeklődőt, köztük nem egy közismert hírességet fog vonzani. Akik a tavaszi nagy lóverseny szezónt már nem győzik kivárni, azok számára január 29-én a tó jegén nagy nemzetközi lóversenyt rendeznek. A jégen futó lovak könnyen földönfutóvá tehetik a bob Grand Prix-t, ami szintén izgalmas, gyakran veszedelmes verseny. Február 14-re nagy gálába öltözik a Palace-Hotel a hölgyeket legjobban érdeklő »sportesemény«, a nagy divatbemutató alkalmából.

Hoffmann.

Szerkesztői üzenetek

„Régi előfizető." A felmondás 15 nap, ha havibéres a lakás. A felmondási napnak a hó végére kell esni. Ellenben 3 hónap a felmondás, ha az évibér 600 pengő, vagy azon felül van.

Egy temető, amely nincs...

Közigazgatási bonyodalom egy temetés miatt. — Debrecen területén van egy olyan temető, amelyről az illeték es hatóságok nem tudtak. — Hol történt hatásk örtúllépés.

Egy egyszerü haláleset miatt olyan közigazgatási bonyodalom támadt a napokban Debrecenben, hogy ritkítja párját. Tulajdonképpen kára senkinek sem származott a bonyodalomból, talán csak hatáskőri túllépés történt.

A múlt héten a debreceni sebészeti klinikára súlyos tetanuszmérgezéssel bebozták szánkón *Ohattelekházáról Bugyi Károly gazdasági cselédet.* Az orvosok mindent elkövettek a fiatal napszámos életének megmentésére, de a mérgezés annyira elhatalmasodott rajta, hogy nem tudták az életnek megmenteni Bugyi Károly családja. minthogy szegénysorsú emberek, a temetési költségeket nem tudta előlegezni, igy tehát az uradalom, ahol a fiatal napszámos dolgozott intézkedett a temetés felől.

Itt következett aztán a bonyodalom, *amely kora reggeltől késő délutánig tartott, mig a temetési engedélyt megkapta az uradalom.*

Az uradalom és a család úgy határozott, hogy a bolttestet hazaszállitja Ohattelekházára. hogy az ott közelben fekvő szeghatári temetőben helyezik örök nyugalomra. A tisztiorvosi hivatalban nagyot néztek a kérelmen és tanácstalanul néztek egymásra. Szeghatári temető, erről ők nem hallottak sohasem, hol van az és ha létezik is, szabad-e oda temetkezni? *Tudniillik, 1932-ben a Köztemetőről alkotott szabályrendelet értelmében minden Debrecen város területén lévő, palamint Debrecen város tulaidonát képező uradalmi földeken fekvő temetőt bekellett zárni. Ez a temető pedig Debrecen város területén fekszik, Ohattelekháza mellett.* Egyek közvetlen közelében. Érdekes a jogi helyzete ennek a temetőnek. A temető kerítése Egyeké de a temető területe már Debrecen város tulajdona. *Igen régi temető, azt állitják, hogy kb. 300 éve temetkeznek oda szegény emberek,* akik a közelben fekvő uradalmakban haltak meg. A bejelentéseket mindig Egyeken eszközölték és a temetési engedélyt is ott adták meg. Eddig ez nem is tudódott ki, mert ott haltak meg azok, akiket a szeghatári ősi temetőben földeltek el.

Más történt azonban Bugyi Károly esetében. Bugyi Károly itt halt meg Debrecenben és itt kérték a temetési engedélyt. Igy derült ki aztán minden, hogy a *szeghatári temetőbe már nem szabad temetkezni,* mert azóta köztemetői szabályrendelet értelmében már 1932-ben be kellett volna csukni.

Az uradalom intézője, aki a temetést intézte, elment a debreceni anyakönyvi hivatalhoz, hogy a halotti bejelentést elvégezze. Itt dr Lengyel József anyakönyvvezető is nagyot nézett a bejelentésen, mert az anyakönyvi hivatalban sem tudták, hogy létezik szeghatári temető.

Megkérdezték a vármegyét is az egyre jobban dagadó temetési ügyben, ahol azonnal felhivták telefonon Egyeket. ahonnan azt a felvilágositást kapták, hogy létezik a község határában Szeghatár nevü temető és oda régen temetkeznek a környékbeli uradalmak. A temetési engedélyt oda minden esetben megadták, minthogy ennek semmi akadályát nem látták. A városi műszaki hivatalt is megjárta a bonyolult temetési kérdés, de kiderült, hogy itt se sokat tudnak a temető létezéséről.

Tehát: van egy temető, ami a városi hivatalok szerint nincs, mert nem tudnak róla. A temetőben sokan temetkeztek, különösen a környékbeli uradalom cselédsége soraiból. A temető Debrecen város egyik földbirtokán fekszik, a Gödény féle uradalomban. Az uradalomban elhaltakat jog szerint a debreceni anyakönyvi hivatalban kellett volna törzskönyvezni, mert egyedül csak ő erre illetékes. A temetési engedélyt is Debrecenben kellett volna kérni, mert Debrecen illetékessége vitán felül áll. A szeghatári temetőt szabály szerint 1932-ben be kellett volna zárni, még is oda temetkeztek. Egyek minden esetben megadta a temetési engedélyt, holott erre nem volt illetékes. Egyek nem jelentette a vármegyei tiszti orvosi hivatalnak, hogy a szeghatári temetőbe temetnek, holott ezt meg kellett volna tennie.

Ennyi bonyodalom után a szóban forgó esetben végre is megadták a temetési engedélyt és Bugyi Károlyt, akinek az eltemetése ilyen ritka közigazgatási esetet okozott, eltemették a csendes szeghatári temetőben egy havas januári délután.

Most úgy áll a dolog, hogy a fennálló köztemetői szabályrendelet értelmében be kellene zárni a szeghatári temetőt, ami alighanem rövidesen megtörténik.

Azonban ennek a környező uradalmak nem örülnek, sőt mint értesülünk a polgármesterhez fognak fordulni, hogy ne zárassék be a temető. Azon egyszerü oknál fogva, hogy az ottani gazdaságok *60 kilométer távolságra fekszenek Debrecentől. Ha valaki meghal a szeghatári temető közelében, akkor a fennálló törvények szerint Debrecenbe kell a halotti bejelentést eszközölni és onnan Debrecenbe kell a halottat szállitani.* Minthogy legtöbb esetben a halottak szegény emberek soraiból kerülnek ki, nem bírják a szállitási költségeket.

Bizonyára az illetékesek, találnak valamelyes méltányos megoldást.

Székely Tibor.

Ujabb részletek a munkácsi cseh orvtámadás visszaveréséről

Kecskemét, január 14. Egy vezető állásban levő kecskeméti úr, aki most hozta haza Munkácsról feleségének 75 éves édesanyját, munkácsi tartózkodása alatt mindent megnézett és megkérdezett, ami a magyar hősiességet olyan fényesen ragyogtató munkácsi csatával kapcsolatos.

Helyszini tapasztalatai és adatai nyomán elmondotta, hogy a cseh sorkatonaság négyirányú támadásra vont össze erőket. A súlypont a hajnalban végrehajtott tanktámadáson volt. Az volt a megállapodás, hogy amikor a tankoknak és a mögöttük felvonuló cseh sorkatonaságnak sikerül áthatolni a Latorca hídján, akkor megadandó fényjelekre a három más irányban készenlétben levő cseh katonai erők is támadásra indulnak a város ellen. Ugyszintén támadnak az Oroszvég község lakatlan házaiba előző este belopakodott és elrejtőzött ukrán terroristák is. A 12 főnyi határőrség és a segitségükre sietett Csapó százados, Koncz főhadnagy és néhány társuk páratlan hősiességgel meghiusította a tankok árnyékában felvonuló hajnali cseh támadást és ezzel elejét vette annak, hogy a többi készenlétben álló cseh erők is támadjanak. Húsz vitéz magyar — 3 tankot és 300 embert állitott meg!

Később, reggel 9 órakor, amikor az ágyuzás megkezdődött és a visszaszorított cseh erők is újból tüzelni kezdtek, a magyar tisztek, rendőrök és derék munkácsi nemzetőrök a Latorca hídján át ismét a megtámadott Oroszvég védelmére rohantak. Ekkor már az Oroszvég lakatlan házaiban elbuit csehek és ukránok is lövöldözni kezdtek. Oroszi Fedor munkácsi nemzetőr Csapó századossal, Koncz főhadnagygyal és még három társukkal indult a csehek ellen. A Latorca hídja mellett levő faraktár felől lövések dördültek el. Nyomban behatoltak a fakereskedelmi vállalat emeletes épületébe, majd a faraktár udvarát akarták megtisztitani. Amint az udvar mögött levő, épülőfélben levő házhoz értek, annak padlásáról géppuskatüz és lövések fogadták őket.

Kemény küzdelemben ott halt hősi halált Csapó százados és Koncz főhadnagy...

761/1939. C. szám.

HIRDETMÉNY.

A városi I. foku közigazgatási hatóság, mint állategészségügyi hatóság közhirré teszi, hogy a III. állategészségügyi kerületben veszettség állati betegség szórványos jellegü fellépése állapittatott meg. A betegség lefolyása és terjedésének megakadályozása végett az 1928:XIX. t. c. 52., 55. §§-ai, illetve a 100.000/1932. F. M. sz. r. 321. §-a alapján az I. foku állategészségügyi hatóság a III. állategészségügyi kerület egész terjedelmére (Határai: Debrecen—füzesabonyi vasut, Hajduböszörmény — Hajduszoboszlói országut, a hajduszoboszlói határ és a Debrecen — budapesti vasut) f évi április hó 12-ig bezárólag 90 napos ebzárlatot rendel el. Az ebzárlat alá helyezett területen minden ebet oly módon kell rendes tartási helyén meglánccolva és minden macskát elzárva tartani, hogy onnan meg ne szökhessen, emberrel és állattal való minden érintkezése ki legyen zárva. A zárlat alá helyezett területen ebet vezetni csak erős pórázzal és szájkosárral ellátva lehet. Ki vannak véve a rendelkezés alól a vadász és pásztorebek, melyek működési területükön, vagyis a vadászterületen, illteve a nyáj mellett teljesen szabadon használhatók, munkájukon kivül is az előbbi módon vezetendők. Az ebzárlat alá helyezett területről kutyát és macskát kivinni csak a hatóság engedélyével és csak akkor lehet ha hatósági állatorvos a kivinni kivánt állatokat elszállitás előtt kedvező eredménnyel megvizsgálta. Minden eb és macska tulajdonos éber figyelemmel köteles kisérni állatának egészségi állapotát és az abban beálló minden változást azonnal jelenteni köteles a hatóságnak. A szabadon talált ebeket és macskákat a gyepmester befogja és a tulajdonos ellen pedig a kihágási eljárást a hatóság folyamatba fogja tenni. — *Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.*

1565/1939. C. szám. HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint I. fokú állategészségügyrendőri hatóság közhirré teszi, hogy az V. állategészségügyi kerületben a ragadós száj- és körömfájás betegséget f. évi január 14-ével megszüntté nyilvánította. Ennélfogva nem áll többé korlátozás alatt az V. állategészségügyi kerületben a marhavelek kiállítása és a hasított körmü állatok forgalma sem. A város heti és országos hasított körmü állatvásárai minden korlátozás nélkül megtartandók és vészmentes helyekről a hasított körmü állatok felhajthatók. Debrecen, 1939. január hó 14. *Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.*

KÉPES VASÁRNAPJA

Daladier francia miniszterelnök fogadtatása Tuniszban.

Tankok és táncoló benszülöttek felvonulása Tuniszban Daladier tiszteletére.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

a magyar sors

semmit se változott azzal a nagy eseménnyel, mely egymillió magyar visszaadott a magyar hazának. Nem változott fent a megszállás alatt maradt ma is magyar Felvidéken, mert a szlovák nép hivatlan, kéretlen és elszánt vezetői még kegyetlenebbül bánnak el az ott maradt magyarokkal, mint a csehek. Helyesebben ma is ugy bánnak az ottani magyarokkal, mint a csehek idejében. A mult év ősze óta, hogy visszacsatolták a félszázezer négyzet kilométerből egy ötödrészt, a csehek zsoldjában és titkos szövetségében álló szlovák vezérek vadabbul és kegyetlenebbül viselkednek a magyarokkal szemben, mint valaha. Holott mi, magyarok soha olyan megértéssel és szeretettel nem fordultunk a történelmi idők óta velünk élő szlovák néphez, mint éppen a felszabadulás napjaiban. De mit ér a mi jó szándékunk, becsületes törekvésünk, tisztes szándékunk és jóságunk, ha a csehek zsoldossai, a mai szlovák vezérek minden módot és alkalmat megragadnak arra, hogy rajtunk üssenek, hogy nekünk ártsanak, hogy véreinknek még több szenvedést szerezzenek. Mi minden uri gavalléria nélkül előlegeztük a tisztességet, a becsületet, a megértést és szeretetet, melyet olyan otromba hányivetiséggel vetnek el a mai szlovák vezérek és rugnak fel mindent, ami a két nép egymásrautaltságának és megértésének semmiképpen se használ. Nem a néppel, a szlovák nemzettel van nekünk bajunk, csak a vezetőkkel, akik az ismeretlenség homályából hirtelen szökkentek elő, vidéki paróchiák és ismeretlen ügyvédi irodák mélyéről bukkantak fel csak a friss »kegyelmes urak«, akik minden áron, még népük jóléte és boldogulása árán is meg akarják tartani saját rangjukat és dicsőségüket. Ezért szomoru a magyar sors még mindig a rabságban sinylődő magyar Felvidéken és ezért nem nyugodhatunk bele egyetlen pillanatig se abba, hogy ezer esztendő sajátunkon uj vezérek és friss »kegyelmes urak« ellenü... lázitsák a becsületes, tisztességes, velünk együtt élő szlovák népet ...

arról, hogy

a hüségnyilatkozat

szép cselekedet, de csak ott ahol uj hüségről, uj eshetőségek utján a szükség diktálta helyzet erre kötelezi azt, aki hüség nyilatkozatot tesz. Azért fogadjuk vegyes érzelmekkel egyik politikai párt fennhatósága alatt megejtett népi hüség nyilatkozatot azok részéről, akiknek hüségében eddig semmi okunk nem volt kételkedni. Miért kell megerősiteni valamit, amit nem hittünk gyengének. Miért kell hangoztatni a hüséget hozzánk ott, ahol erről eddig biztos meggyőződésünk volt. Annak a pártnak, mely ezt a hüségnyilatkozatot tette bizonyos népi csoport nevében, a vezetői, szervezői a magyar állam kenyerét eszik, hát csak természetes, hogy hüséggel tartoznak a magyar államhoz. És ennek a népi pártnak tagjai ma is a legmagasabb állásoktól a legkisebb állami javadalmazásokig számarányukhoz mérten hihetetlen előnyökkel a magyarokkal szemben otthon vannak. Miért tehát a nagy hüség-nyilatkozat, de miért az a nagy szervezkedés is. Akiknek itt olyan jól megy a sorsuk, hogy nem eggyel szeretnénk cserélni, azoknak nincs szükségük se hüségnyilatkozatra, se határokon túli kacsingatásokra. Fából vaskarikát nem lehet játszani. Vagy szerves taaja vagyok ennek a sokat szenvedett magyar államnak, amiből élek, vagy más vizek felé húz a vágyam, de akkor nem eszem el a kenyerét azoknak, akik csak és kizárólag itthon, ebben a hazában látják az életet szentnek, igaznak ...

arról, hogy

a szavazás

eredménye 99%-ban azt igazolta az utóbbi időkben annyit emlegetett Mecenzéf községben, hogy ott magyaroknak vallják a lakosok magukat. Jól esik hallani ilyen hirt is, de jól esik tudni azt is, hogy minden gonoszkodó praktika dacára él a magyar érzés és semmi ármány meg nem széditi a mieinket. Pedig ez a komédia népszámlálás, melyet legutóbb a szlovák vezérek elrendeltek, minden volt, csak becsületes népszámlálásnak nem lehet mondani. Csaltak, hamisitottak és egyetlen nap alatt be akarták bizonyitani azt, amire a mi hátunk megett ellenbizonyitékul ezer esztendő történelme áll. És mikor kisült a nem becsületes eljárás és a nagy német állam sajtója szóvá tette ezt az erkölcstelen merényletet, akkor volt bátorságuk azzal védekezni, hogy nem a németek, hanem a magyarok ellen csinálták ezt a népszámlálási tornaszmutatványt. Tehát a gyengébb néppel szemben szabad, sőt lehet erőszakoskodni, de a nagy nép előtt csak sunyitni tudnak. És dacára mindeneknek, a szavazás bizonyságot tett mellettünk, mert az Isten is a gyengébbet, a becsületest segiti, hála legyen érte Neki és senki másnak ...

arról, hogy

a szesz

sok minden bajnak volt már a szülőanyja, éppen azért én pl. soha el nem fogadnám védekezésnek azt, hogy azért követett el valaki valamilyen bünt, mert nem volt éppen a tulságos szeszelés miatt beszámitható állapotban. Már magában véve büntetendő cselekmény kellene, hogy legyen az a tény is, hogy valaki mértéktelenül iszik. Fokozza a bünösség nagyságát, ha valaki hivatalos időben, illetve minőségben iszik szeszt. Mindez onnan jutott eszünkbe, hogy karácsony előtt közvetlenül több súlyos vasúti szerencsétlenség hirét kaptuk Romániából, a többi között egy olyan példátlanul nagy méretü katasztrófa hirét, ami az egész világot megdermesztette. És mikor az első nagy megrökönyödés után megindult a vizsgálat, csaknem mindenütt megállapitották, hogy a szesz volt az ok. Ittak a tisztviselők, ittak a szolgálatban lévő vasutasok és párszáz embernek ezért kellett, hogy fekete, gyászos karácsonya legyen ...

arról, hogy

a paraszti sor

lassan valóban rang lesz ebben az országban, melyet a jó Isten is azért teremtett, hogy zöld legyen a mező, aranyló a búzatenger, dús a legelő és kecsegtetően gyönyörködtető a szőllős heggyoldal. Minden azért van ebben az országban.

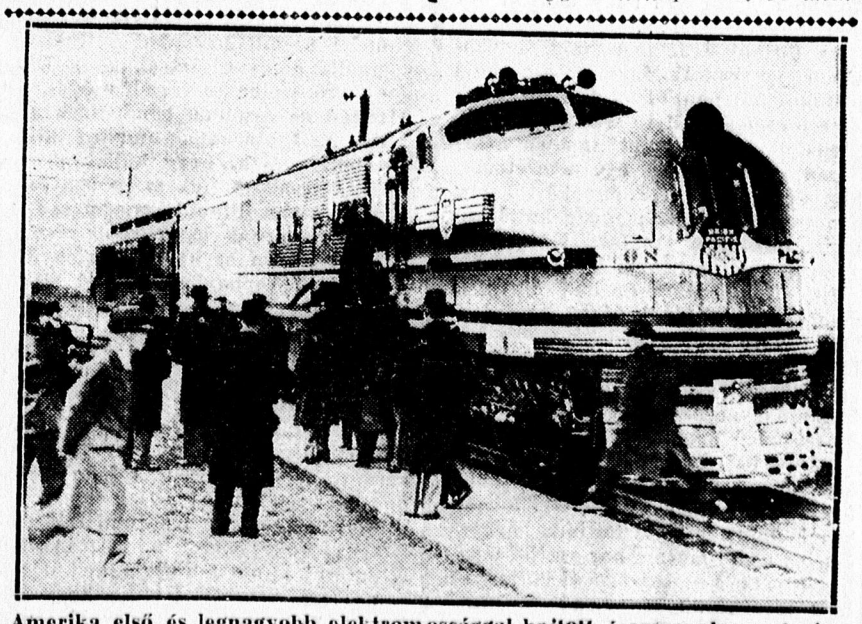

Amerika első és legnagyobb elektromossággal hajtott áramvonalas motorja. 5000 lóerős motorral van felszerelve, megállás nélkül 800—1000 km.-t tud egyfolytában szaladni.

hogy a kenyér nagy és szent célját szolgálja. Éppen ezért büszkén kell vallanunk azt, hogy paraszt-ország vagyunk. Paraszt-ország, ahol a búza, tengeri, gyümölcs és szőlő a kenyerünk és az állatok tengere a pénzünk. A most készülő törvény-javaslat és mindaz a sok rendelkezés, mely a paraszti sorsot akarja szebbé és emberibbé tenni, ezt harsogja, azt hirdeti, hogy régen, sok, sok évtizedeknek előtte kellett volna mindezt már megcsinálni. Viszont később is jobb, mint soha. Igen, akkor kellett volna mindezt megcsinálni, mikor a kiegyezés után a magyar népiségünk szabadon terjeszkedhetett volna, amikor semmi akadálya nem lett volna annak, hogy huszmilliós országot építsünk fel és lerakhattuk volna a gátat a triánoni árnak. A kivándorlások előtt, a nagy és elviselhetetlen bécsi nyomás előtt kellett volna mindezt megtenni és ma Európa szivében huszmilliós nagy népként állanánk az Isten előtt. Itt a bizonyság, hogy nem a föld teszi elsősorban országgá az országot, hanem a nép. Ahol népes a föld, ott erős az ország. A föld csak adottság, melyet szerencsésen kell felhasználni a nép érdekében és nem egyesek kiváltságának védelmében. Ma ott tartunk, ahol félévszázaddal ezelőtt kellett volna elkezdeni. Éppen ezért örülünk szívből ennek a kezdetnek, mely új idők derengését hozta el hozzák.

arról, hogy

a szükségmunkás

jelenkezik mindig, valahányszor szóba kerül, mert azt hiszi, hogy egyszer valóban úgy beszélnek már róla, ahogy méltán várja munkája után. Mi mindannyiszor szóvátesszük panaszát, mindannyiszor hirdetjük, hogy segitsenek illetékesek a sorsukon és szüntessék meg azt a tarthatatlan állapotot, mely a szellemi munkának semmiképpen se akarja megadni azt, amit a fizikai munka már régen és helyesen élvezhet. Elvégre rendben van, bűn volt szellemi pályára menni sokaknak, de ez olyan bűn amelyért nem lehet most felelőssé tenni azokat, akik egy élet felét arra áldozták már fel, hogy szellemi téren legyenek hasznára ennek az országnak. És ha már itt dolgoznak, szellemi pályán, akkor nem lehet, nem szabad, hogy ötven pengő bérért dolgoztassák őket. Vagy tudnak dolgozni, akkor megérdemlik a méltó fizetést. Vagy nem tudnak, s akkor hogy alkalmazhatták őket eddig is? A jelek szerint igenis tudnak, sőt dolgoznak is, akkor pedig a »munkás méltó az ő bérére...«

arról, hogy

visszakeresztelt

utcák soráról olvasunk a cseh-kel kapcsolatosan. Hirtelenében fellendült a régi utcanevek táblája, melyekre valamikor nagy büszkén mázolták fel a Massarik és Benes nevét. Most egymás után tiltakoznak a cseh és morva városok az ellen, hogy továbbra is Benes-, vagy Massarik-utca nevek legyenek falaik között. Ime, igy mulik el a világ dicsősége. Massarik már nem él, de Benes még élvezheti az olcsó, népszerűség átkozott pálfordulását. Olvashatja jó honfitársai honfiui buzgóságát, mely buzgóság egyetlen egy célt tűzött ki maga elé: egyetlen egy utca tábla se hírdese többé Benesnek, Massariknak nevét a husz esztendős »dicső« multra tekintő Csehországban. Lehet, hogy nekik, a buzgó hazafiaknak van igazuk, csak későn jöttek rá erre az igazságra...

Jegyzi: sz. r. l.

Szórvány magyarok és minden magyarok megmentése

Népek, melyek egyes lelkeket számon tartanak — Olasz-francia ellentét a lelkek megmentéséért — A románok harca a románokért — Csak éppen a magyar ne viselje szívén fajtestvérei sorsát?

Az utóbbi évtizedek erősen a nemzeti irányzat felé sodorták a népeket. Rájöttek a nemzetek, hogy a nemzeti összetartásban erő rejlik, de ez az erő csak akkor érték, ha tudatosan élnek ezzel az erővel. Mi magyarok ezen a téren egy kissé mindig könnyelműen gondolkoztunk, sőt mondjuk meg csak őszintén; sok esetben nagyon, de nagyon könnyelműen vélekedtünk. Volt itt bűn ezen a téren fölösen.

Valahogy úgy gondolkoztunk, hogy van magyar, jut abból bőven elhullásra is a világ minden részébe.

Most, amikor körülöttünk a nemzetiségek gyűrűje erősödik, amikor történelmileg elvetélt népek éppen a magyarság rovására erősen tért hódítottak, akkor kezdtünk valamelyes munkát, de ennek a munkának se sikere, se áldása nem volt, mert annak idején a legilletékesebb körök nem figyeltek fel az itt, ott kétségbeesetten feljajduló magyar szóra.

Rákosi Viktor Simándi Pálja pedig hol itt, hol ott lehelte ki magyar lelkét a román, szlovák, vagy szerb tengerben, mert a közöny és a nemzetiségi tervszerű harc megakadályozta, hogy hulló, hervadó, pusztuló magyar véreit megvédhesse.

Elnémult harangok és korhadt fakeresztek jelezték az utat, ahol a magyarság saját sírját ásó mitbánommal ment a végzetparipán gyors vágtatással a megsemmisülés felé. És mikor Rákosi Jenő sikoltott fel húszmilliós magyar nemzetet követelvén az időtől és élettől, újra, meg újra maradt minden úgy, ahogy annak idején volt...

Akkor, amikor Jorga Miklós, a román hamisított történelemírás atyja és a román gondolat büszkesége nyugodtan, fölényesen, bátran és vakmerő konfidenciával végig járta Erdélyt békebeli szép Magyarország idejében és valósággal ellenőrizte, hogy a román kisebbség milyen helyzetben van, mit tehet, miben akadályozzák nemzeti mozgalmát és kénytelen ma elismerni, hogy sehol egyetlen szalmaszálat nem talált az útjában, azt tette, amit akart, azzal beszélt, akivel jól esett, akkor és ott találkozott az erdélyi dákóroman álmok harcosaival ahol és amikor éppen akart...

Nem a multban, ezt ma írja meg saját lapjában Jorga professzor, sőt erről a „hősi" korról tartott legutóbb előadást Nagyváradon, a megdagadt Románia Oradeáján nagy hangon és fölös büszkeséggel...

Ez történt Erdélyben, míg ugyanakkor az Osztrák-Magyar Monarchia

Bukovinájában közel háromszázezer csángó hiába várta, hogy segitsünk rajta, mint magyar népen, mint velünk egy nemzeten.

Könyörgött magyar papokért, nem kapott. Könyörgött magyar kultúrális segítségért, nem kapott. Könyörgött magyar könyvért, nem kapott...

Itt, ott szórványosan elnéztek néha magánkedvtelésből tudósok és érdeklődők, volt példa arra is, hogy a Szent László Egyesület papot is küldött, egyet, kettőt, de mit jelentett ez a néhány magyar pap közel háromszázezer csángó magyarnak...

Pedig, hej, pedig érdemes lett volna ezekkel az ősi magyarokkal többet foglalkozni, velük többet törődni. Ma látjuk, hogy mit vesztettünk néhány évtized alatt, ma amikor széjjel tépett hazánknak csak egy csonkja maradt meg még akkor is, hogy legutóbb újabb területekkel növelte a megébredt európai lelkiismeret. De még mindig hárommilliónyi magyar maradt elszakítottan a régi haza keretében, idegen megszállás alatt.

A multkorában írta meg a „Románia" című nagy kormány lap, hogy a világon szerte körülbelül háromszázötvenezer román él távol a hazától. Fájdalmasan, szomorúan és azzal a célzattal, hogy mielőbb vissza kell szerezni ezeket a szórvány románokat is az új hazába, mert minden románnak otthon a helye.

Szemünk láttára folyt a küzdelem a legutóbbi időkben huszezer románért, akik a ruszin földön, csonka Máramarosban élnek. Mondd és írd húszezer románért olyan hühő és akkor közel hárommillió magyar vergődik.

Nem jó véleménnyel van a baráti szerződésekkel körülvett Görögországgal szemben se a „Románia" című lap, mert a görög kormány a közel tízezer románt nem részesíti a megállapított kisebbségi védelemben. Hasonlóképen kárpál Albániára, ahol szerinte hetvenezer román él s minden nemzeti jogaiktól és szabadságuktól megfosztottan élnek. Magyarország területén is él a „Románia" szerint hatvanezer román, de itt semmimegjegyzést nem fűz a nálunk élő románok életéhez, mert még a rossz lélek se mondhatja azt, hogy az itt élő néhány ezer románnak rosszul menne a sora...

Lehetetlen a farkas és bárány meséjére nem gondolni, amikor ezeket a kárpáló sorokat olvassuk, amikor a „Románia" laptársunk síránkozik azért a néhány ezer románért, akik kénytelenek hazájukon kívül élni,

de ugyanakkor nem jut eszébe, ej, dehogy is nem jut, de a politika mást kíván, igen eszébe jut a sok, sok millió más nemzetiségű lakos és több mint kétmillió magyar is, de ezeknek sorsa nem fájhat nekik.

Viszont fáj nekünk, mert ezek a magyarok aztán igazán minden jogtól és minden szabadságtól megfosztottan vergődnek immár húsz esztendő óta akkor, amikor Olaszország és Franciaország között már, már kenyértörésre kerül a sor százezer olasz sorsáért. Államok vannak, ahol felényi uralkodó nép nem él, mint amennyi magyar, boldogtalan magyar vergődik Románia keretében.

A mi szórványaink nem szórványok, hanem tömegek, milliós tömegek, melyek sorsa és élete kell, hogy érdekeljen bennüket egyre erősebben és erősebben.

Igy mindjárt ott van a háromszázezer főnyi csángók népe, akik minden történelmi kutatás szerint az ezer esztendővel ezelőtt hazánkat elfoglaló, megszálló magyar törzseknek a Kárpátok keleti oldalán ragadt utódai.

Hiszen az Árpádok gondossága a XII—XIII. században annyira kiterjedt reájuk, hogy külön püspökséget alapítottak számukra és azóta szakadatlanul megmaradtak magyarnak legnagyobb részben, mignem az utóbbi szörnyű évtizedek roppant pusztítást vittek véghez köztük lelkiekben és nemzeti érzésben.

Mi pl. nagyon keveset tudunk a csángókról, mert sokkal, jóval többet tud a Román Királyi Alapítvány egyik jeles kiadványa, mely csaknem teljesen feldolgozta ezt a nagy magyar kérdést, természetesen román szempontból...

Mert jól tudja azt a román közvélemény, hogy nem lehet egyszerűen eltüntetni minden további nélkül háromszázezer embert s tudja, hogy Bukarest a második legnagyobb magyar város, mert lakosságából több mint százezer magyar faiú, tehát terveznek, gondolkodnak a fölött, hogy mit lehetne csinálni.

A legkézenfekvőbb terv az, hogy csángókat és székelyeket „vissza" kell románositani, mert azt hiresztelik évtizedek óta, hogy a csángó és székely magyar nem más, mint elmagyarosodott román.

Ennek persze semmi alapja nincs, éppen azért veszedelmes „alap", melyet igyekeznek törvényes és jogos alapokra helyezni. Opreanu román iró erről könyvet is írt s arra a megállapításra jut ebben a könyvében, hogy külön kell egy úgynevezett román vallást teremteni, amibe aztán magyart, székelyt és csángót fel kell venni. Majdnem ugyanezt hirdeti Emil Precup román tanár, aki továbbmenőleg úgy gondolja ezt a kérdést megoldani, hogy nem is kell új román vallást teremteni, elég, ha unitárius, református, katolikus magyaroknak, székelyeknek, csángóknak csak románul ki, aztán a román kormányzat úgy irányíthat, ahogy akar. Már pedig a román állam csak egyformán akarhatja, a románság megerősítésével és a magyar népiségek eltüntetésével. Igy aztán nem lesznek magyar katolikusok, unitáriusok, reformátusok, hanem román katolikusok, unitáriusok és reformátusok csupán. A terv pokoli, de föltétlen eredményre vezető...

Erre már sajnálatosan példa is van. Pedig még csak husz esztendő telt el a magyar haza feldarabolásától és

már vannak olyan csángó községek, ahol hatvan, ötven, negyven százaléka az ősi, tősgyökeres csángó magyaroknak románnak vallja statisztikailag is magát, mindezt azért, mert a vallás, a pap román.

Hogy ez nem rémmese, valóságnál valóbb szörnyű igazság, arról ad felvilágosítást Domokos Péter Pál csiki származású volt tanár, aki a jelek szerint arra áldozta fel életét, hogy a csángó és székely szórvány magyarok megmentését előbbre vigye. Könyvet írt többszöri csángó és székely szórványok látogatásairól és ebben a könyvben kétségbeejtő adatokkal támasztja alá azt, amit fentebb leírtunk.

Precup és Opreanu, aztán Ghibu „tanár" tervei valósággá mennek át olyan rohamlépésben, hogy borsózik a hátunk. És ezt a pokoli románosító tervet magyarokkal végeztetik el a románok.

Van ugyanis egy törvényük, mely szerint minden lelenc gyermek, minden hadiárva román. Tekintet nélkül származására, fajára. Ezeket az állami költségen nevelt szerencsétlen, jobb sorsra érdemes magyar gyermekeket aztán „jó" románoknak nevelik, akik vérecsebb és vadabb románok lesznek a románnál.

Tehát megfőzik a gödölyét a saját anyja tejében. Jassi, az egykori Jászvásár katolikus püspöke pl. magyar származású, akit Rab-nak hívtak, ma természetesen Robu, egyetlen szót se tud magyarul, de a közel háromszázezer csángó magyar katolikus sorsa az ő kezében van. Csiszár bukaresti érsek ugyan csehnek vallja magát, de a neve szerint magyar is lehet, szintén nem tud magyarul, de az erdélyi katolikus magyaroknak, székelyeknek ő a legfőbb egyházi vezetőjük.

Csak természetes, hogy egyik se tud szabadulni a román állam nagyon is érthető befolyásától és főleg székelyföldön és a csángók között pusztit a románositó veszedelem.

És hiába kérnek, könyörögnek a moldvai csángók, nem kapnak magyar papot, sőt fiaikat se tudják bejuttatni magyar papnevelőkbe a román kormányzat tervei miatt. Hull, pusztul, hervad a magyarság s itt az utolsó óra, hogy tegyünk ezen a téren is valamit...

sz. r. l.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Egy eszkimó anya és gyermeke Alaska környékéről.

A mult héten közöltük a London környéki havazásokról készült felvételeket, most a hó eltünt és ilyen árvíz van a helyén.

Nem eszi meg

a farkas a telet. Asszonyom, amint a jelek mutatják az idén se. Nem sok öröme van a mai embernek a szép téli időben, mert az örömet elnyomja mindig valami gond, mely sokkal erősebben él bennünk, mint az a jó érzés, hogy hull a hó és fehér a világ.

Reménykedtünk ugyan egész december közepéig, hogy a természet rendjében szerencsés fordulat következik be, elmarad a tél . . .

A jelek szerint a természetet azonban becsapni nem lehet.

Néhány nap alatt pótolt mindent, amit eddig elfejetett.

Olyan csikorgó tél lett, minden átmenet nélkül, hogy aligha tudunk szégyenkezés nélkül arra gondolni, hogy mérsékelt éghajlatnak nevezett földövön élünk.

Persze, régen sok öröm és még több vigság kisérte a téli idők világát.

Ma azonban mindez csak teljes egészében emlék.

A farsang valami álom, melyet utoljára anyáink, élveztek Isten igazában.

A jó disznótorok is elmaradnak lassanként a háztartásokból, mert uagyan bizony kik tudnak ma egyszerre egyetlen disznócskának árával számolni, úgy, hogy maradjon is valami a hónapi háztartásra.

A fütéssel is takarékoskodunk, hogy csak az egyik szobát fütjük, azt is úgy azonban, hogy túlságosan ne lássék . .

Régi, régi szép idők, melyek ilyenkor jutnak eszünkbe, amikor kint fehér, havas a világ és csikorgó hideg fergeteg zaját halljuk a jégvirágokkal befagyasztott ablakon át.

Nem elte meg az idei telet se a farkas, Asszonyom, mi pedig jobban szerettük volna. Hisszük azonban, hogy a most meginduló javulási folyamat a magyar házak tájára is elhozza lassan a jobb idők jobb telét, a boldogabb idők boldogabb magyar telét . . .

Divat

A franciák is átvesznek tőlünk eredeti magyar ideákat. Mindenki ismeri azt a bakterlámpást, mely belülről finom barackpálinkát rejt magában. Nos, ezt utánozzák a franciák likörtartalommal, azzal a változtatással, hogy a likört külön palackban tartják benne. Koktélpartikra ajánlják és mint eredeti esznét mutatja be a Vogue.

Holdas álmok

Szerelmes, régi cimbora,
Olyan vig kedvü vagy,
Mint akinek mindig ízes a bora.

Öreg, szerelmes égi bojtár,
Szép üzenetek meghallgatója,
Némán muzsikáló arany zsoltár.

Szerelemmel telt szivek vágya,
Melytől sejtelmekkel telik meg
Fehér menyasszonyok édes álma

Kalács melybe ízesen a szív harap,
Melytől elesitul a téli kebben
Minden gyülölet és álnok harag:

Ez vagy, öreg Hold, drága, jó Hold,
Téli égen derüsen hallagó
Ezüstösen ragyogó folt.

És én a holdas álmok álmodója.
Hozzád sikoltok mostanában,
Mint üres lakás nyitva felejtett rádiója . . .

SZALACSY RÁCZ IMRE.

Hajhullás

Az okok változatos sora idézi elő a hajhullást. Vesebaj, májbaj, fertőző lázas betegségek, anyagcsere — és hormonzavarok. A hajhullás gyógyításánál igyekszünk mindig az alapokat felkutatni, ami azonban nem mindig sikerül. Ha az alapokot nem ismerjük és csak tüneti kezelésre szoritkozunk, akkor is sikeresen tudunk küzdeni a hajhullás ellen. Ugyanis, ha a hajszálakat produkáló hajpapillák jobb táplálkozási viszonyok közé helyezzük, részben új hajképzés indul meg a sorvadt papillán, részben a régi szál megerősödik. Ha e regenerálási folyamatot kitartó kezeléssel véghezvisszük igen szép eredményt érhetünk el. Főleg a nők hajhullása esetén. Follikulinhiány (az egyik petefészek-hormon) mindig hajhulláshoz vezet. Ha ez megállapitást nyert, a hormonkezeléssel kombinált hajregeneráló kúra gyors és frappáns eredményt ad. Érdekes, hogy a külsőleg (hormonos hajtápszer formájában) alkalmazott hormonkezelés még jobb eredményt ad, mint az injekciós kúra. A férfiak jellegzetes hajhullása nyilván hormonzavarokkal függ össze — egyesek szerint a férfiszervezetben is szükséges női hormonhiánnyal. E hipotézis alapján follikulinnel férfiaknál végzett injekciós kúrák egyelőre bizonytalan eredményt adtak. Cikkíró női hormont tartalmazó hajtápszerrel férfiaknái biztató eredményről számolhat be. Általános hajrageneráló kúra gyanánt a kvarcfény a legjobb. Tartós és erős adagolású besugárzásokra van szükség. Ha a kvarcfényt külső hormonkészitménnyel együttesen használjuk, a sikert inkább biztosithatjuk.

Arcráncok

Ezúttal a korai ráncokról szólunk. A korral jelntkező ráncok az élettani öregedés jelei. Ezek eltüntetése csakis az egész szervezet megfiatalitásával érhető el, — ilyenformán az öregkori arcránc magába a fiatalitás kérdésébe foglalható. Különben csakis a sebészeti úton való ránctalanitás választható. A korai ráncok anyagcsere és petefészek zavarok és más különböző belső betegségek kisérő jelensége. Legtöbbször rossz szokásból ered. A gyógyitás először az alapokat keresi meg, de azért a helybeli kezelés nélkülözhetetlen. Enyhe massage, paraffinborítás, éjszakára alkalmazott hormonkrém (utóbbi praffinnal együtt igen hatásos) a ráncgyógyitás fegyverei. Mélyebb ráncoknak (pld. függőleges homlokránc) emberzsirral való alátömése tökéletes és plasztikus eredményt ad.

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: csurgatott metéltleves, főtthús kapormártással, gesztenye roládé. — Vacsora: borjúpörkölt galuskával, alma.

Kedd. Ebéd: Köményleves, serpenyős rostélyos vele főtt burgonyával. — Vacsora: tükörtojás, sajt.

Szerda. Ebéd: Paradicsomleves, kacsasült, párolt káposztával, almás pite. — Vacsora: szalámi, tea.

Csütörtök: Ebéd: Zöldségleves, naturszelet, gombás rizs, körte. — Vacsora: rántotta, gesztenyepüré.

Péntek. Ebéd: Halpaprikás, rizsfelfujt. — Vacsora: körözött liptói, tészta.

Szombat. Ebéd: Marhahúsleves, marhasült gombával, mandulás szeletek. — Vacsora: Bundáskenyér, kelkáposzta.

Vasárnap. Ebéd: Csontleves daragaluskával, sertéskaraj, tökkáposzta, özgerinc, fekete. — Vacsora: malacsült melegen, torma, déli tészta.

Receptek

Barnaleves. Tegyük fel a húst rendes módszerint, de kevesebb zöldséggel. Ha már egy óráig főtt, lábasban piritsunk pár szelet szalonnával zsiros csontot, mogyorónyi cukrot és kis darab borjúmájat, vagy lépet, karikára vágott sárgarépát, zellert, egy szál petrezselymet, kevés vöröshagymát, borsot. A keveréket addig piritjuk nyitott lábasban, mig barnára pörkölödött, de ügyelni kell, hogy keserüvé ne égjen. Ezután időnként egy-egy merőkanál levest öntünk rá s addig főzzük, mig a zöldség jól átpárolódott. Mire a keverék gyakori keverés mellett megbarnult, a hús is megfő. Most a levest rászürjük s miután leszürtük és leszedtük zsirját hús, vagy daragombóccal tálaljuk. — Napokig eltartható.

Homoktorta. Huszonöt deka vajat, ugyanannyi lisztet és cukrot négy tojással és kevés vaniliával egy óráig kavarunk, fél citrom levét adunk hozzá és vajjal kikent formában két lapban megsütjük. Gyümölcsel töltjük.

Finom diólepény. Harminc deka lisztet húsz deka vajjal, tiz deka cukorral, egy citrom levével, héjjával, egy kis sóval, egy tojás sárgájával összegyurjuk és puha linzertésztát készitünk belőle. Azután kinyujtjuk, tepsibe tesszük, rákenünk tetszés szerinti lekvárt, öt tojás sárgájából, hat tojás keményrevert habjából jól összekevert krémet és egyszerre megsütjük.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Csikorgó

télben ezer és száz szórakozást nyujt az idő annak, akinek kedve, ideje van a szórakozásokra. Te tele vagy panasszal, hogy nem kaptál karácsonykor korcsolyát, melyet pedig reménykedve vártál. Nem kaptál, mert csak cipőt vettek a szüleid, pedig az idei télben mennyi, de mennyi alkalom adódott volna arra, hogy végre megtanulj korcsolyázni...

Panaszkodsz és én meg is értem a panaszod.

Mégis azt mondom, hogy a panaszra nincs okod.

Mert képzeld csak el, mi történt volna akkor, ha nem cipőt vásárolnak a szüleid, akikkel szemben elég hálás nem lehetsz, hanem korcsolyát és a csikorgó télben a mezitelen lábadra felkötheted volna ugyan a korcsolyát, de hogyan birtál volna korcsolyázni. Nem mondom, jó a korcsolyázás, de mégis csak fontosabb az, hogy cipőt kaptál. Ugyan hányan és hányan voltak és vannak olyan hasonló korú kis magyar társaid, akik cipőt se kaptak, pedig a lábuk ujja már karácsony előtt kikandikált a rossz cipőjükből. És még se panaszkodnak, mégse zúgolódnak, s bizony eszükbe se jut, hogy egy korcsolya miatt elkeseritsék egyetlen percét is életüknek...

Több megértést, több szeretet és nagyobb örömet az életből.

Hidd el, hogy sokszor több örömet ad az embernek egyetlen jó pillanata, ha elégedetten nézi, mint a világ minden drága szórakozása.

Ha más nem volna, csak egészséged, annak is nagyobb és igazabb örömmel kell örvendeni, mint minden más ajándéknak.

Kassa, Léva, Komárom

Kassa, Léva Komárom,
De szép város e három,
Ez még nekünk nem elég,
Kell az egész Felvidék.

Azért vagyunk magyarok,
A magunkét nem hagyjuk.
Megyünk mi nem sokára,
A régi szép határra.

Haragos Margit II. A.)

Kis cica

Jaj de édes kis cica,
Jaj de nagy a farkinca.
Vigyázzon a konyhára,
Eger jár a konyhába.

Ha az egért megfogja,
De sok jóban lesz dolga,
Kap majd bizony friss tejet,
Egérhúst és verebet.

Pólly Jenő.

Virágnyílás

Illatozó rózsabimbók
nyilnak a szivemben,
egy drága név szép csengése
visszhangzik lelkembe'!

Hiába van mulandóság,
fáradt őszi napok.
Az én szívem ezüst húrján,
tavaszi nap ragyog!

Lakatos Ambrus Margit III. évf.

A tél

Esik a hó,
A gazdának jó,
Mert van a vetésen takaró.

A nagy hó,
A gyermeknek is jó.

Van sielés a hegyekben,
És szánkázás a völgyekben.

Nagy a hó
Öröm is van hozzá jó.

Markovits Mihály.

Éjjél

Elbúcsúzott Ó esztendő
Nem tér vissza többet.
Húsz év óta most először
Törölt bánat könnyet.

Elhengerité a követ
Sírbolt ajtajától.
Letépte a rabbilincset
Szép hazánk karjáról.

Erdély, Bánát, Kárpáalja
Szívszorongva várja
Mikor térhet édesanyja
Ölelő karjába

Felhő szánon jön mifelénk
Fehér újesztendő,
Vajjon mit hoz a magyarnak
Lesz-e szebb jövendő?

Margit néni.

Karácsonyi álom

Mit álmodták kicsi Szentem?
Sugjad csak meg nékem,
Arany szanon hova mentél
Szent karácsony éjen?

»Elmentem én Názáretnek
Csöndes hajlékába,
Hol az édes kicsi Jézus
Feküdt a jászolba;
Megkértem a szent Gyermeket
Tegyen ismét csodát,
Adja vissza a magyarnak
Szent István nagy honát.
Törölje le minden könnyet,
Testvérünk arcáról,
Ne feledkezzen el többé
A magyar hazáról.«

Barcza Birike.

B. U. É. K.

Gratulálok
Sok, sok szerencsét kívánok
Legyen ez évben minden jó,
Azt mutatja ez a patkó.

Sok szerencsét
A kis malacot szeressék
Érjék el e boldog napot,
Kapjanak egy kis malacot!

Boldogságot
Okosságot, vigasságot
Nem lesz sirás, rivás, hogyha,
Itt van az újévi gomba!

Szebb jövendőt
Ott szalad egy kéményseprőt
Fogd a gombod, el ne ereszd
Ez évben szerencsés lehetsz!

Remete Hedvig.

A hóember

Hóembert csinált a Pista;
Fázik is az ujja.
Hiába van a kesztyűje,
Mégis fázik ökigyelme.

Megsajnálja őt a Gyurka,
Segít is hát rajta.
Igy készítik a hóembert,
Dideregve, fázva.

Pali is jön nem sokára,
Felülnek a szánra,
Huji huji hajrá! le a dombról
Csúszik már a szánka!

Ferge Irén

Felvidék

Felvidék Felvidék! és magyar testvérek
e szent nagy ünnepen örüljön szivetek
érezzétek meg most azt a boldogságot
amit a jó Isten adott ti reátok.

Halljátok hogy zúgnak most az
harangok?
tudjátok mit jelent? — nemzet
szabadságot!
tudjátok azt, hogy most láncok
hullottak le,
nehéz — csörgő láncok a porig
leverve.

Tudjátok mért lengenek a magyar
lobogók?
s ezeknek látása mért oly elragadók?
azért, mert népünknek jobb sorsát
jelenti
nemzetünk reményét lobogva hirdeti.

Lengjetek lobogók — örüljetek szivek
a feltámadásban magyarok higyjetek!
higyjétek azt, hogy mindent vissza-
nyerünk
mindent megkapunk! — megsegít
Istenünk.

Jertek örüljünk most a jelen
ünnepnek,
mert ilyen nagy napot kevesen
érhetnek
felszabadulásunk e dicső nagy napján
csengjen fel a Himnusz minden
magyar ajkán.

S had szóljon hangosan orgona
hangjával
s zokogjunk közösen csengő áhítattal,
s majd ajkunk csendesen egy nehány
szót rebeg,
Te magyar Felvidék az Isten áldjon
meg!...

Nagy Erzsébet.

Itt van a tél

Itt van a zord december,
Lábra állt a hóember.
Ilyenkor már nincs virág,
Hóban áll a nagy világ.

Nagy pelyhekben hull a hó,
Szánka szalad, fut a ló,
Szép fehér a láthatár,
Csillog a hegy oldalán.

Gyémánt fényes december,
Milyen szép a hóember
Szivart adunk szájába
Nagyseprűt a karjába
Szép a tél is, mint a remény
Magyar szívünk tovább remél.

Kovács Ilona II. c. polg.

Imre bácsinak

1939. január 1-re.

Áldás és békesség
Kísérje léptedet
Ne takarja felhő
Sohase éltedet.
Vezesd mé gsoká
A gyermek-rovatot,
Tanítsd meg röpülni
A sok »Sasfiókot.«
Verőfényben járjál
Ne csak most — de mindig
Isten tartson meg
Még vagy száz újévig.

Barcza Györgyike.

Debreceni Kollégium

Utolsó fényével rátekint
Egy bágyadt téli napsugár.
Képzelem aranyló hídján
Emléke vissza-visszajár.

Bús fák lehajtott koronával
Küldenek néki néma bókokat,
S a nagy tömb áll némán, mereven
Halovány, fehér téli ég alatt.

Körülötte lüktet az élet,
Zakatol, zúg a város vad zaja,
S büszkén áli téli napsugárban
Fel-felaranyló néma homloka.

Kovács Tibor IV. gimn. tan.

Igy akartad!

Színes ábrándvilág, mond ó hová
lettél!
Elszálltál oly hamar, mint ahogy
születtél?
Rózsaszínű álmok suhanó emléke,
Ezer édes percnek szertefoszló képe!
Talán igaz se volt, hogy vágytam
utánad..
Eltüntek az álmok, nyomukban könny
támad.
Minden másként volna, szent lenne a
béke,
De te így akartad s im ez lett a vége!

Cser Katalin Éva.

Ezerkilencszázharminckilenc

Ismét egy eseményteljes év végéhez érkeztünk.

Az év utolsó napját általában az emberek azzal ülik meg, hogy mindenki tehetsége szerint elmegy szórakozni. Ugy gondolom, hogy az Ó-év mint meggörnyedt öregember, aki már utolsó napját éli visszanéz az egész esztendőre míg megérkezik az egész ifjúév s az emberek szórakoznak.

Gondoltam én is vele megyek, azaz helyesebben visszaemlékezek az elmult év nagyobb eseményeire, amelyek még híven megmaradtak agyamban. Amint ezt minden ember tudta első szent királyunknak Istvánnak volt jubileumi esztendeje. Az eucharisztikus világkongresszus megtartása Magyarországon volt reánk nézve nagy és megtisztelő dolog. Jelentékenyebb esemény bármint gondolkozom is, nem jut eszembe, hogy történt volna a nyári hónapok alatt. Azonban alig köszöntött be az ősz egy fájdalmas érzés szorította össze a szíveket, mert egy napon csak arra ébredtünk, hogy egy rossz hír jár szájról szájra mégpedig a háború hírre. Azonban hála az Istennek és a nagyhatalmak vezető államférfiainak nem lett valóság a hírből. Mint előttünk ismeretes eljött az a nagy nap is,

hogy a mi magyar katonáink húsz év után átlépték a trianoni átkos szerződés által megállapított határt. Sok-sok magyar ember került közelebb egymáshoz pár hét alatt. Történelmi időket éltünk s mindenki csak szeretettel gondolhat az elmult esztendőre, mert régi hazánkból egy kicsiny rész visszatért az anyaországhoz.

1939! Nem tudom, sőt senki sem tudja, mit hoz ez az új esztendő, csak a jó Isten! Adjon az Ur erőt az egész világ emberiségének, hogy a kijelölt utakat végig járhassa s abban adjon örömet és boldogságot.

Bízom a magyarok jóságos atyjába, hogy csüggedő testvéreinkbe erőt önt addig, míg a mesterséges határ láncai végleg leoldódnak, hogy egyesült erővel tegyük naggyá, gazdaggá sokat szenvedett országunkat!

Habetler Márta, felső ker. II. b. o.

Karácsonyi találkozás

Karácsony szent estéje volt. Az uccán kihalt minden élet, a havas tájra gyér haldvilág hinteite szomorú sugarait.

Egy kis fehér ház apró ablakából ráncosképű öreganyóka kandikált ki. A sarok felé nézett — mintha várt volna valakit. A szél búsan lengette a kopár hárságakat, nem messze egy kóbor kutya didergett. A sarok másik végén egy fekete pont közeledett s vált mindjobban láthatóvá. Az anyóka szíve hevesebben kezdett dobogni. Az alak mindjobban közeledett s most már kivehető lett egy 8—10 év körüli fiúgyermek vézna alakja. A már ölelésre tárt anyóka karjai csalódottan lehanyatlottak. Ekkora a gyermek odaért, betekintett az ablakon s fáradt, kisírt szeme megpihent az anyóka ráncos arcán. Az öregasszony szeme hirtelen felcsillant, s agyát az emlékezések özöne lepte el, mintha látta volna már ő ez arcot régen, nagyon régen. A fiúcska már tovább indult, mire az anyó mintegy álmából ébredt volna fel, kitipegett az uccara s hívta vissza. A fiú engedelmesen ment utána.

Az anyóka bevezette kis szobájába, meggyújtotta a lámpát s a megilletődött fiú elé barátságos kép tárult. A szoba közepén lévő asztalka fehér asztalterítővel volt letakarva s pompásan megvolt terítve két személyre. A kandallóban duruzsolva égett a tűz. E barátságos kép láttára a fiúcska nagy kék szeméből patakként hullltak a könnyek. Az anyóka a síró fiúcskát az asztalhoz ültette s kínálgatta az asztalon lévő jókból. Nem is nagyon kellett azt kínálgatni, igen éhes lehetett, mert mohón látott a falatozáshoz.

Mikor már éhsége megszűnt, az anyóka kérte őt, hogy beszéljen el magáról mindent, hol élt s hova szándékszik menni.

A fiúcska arca egy árnyalattal mintha még szomorúbb lett volna, szemeiben könnyek csillogtak, majd hozzá kezdett beszélni.

»Megszállt területen, Pozsonyban születtem. Szüleim magyar emberek voltak. Édesanyám születésemkor meghalt, édesapám nevelt fel igaz magyarnak. Sokat beszélt hazájáról, Magyarországról, hol született s szülei élnek. Nagyon sok nyomoron és szenvedésen mentek keresztül. Igaz magyarságunk miatt nem egyszer megkínoztak.

Én mindig nagyon vágytam Magyarországra jönni, édesapám is, bár ő sohse monda.

Most karácsony előtt végre elhatároztuk, hogy átszökünk a határon. S itt a fiúcska szava megcsuklott sírógörcs vett erőt rajta, majd egy kis idő múlva így folytatta:

— A szökés nemsikerült édesapámat észrevették s utána lőttek, a golyó talált.

Én ott voltam mellette. Hidegülő ajkát ez utolsó mondat hagyta el:

»Siess fiacskám, míg nem késő, szüleimet keresd meg, add át nekik igaz szeretetem s a hazát e bús csonka hazát mindennél jobban szeresd.«

Az anyóka, ki mindenszónál előbbre-előbbre hajolt s tekintetét le nem vette a beszédbe kipirult fiúról. Mintha eszméletét vesztette volna, odarohant, keblére ölelte, csókolta s e szavakat kiáltotta: »Ő volt az, ő volt az én fiam.«

A fiúcska e szavakból mindent megértett, s ő is sírva ölelte magához a megtalált drága nagymamát.

A hó odakünt nagy pelyhekbe hullott alá s mintha ő is örülne ez egymásra talált boldog szíveknek.

Becher Erzsébet
Dóczi IV. a. polg.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!

Kedves Imre bácsi! már eddig két verset küldtem és nagyon örülök, hogy viszont láthatom a Gyermekek Debreczen-jének táborában. Most is küldök egy verset, melynek címe »Itt van a tél«. Tessék megírni, hogy megfelelő e a versem, maradok hű munkatársa:

Kovács Ilona II. c. polg.

Üzenet: Ez a versed is a közlendők között van, máskor is szívesen várom az írásod.

Kedves Imre bácsi!

Tessék szíves lenni bevenni a gyermekek táborába. Most küldök egy verset, mleynek címe: a »Kis cica.« Ha jónak tetszik találni, tessék kitenni a Gyermekek Debreczen-jébe.

Maradok tisztelettel:

Rólly Jenő.

Üzenet: Szívesen fogadlak népes táborunkban. Versed közlöm.

Kedves Imre bácsi!

Itt küldök egy kis verset, ha jó tessék szíves lenni közölni. Kedves Imre bácsi! Egy héttel ezelőtt küldtem be egy verset: Karácsony a földön és a mennyben« címűt. De még a levelem sem jelent meg. Tessék szíves lenni értesíteni felőle.

Maradok tisztelettel:

Remet Hedvig

Kedves Imre bácsi!

Köszönöm szépen a jutalom könyvet. Most küldök egy verset, melynek címe: »A hóember.« aH jónak látja kedves Imre bácsi, szíveskedjék közölni a Gyermekek Debreczen-jében.

Maradok hű munkatársa, tisztelettel:

Ferge Irén.

Kedves Imre bácsi!

Én is szeretnék belépni a gyermekek táborába. Szeretnék hű munkatársa lenni Imre bácsinak. Igyekszem minél jobb verseket írni kislapunk számára. Most küldök egy verse, címe: »A tél«. Ha jó, szíveskedjék közölni a »Gyermekek Debreczen-jébe. Kérem Imre bácsit, hogy tessék szíves lenni bevenni a gyermekek táborába.

Maradok tisztelettel:

Vitéz Aranka.

Üzenet: Szívesen fogadlak táborunkba, de jobb verset kérek, ezt nem tudom közölni.

Kedves Imre bácsi!

Igéretemet megtartottam. Minden héten küldök be egy vagy, két verset. Most két verset küldök be. Ha Imre bácsi jónak találja verseimet, tessék szíves lenni ki tenni kis lapunkba. Boldog újévet kíván Imre bácsinak, hű munkatársa kis lapunknak.

Nagy Jenő V. o. t.

Üzenet: Jobb verset s főleg ne olyan verset, mint a Disznótor. Neked is szép újévet.

E heti könyvjutalmat Ballabás Ilona, Barcza Györgyike, Román Albert Gyula kapták. Jutalomkönyvüket csütörtökön délután 4—5 óra között átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

LUDAS MATYI

A műértő.

— Azt csodálom leginkább a festészetben: hogyan tudják ezt a sok mindenséget olyan kis vásznon elhelyezni?

SZÉDÜLET.

— Mondja csak, Anna, hogyan engedhette magát megcsókolni a kéményseprőtől?

—Igazán magam sem tudom, nagysága kérem, de egyszerre csak minden fekete lett a szemem előtt.

Téli fürdőzők.

— Mi az, te uszóhólyagot kötsz a hónod alá?

— Ezek nem úszóhólyagok, hanem melegvizes palackok.

SZÓRAKOZOTTAN.

A papirok napról-napra esnek. Zuhannak! A bankár kétségbe van esve. Egyszerre berohan berohan hozzá az alkalmazottja:

— Igazgató ur, a felesége lezuhant...

A bankár dühösen közbevág:

— Azonnal eladni! Akármilyen áron eladni!

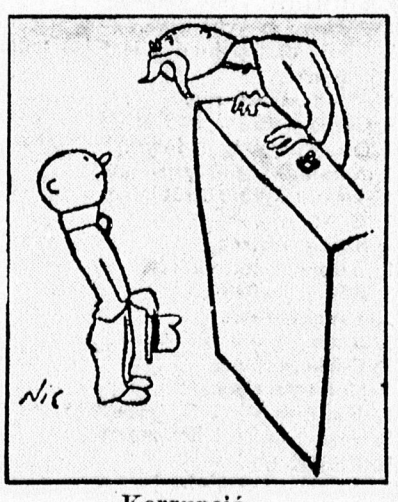

Korrupció.

— Magát hatósági személy megveszteget ésének kisérletével vádolják.

— Engem?

— Igen. Kockacukrot adott egy rendőrkutyának.

CSEPP A TENGERBEN

— Mondja; megkapta a karácsonyi segélyét?

— Meg.

— És miért borus a tekintete?

— Mert a modern kémia igénybevételével utalták ki.

— Hogy-hogy?

— Hát, mert olyan kevés volt, hogy — cseppfolyósították.

A tehetség érvényesül.

— Halliottam, beiratta fiát a zeneiskolába. Nagyon tehetséges fiú, biztosan már érvényesült is a tehetsége.

— Hogyne, alig egy hónapja van az iskolában és már ő viszi a zászlót, ha kivonulnak!

EGY KIS BAJ.

— Boldog vagy a menyecske feleségeddel, Arthur?

— Ahogy vesszük... Varrni tanult, de sohase varr. Himezni, foltozni tud, de sohse csinálja. Csak éppen főzni nem tud, viszont mindig maga főz.

—*—

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

Ez csak játék!?

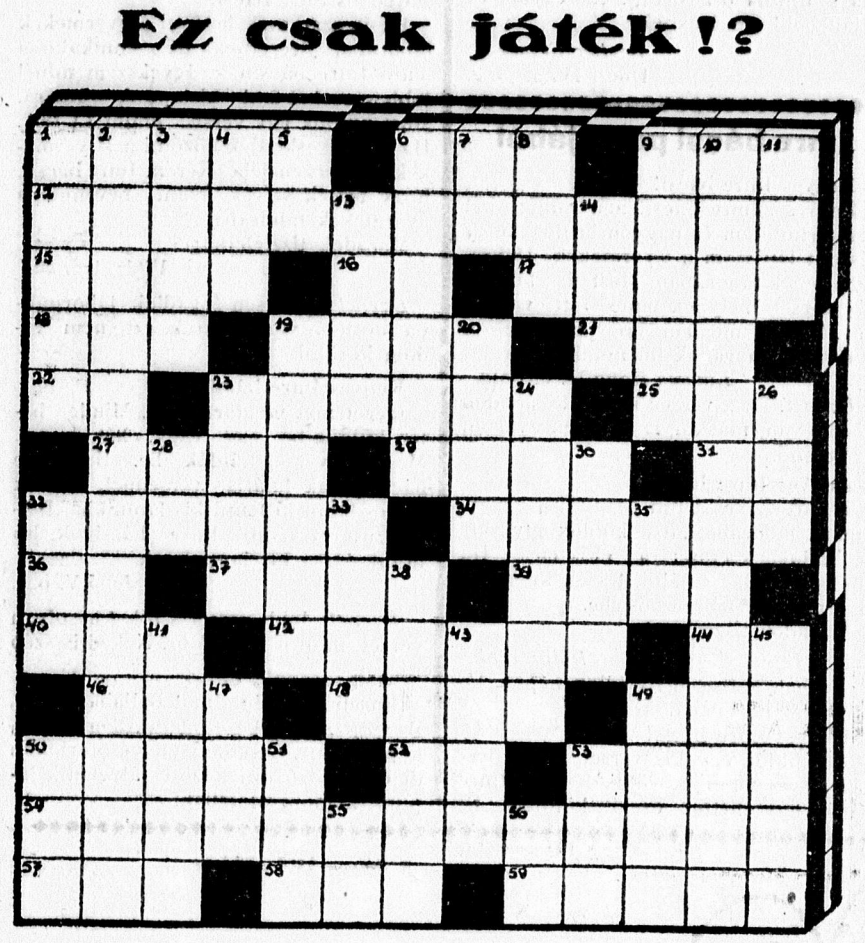

Vízszintes sorok:

1. A szobát tisztogatja.
6. Borítékra írják.
9. Finnországi kikötőváros.
12. Így csúfolták a 17 éves Napoleont.
15. Vissza: becézett szülő.
16. A bismut vegyjele.
17. Erdélyi hegyszoros.
18. Dagover keresztneve.
19. Hím méh.
21. Vaspálya.
22. Arany Péter.
23. Arab uralkodók címe volt.
25. Angolna — németül.
27. Gondját viseli a betegnek.
29. Afrikai púpos szarvasmarha.
31. Kicsinyítő képző.
32. Örményország fővárosa.
34. Magyarországi város.
36. Szibériai folyam.
37. A héber ábécé első betűje.
39. Kenetteljes álszenteskedés.
40. Tagadás.
42. Alkalmazkodik, hasonul.
44. Keresztül.
46. Tagadás.
48. Vétel — ikerszava.
49. Felfordulás jasszéknál.
50. Katonai egység.
52. Azonos mássalhangzók.
53. A rómaiak holdistennője.
54. Az első magyar hadügyminiszter.
57. Testet erősít.
58. Részesrag.
59. A katona.

Függőleges sorok:

1. Világhírű operaház Milánóban.
2. Áprily Lajos verseskötete.
3. Iszik — jasszosan.
4. Mutatónévmás — tárgyesetben.
5. Vissza: Mister rövidítése.
6. Ragasztószer.
7. Igevégződés.
8. Shakespeare — tündérkirálynő.
9. Tenger.
10. Ady Endre verse.
11. Arany — spanyolul.
13. Férfi név.
14. Indulatszó.
19. Kürtszó a vadászat végén.
20. Fffffffffff
23. A kvarc magyar neve.
24. Görög oszlopoknál a legfelső fedőlemez.
26. Módhatározó rag.
28. Görög betű.
30. Orosz hegység és folyó.
32. A hajnalpir görög istennője.
33. Vissza: kikötő Arábiában.
35. C. N.
38. Szoknyadíszek.
41. Bátorság, tettrekészség.
43. Római hadisten.
45. Pápai korona.
47. Ruha.
49. Csirkegyomor.
50. Mutatószócska.
51. Északi nép.
53. Végtag és régi hosszmérték.
55. Király — olaszul.
56. Az olasz skála »h«-ja.

Tudnivalók:

1. Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges a jutalmazásban való részvételre.

2. Beküldési határidő: *pénteken este 6 óra.*

3. A megfejtéseket borítékba tesszük. A borítékra nagy betűkkel ráírandó: REJTVÉNY.

4. A nyertesek neveit már egy hét mulva, a »HIREK« között. »*Rejtvényfejtők figyelmébe!*« cím alatt helyezzük el.

5. Szelvényt mellékelni kötelező!

SAKK

Újítások az indiai védelemben.

Gyertyafénnyel a dzsungelben.

Rovatunkkal, — mely hű krónikása a világ sakkeseményeinek, — nemcsak informálni, szórakoztatni, de tanítani is akarunk, mert hisszük, hogy ezzel a magyar, közelebbről a tiszántúli sakkozásnak is szolgálatot teszünk. Éppen ezért ezentúl egyik-másik rovatunkban elméleti kérdésekkel is foglalkozni kívánunk. A sakk elmélet óriási területet ölel fel, s ezért csak a leglényegesebb aktualitásoknak adhatunk helyet.

A vezércsel Nimzowitsch változatában Keres és Sokolsky elemzéseit hozzuk két világhírű szaklap, a holland Tijdschrift és az orosz Schachmaty nyomán:

1. d4, Hf6, 2. c4, e6. 3. Hc3, Fb4. 4. Vc2, 0-0. Megnyitó lépések után Keres *5. e4!* folytatást ajánlja s elemzései szerint világos a legtöbb változatban előnyösebben áll. Pld.

A. 5 . . . e5. 6. a3, Fxc3. 7. bxc3, Hc6. 8 Hf3 és világos centruma és két futója révén jobban áll.

B. 5 . . . c5. 6. a3, cxd4. 7. axb4, dxc3 8. bxc3, d5. 9. e5, Hfd7. 10. f4, f6. (10. dxc4' 11. Hf3! — 11. Fxc4??, Hxe5!! és Vh4†.) *11. exf6, Hdxf6. 12. Hf3* és világos kilátásai kedvezőbbek.

C. 5 . . . c5. 6. a3, Fa5. 7. e5, cxd4. 8. exf6, dxc3, 9. b4! és világos jobban áll.

D. 5. . . . c5. 6. a3, Va5. 7. e5, cxd4. (7. . . He4? 8. axb4!) *8. exf6, dxc3. 9. axb4, Vxa1. 10. fxg7, Kxg7. 11. Vc3†, f6 12. Fd3 kapcsolatban Hge2, sánc* és világosnak az áldozott minőségért hatalmas támadása van.

E. 5. . . d5. 6. e5, Hfd7. 7. a3, Fxc3†. 8. bxc3 és világos jobban áll. (Keres-Gilfer.)

F. 5. . . . Hc6! (Judofitsci ellenlépése) *6. Hf3, d6. 7. e5!* (Szükséges, mert különben sötét lép e5-öt és jól áll.) 7. . . . *dxe5. 8. dxe5, Hg4! 9. Ff4,* (9. Ve4? f5 !) 9 . . . . Hcd4. 10. Vd2. f6 ! és sötét kitünően áll. Ragosin-Rjumin. 1936.

Bár az F. változtat lényegesen javítja sötét esélyeit, célszerűbb a Keres-féle manővert teljesen kikapcsolni azzal, hogy sötét a 4-ik lépésben 0-0 helyett 4. . . . d5!-öt lép. (Rov. vez.)

Igen érdekes, de sötét veszélyielen a Sokolsky féle kísérletezés:

1. d4, Hf6. 2. c4, e6. 3. Hc3, Fb4. 4. f3?!. . . Sötét legjobb válasza, 4. . . . *d5!* Pld. *5. a3, Fxc3†. 6. bxc3, c5! 7. e3.* (7. Fg5, Va5!) 7. . . . *0-0. 8. cxd5,* (Egy Lilienthál-Sokolsky játszmában ilt 8. Fd3, dxc4, 9. Fxc4, Vc7. 10. Fb3, Hc6. 11. He2, b6. 12. 0-0. Fa6, 13. Fc2, Bfd8! (történt és sötét jobban áll.) *8. . . . Hxd5!* (Bottwinik lépése.) *9. Fd2, Hc6. 10. Fd3,* (10. e4, Hf6. 11. Fe3, Va5. 12. Vd2, Bd8!) *10. . . . cxd4. 11.* cxd4, e5, 12, dxe5, Hxe5, stb Lilienthal Bottwinnik, Moszkva. 1938.

Ambrus Sándor.

Nemzetközi mesterverseny lesz Moszkvában január folyamán. Meghívást kaptak: Keres, Capablanca, Reschevsky Flohr és Lilienthal, az orosz mestergárdát Bottwinnik, Löwenfisch, Ragosin, Rjumin, Alatorzew, Belawenotz és Bogatirtshuk képviselik.

Bogoljubow és Eliskases között páros mérkőzés létrehozásán fáradoznak Németországban.

Eliskases a bécsi sakkszövetség meghívására nagy szimultán estélyen vett részt, nehéz küzdelm után a következő eredményt érte el: †20, —10, =11.

Csak ugy mondom, hogy

. . . lapunk 1939. január 8-iki számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

Itt a fekete — hol a fekete?

KAPA AKI DALI
OMAR DOR AKAR
LOLI ARA BÁCS
RI SZTOK BÁCI A
ZS N ÓN
AKIT LAK YALE
LAKOMA AGILIS
IRAT PPP KI AD
EL A KÁ
KI ALUDTVULK ÁN
AGRE RIL MARÓ
BARS OKA ÁMOR
AZAZ TAM NANA.

Képrejtvények: 1. Fázik. 2. Huba.

E heti jutalmaink

2x2—2 drb színházjegy.
1x2 drb. mozijegy.
5x1—1 kötet könyv.

Betürejtvény

t
p eeeeeeeee

REJTVÉNYSZELVÉNY
(1939. január 15.)

Név:
Pontos cím:

Kik ezek?

fütlegel
e iiiiiii a

A TISZÁNTÚLI KISIPAROS

A belügyminiszter az ipartestület kebelén belül nem engedélyez takarékcsoportot

Az ipartestületek sokat fáradoznak azért, hogy az iparosok rendszeres takarékoskodását elősegítsék és ezt a célt a multban takarékasztaltársaságok működésével próbálták elérni. Mivel az országban sok helyen visszaélések történtek, a belügyminiszter rendelettel szabályozta az egyesületek működését. Az egyik rendelet a 181.000—1937 B. M. szám alatt az egyesületek működésének fokozottabb felügyeletéről és ennek ellenőrzéséről, a 181.001.—1937. B. M. sz rendelet pedig újabb egyesületek alakításának korlátozásáról és a felesleges egyesületek megszüntetéséről intézkedik.

Ennek ellenére az Ipartestületek Országos Központja a belügyminisztérium illetékes osztályát felhívta és tájékozódást kért a jelenlegi gyakorlat felől. Az érdeklődésre a központ azt a választ kapta, hogy

még az ipartestület kebelén belül sem engedélyeznek ilyen takarékcsoportot és ha az alap szabályt felterjesztik jóváhagyás végett, azt el fogják utasítani.

Az iparosok számára tehát, akik takarékoskodással segíteni akarnak magukon, a jövőben csak egyetlen helyes és okos út marad, és pedig az, ha belépnek a Családvédő Takarékba, amely nemcsak arra ad módot, hogy akár kisebb összegek heti félretételével takarékoskodjanak, hanem egy új magyar szabadalom felhasználásával a családjukról is gondoskodjanak arra az esetre, ha a takarékosság gyakorlása közben meghalnának. Az ilyen takarékbetétgyüjtő rendszert heti befizetéses alapon a Debreceni Köicsönös segélyző és havi befizetéssel a Debreceni Első Takarék vezette be. Az iparosok az intézetnél felvilágositásokat és tájékoztatókat kaphatnak.

Csak mesterek lehetnek a mestervizsgáló bizottság tagjai

A mestervizsgáló bizottságok megbizatása ez év október 15-én letelik. A bizottságokat újjá alakítják, még pedig elsősorban olyanokból, akik maguk is jogosúltak a mester cim használatára. Vannak azonban a bizottságnak olyan tagjai, akik az iparos megjelölést használhatják csak, de egyrészt multjuknál fogva, másrészt kiváló képzettségük miatt nem volna kívánatos, hogy a mestervizsgáló bizottságból kimaradjanak. Megtörténhetik azonban, hogy a mester cim használatának jogosúltsága következtében az ilyen iparosoknak ki kell maradniok.

Az Iparkamara emiatt most felkérte az ipartestületet, hogy az alakításának munkáját kellő időben kezdje meg. A cél tulajdonképpen az, hogy a vizsgáló bizottsági tagok, akik nem mesterek — készüljenek fel és közben tegyék le a mestervizsgát. Általános felfogás, nem történhetik meg, hogy iparos avasson valakit mesteré, viszont teljesen indokolt, az a kívánalom, hogy amikor fiatal emberek megszerzik a mester címet, akkor régi kiváló iparosok ne maradjanak el mögöttük, hanem ők is szerezzék meg a legszebb ipari oklevelet. Természetesen ez nemcsak a vizsgálóbizottság tagjaira vonatkozik, hanem minden önálló iparosra, mert kívánatos, hogy minél több iparos szerezze meg a mester címet.

A munkanélküli férfiak arányszáma csökkent, a nőké emelkedett Ostmarkban

Az elmult évben Ostmarkban érdekes változások mutatkoztak a munkapiacon. A munkanélküli férfiak arányszáma 73 százalékról 43 százalékra esett vissza, ugyanakkor a nőknél 27 százalékról 57 százalékra emelkedett. A ritka jelenség magyarázata az, hogy sok foglalkozási ágban a nők férfimunkát végeztek és ezen a helyzeten most céltudatosan változtattak.

A nagyobb mennyiségben történő előállitás még nem gyártás

Egy taxivállalat saját gyártásuaknak hirdette áruit, amelyeket saját anyagból részben saját gépein, de olyan módon állított elő, hogy a munkások a kiadott nyersanyagot hazavitték a lakásukra és otthon készítették el a kötöttárut. A textilvállalat ellen pert indítottak tisztességtelen verseny cimén a saját gyártmányú hirdetés miatt.

Az ügy végső fokon a kuria elé került, amely érdekes döntést hozott:

Az áru előállításának ez a módja — hangzik a kuria indokolása, — nem fedi azt a fogalmat, amelyet a közfelfogás a gyártás kifejezéséhez fűz és amely az előállítás gyártásszerűségére utal. A gyárszerű előállitást az 1922. XII. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 78.000/1923. sz. rendelet 4. §-ában foglaltak állapitják meg. Az alperes az előfeltételeket nem igazolta, alaptalanul vitatja, hogy a gyártás kifejezés a közönséges szóhasználatban nemcsak a gyárszerű, hanem az általában nagyobb mennyiségben történő előállítás megjelölésére is alkalmazást nyer.

Az ítélet szerint tehát a „gyártás" szó alaptalan használata kimeriti a tisztességtelen verseny tényálladékát.

Folyik a kézmüveskamara előkészitése

A miniszterelnökségen folyik a Kézmüves Kamara előkészítése. A miniszterelnökségről származó hírek szerint a Kamara kérdését néhány hónapon belül napirendre tűzik és még ebben az évbe tető alá hozzák. Értesülésünk szerint a Kézmüves Kamara szervezetileg hasonló lesz a mezőgazdasági kamarához, amennyiben a munkások és munkaadók egyformán helyet foglalnak benne.

A tanonclétszám felemeléséért

Egyik vidéki nagy ipartestület mozgalmat indított a tanonclétszámot korlátozó rendelet hatályának a lakatos, autószerelő, kovács és villanyszerelő iparokban való felfüggesztése érdekében. A mozgalomhoz számos ipartestület csatlakozott.

A mozgalom indoka az, hogy miniszteri rendeletek szabályozzák a tanoncok létszámát. Az említett szakmákban a megengedett tanonclétszám nem elegendő ahhoz, hogy a szükséges képzett szakmunkás utánpótlást fedezni lehessen. Az a körülmény, hogy nincs elég szakmunkás, feltétlenül bérmozgalomhoz vezet, ez pedig semmiféle szempontból nem kívánatos.

Az ipartestületek most országos mozgalmat indítanak a miniszteri rendelet megváltoztatása érdekében.

Szabó nem végezhet szücsmunkát

Egy szabóiparost feljelentettek a szücsipar jogosulatlan gyakorlása miatt. Az eljárás során megbüntették azzal az indokolással, hogy a szabóiparos egy kabátra szőrmegallért készített, illetve elvállalta annak a kabátra varrását. Az elsőfoku rendőri büntető bíróság felmentette a terheltet, azon a cimen, hogy szabóiparra érvényes iparjogosítvánnyal birt. Felsőbbfokon megváltoztatták az ítéletet azzal az indokolással, hogy a munkaegyesités joga az iparost csak akkor illeti meg, ha munkaköréhez tartozó készítmények teljes előállításához más iparkörébe tartozó munka elvégzése is szükséges. A vád tárgyává tett esetben azonban a szabó kizárólag a szücsipar körébe tartozó munkát vállalt, ehhez pedig nem volt joga.

Asztalos és kárpitos ipart butorkereskedéssel egy helységben ne gyakoroljanak

Az iparügyi minisztertől rendelet kiadását kérték arra, hogy bútorkereskedést asztalosiparral, illetve kárpitosiparral egy helyiségben ne gyakorolhassanak.

Értekezletet tartottak ebben az ügyben és ott a bútorkereskedők kijelentették, hogy nem kívánják fedezni azokat, akik esetleg visszaéléseket követnek el, illetőleg a fennálló jogszabályokkal visszaélnek.

Végeredményben abban állapodtak meg, hogyha a kárpitos vagy asztalos külön iparigazolvánnyal bír bútorkereskedésre, ezt a műhelyével egy helyiségben gyakorolhatja, azonban a kárpitos csak kárpitosipart, az asztalos csak asztalosipart folytathat.

Ennek folytán az iparügyi miniszertől most azt kérték, hogy bútorkereskedelem, illetve asztalos- és kárpitosipar egy helyiségben gyakorolható ne legyen. Kivételt képez, ha a kárpitos- vagy asztalosiparos folytat bútorkereskedést, de természetesen erre külön iparjogosítvánnyal kell rendelkeznie.

A sütőiparos felelős az alkalmazottai által végzett tiltott éjjeli munkáért

Feljelentettek egy sütőiparost, mert alkalmazottai este 10 órától reggelig tartó sütőipari munkát végeztek. — Emiatt megbüntették azzal az indokolással, hogy bár a sütőiparos nem volt otthon a kérdéses éjszakán és nem is utasította munkásait, hogy éjszaka dolgozzanak, de viszont ez az éjjeli munka többször megismétlődött. A rendőri büntetőbiróság tehát a sütőiparost megbüntette, mert mindenképen felelős azért, hogy a munkásai a tilalmas éjszakai időben dolgoznak.

Megtiltották a papirtalpu lábbeli készitését

A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, melyben megtiltotta olyan lábbeli készítését vagy forgalombahozását, melynek talpa papirból, vagy papiros felhasználásával készült. Ebben az évben olyan cipőt, csizmát sem szabad előállítani, melynek talpbélése, kérge vagy lábizombetéte, csizmaszára papirossal készült. Kivételt képeznek a báli és egyéb női divatfélcipők.

A rendelet ellen vétők 15 napig terjedhető elzárással büntetendők, ha cselekményük súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik.

A kontárok ellen

Az ipartestület megkereste a polgármestert, hogy a kontárkodások ügyébenszigoru eljárásra adja ki a szükséges utasításokat. A polgármester válaszában felhívta az ipartestületet minden kirívó esetet hozzanak tudomására, hogy utasítás adhasson a megfelelő eljárás lefolytatására.

Az apa joga alapján fia kaphat iparigazolványt

Az iparügyi minisztérium néhány hónap óta adatgyüjtést folytat az iparosok között. Ez óta a legminimálisabbra szükítették az új iparjogosítványok kiadását. Az iparosok igy nem tudnak iparjogosítványhoz jutni mert ezek kiadását az adatgyüjtés eredményeinek szemelőtttartásával akarják szabályozni. A minisztérium azonban az átmeneti hónapokban is gyakran érvényre juttatta a különleges méltányosság szempontjait. Nemrégen is amikor egy apa felakart hagyni az iparával, az üzemben foglalkoztatott fia engedélyt kapott az ipar folytatására.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

Téli munka a szőlőben

A csemegeszőlőben enyhe téli időben van munka, mert talajforgatást is végezhetünk a pótlásgödrök részére. Ha kemény, fagy borítja a földet, akkor trágyát szállíthatunk ki, és az egy ásónyomra kimélyített szőlősor közepébe, egyenletesen elosztjuk a jól betaposott trágyát és aztán vékony földréteggel bebúzzuk.

A kamrát, ahol a télirer eltett szőlőt tartjuk, átvizsgáljuk, ként égetünk, hogy csirátlanítsunk. Az ültetéshez szükséges oltványokat vessző ket be kell szerezni idejében.

Utólagos engedély szőlőtelepitésekre

Sok olyan szőlősgazda van, akik nem ismervén az 1929-iki telepítési tilalmat, a szőlőterületét megnagyobbította, anélkül, hogy a telepítésére engedélyt kért volna. A földmívelésügyi miniszter egyik legújabb rendelete módot ad arra, hogy az engedélynélkül telepített szőlőterületekre utólagos engedélyt kérjenek. A kérelmet 1939. január 28-ig kell bejelenteni.

A jó takarmány jobb mint az abraktakarmány

Ezt állítják a bajor parasztok, akiknél a zöldmezőgazdálkodás és legelőkezelés igen kifejlődött. A német mezőgazdálkodás alapja a takarmánytermesztés és így érthető, hogy az állatnevelésben igen magas fokot érnek el, sokkszor jobbat, mit a magyar gazdák a sokat dicsért abraktakarmánnyal.

Érdemes megemlíteni, hogy a bajor legelőkön a szénát nem boglyákba rakják, hanem ágasokon szárítják. Ilyen módon kitünően szárad a széna és nem rothad, nem penészedik, ha eső éri, akkor sem. A bajoroknál pedig főleg a kaszálás idején ömlik a viz, azért is alkalmazzák a boglya helyett az ágasokra való rakást. Igen egyszerűen csinálják ezt. Két méter magas keményfakarót átfúrnak több helyen és vékony rudakat dugnak át. Ugy néz ki a karó a keresztbe dugott farudakkal, mint a levelétől megfosztott karácsonyfa. Az ilyen módon elkészített ágasokat elhelyezik a kaszálón olyan távolságban, ahogy azt a termés megkívánja és beássák a földbe a tövét. Az ágasokon száradó széna jó színű, kellemes illatú. Az eső nem lúgozza ki, nem penészedik. Ezt a rendszert a magyar gazda is alkalmazhatja, ha nem akarja, hogy a lekaszált szénájában az eső kárt tegyen és jó legyen a széna száradása.

A csikó első ténykedéséről

A gazdának kötelessége, hogy a csikó és anyja életében mutatkozó gyarlóságokat megszüntesse, segitségére legyen a kancának és csikajának, ha annak szügségét látja.

Születés után kis idő mulva a csikó első ténykedésében, az életfenntartási ösztön jelentkezik: szopni akar; ha nem volna elég ereje, támogatni kell; ha a kanca csiklandós, vagy kezdetben idegeskedik a szopás követelte átengedettségtől, akkor késztetni, szoktatni kell a kancát csikójához. Elő fordul, hogy a fiatal kanca először elfut csikójától, de csak rövid ideig tart, később a kanca maga keresi, hívja csikóját a szopáshoz. A csikó kezdeti szoptatása igen fontos, mert ezzel az első tejet, a fehérjedús, rendesnél zsirosabb és vitaminban gazdag feestejet veszi magához, melyre táplálás szempontjából nagy szüksége van, de az is rendeltetése, hogy a magzatszurkot hashajtó hatásával eltávolítsa.

Téli munka a gyümölcsösben

A munka a gyümölcsösben télen sem szünetel. Csendes napokon a jó gazda megvizsgálja a fákat és az elszáradt, törött, beteg ágakat eltávolítja. Kezeli a fák sebét s a csonkokat eltávolítja.

Az eltávolítandó ágnál arra kell vigyázni, hogy az ágat tőben fűrészeljük le, csonkot ne hagyjunk, de mélyen se vágjuk be.

A koronaritkításnál a befelénövő, egymást keresztező ágakat kell eltávolítani annyira, hogy a gyümöles jó érleléséhez szükséges levegőt, napfényt megkapja a fa koronája.

Ugy a koronaritkításnál, mint a csonkok eltávolításánál a fürész okozta sebeket éles késsel simára vágjuk le és bekenjük fasebkátránnyal. A fák odvait is fasebkátránnyal kenjük be, hogy korhadástól megóvjuk a fát. A nagyobb üregeket köves cementhabarcsal töltjük ki.

Enyhe téli napokon a törzsápolást is elvégezhetjük a gyümölcsösben. Öreg fáknál a kéregkaparókkal, fiatal fáknál drótkefével végezzük a tisztogatást. Mohát, zuzmót eltávolitunk a lehámló kéregdarabokkal együtt. Ha van elegendő megfelelő idő, akkor a tavaszi ültetéshez a szükséges gödröket előkészitjük, igen jó, ha azt a fagy jól megdolgozza.

Fagymentes napokon a délelőtti, déli órákban téli permetezés is elvégezhető. Trágyát hordani a földre lehet, a gyümölcsmúmiákat és hernyófészkeket is lehet leszedni, nehogy tavaszi napokra a fán maradjanak és kikeljenek.

A csirázási kisérletek

Januárban a zöldségesben gondoskodni kell arról, hogy a vetőmagok rendben legyenek. Nem teheti ki magát a gondos gazda annak, hogy elveti majd tavaszi időben a magot és üres marad a földje, mert nem csiráznak ki a rossz vetőmagok. Ezért kell télen megvizsgálni a vetőmagokat, hogy érdemes-e elvetni, nehogy később ébredjünk a kár tudatára. A csiráztatási próbát meg kell tartani és azt házilag is elvégezhetjük. Nedves itatóspapirra, vagy csiráztató edénybe 100—100 szem vetőmagot teszünk és nedves, meleg helyen tartjuk. A magvak hamarosan kikelnek, és megállapíthatjuk, hogy mennyi kelt ki. Ha kevés mag kelt ki, akkor a vetőmag rossz, nem szabad szabadföldbe elvetni.

A melegágyakat elkészíthetjük már, kijavíthatjuk. Azokat a zöldségféléket, melyeket elraktároztunk, előszedjük és átvizsgáljuk. A rothadásnak indultakat kiszedjük, nehogy az egész rothadásnak induljon.

A virágoskert részére eltett gumókat, hagymákat is átvizsgáljuk, hogy a romlásnak indult hibás gumókat eltávolítsuk. Ha a kertben a fenyőket nagy hó borítja, akkor rázzuk le. A tulipán, játszint hajtatását megkezdhetjük.

A juhtenyésztés ügye a földmivelésügyi miniszter előtt

Beszámoltunk már arról, hogy a juhtenyésztés terén mennyire visszafejlődött Magyarország, — mely valamikor az elsők között volt. Rámutattunk arra, hogy külföldről kellett és kell gyapjut vásárolni drágán, hogy a textilgyárainknak [illegible] nyers anyaga. A juhtenyésztés fejlődésének nemzetgazdasági szempontból nagy jelentősége van, de fontos ez úgy a mezőgazda, mint az ipar tekintetében. A juh igénytelen állat, olcsóbb tehát a húsa és nagy rétegek jutnának nagyobb juhtenyésztés esetén olcsóbb, igen jó húshoz, mint azt külföldön tapasztalni lehet. Propagandát kellene csinálni a juhhúsnak és a juhtejnek és termékeinek.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara ebben az ügyben a földmívelésügyi miniszterhez előterjesztéssel fordult és megállapította, melyek azok a cselekedni valók, melyek elkerülhetetlenül szükségesek arra, hogy a juhtenyésztés megindulhjon. Elsősorban ki kell jelölni a juhtenyésztés számára alkalmas területeket, megállapítani azt, hogy milyen vidéken, milyen juhfajta tenyésztése a legmegfelelőbb. Biztositani kell, hogy a magyar gazda olyan juhfajtát tartson nyájaiban, melyeknek gyapja megfelel az ipar kívánságainak. A gyapjubecslő bizottságoknak kellene évenként a gazdákat tájékoztatni, hogy milyen minőségü gyapjura van szüksége a gyapjúfeldolgozó iparnak.

Az aratási naptárból megtudjuk, hol aratják a buzát januárban

Összeállitották öt világrész aratási naptárát, melyből megtudhatjuk, hogy mikor aratnak az egyes országokban. — Jól tudjuk, hogy az évszakok és éghajlatok a föld különböző tájain más és más. Ennek következménye, hogy a gabonaneműek is különböző időben érnek meg és igy az aratás a földön elosztódik egész évre. Mindig van a földnek egy olyan része, ahol aratnak. Aratnak még januárban is, ahogy az kitünik az aratási naptárból.

Ezt az igen érdekes aratási naptárt érdemes tanulmányozni.

Vannak dús gabonatermő területek, melyeknek terményei világviszonylatban is fontos áralakító szerepet játszanak. Ott már januárban beérik a termés. Chillében Ausztráliában, Uj Zélandban és Argentina egyes részein már érik a gabona, most kezdenek az aratáshoz készülni. Ezeken a részeken január elején megpendül a kasza.

Kelet Indiában februárban kerül sor az aratásra. India többi részében észak felé haladva március a termésbetakarítás hónapja.

Perzsiában, Sziriában, Egyiptomban és Mexikóban áprilisban vágják a rendet.

Japánban, Kinában, Tuniszban, Marokkoban, Texasban, Algirban május a gabonaérés ideje.

Kalifornia, Spanyolország, Görögország, Szicilia, Portugália, Franciaország és Olaszország déli részein júniusban folyik az aratás.

Magyarország Ausztria, Olaszország és Franciaország északi része és az Egyesült Államok rendszerint júliusban takarítják be a termést.

Németország, Hollandia, Dánia, Belgium augusztus előtt sohasem aratható, míg Skóciában, Svédországban, Kanadában, Norvégiában és Oroszország nagy részében szeptember előtt nem érik meg a gabona.

A legkésőbben Finnországban s Oroszország északi részében vághatják le a gabonát és ezzel október hóban lezárul a világ aratási naptára.

Amint ebből az aratási naptárból kiderül, a természet bőles beosztással gondoskodik a föld népének legfontosabb szükségleti cikkéről, a gabonáról.

— **Balogh Vilmost, a Növényvédelmi Iroda vezetőjét** Debrecen és Hajduvármegye részére kiküldött gyümölcstermelési intézőt, kiváló érdemei elismeréséül főintézővé nevezték ki. Balogh Vilmost, a kitünő szakembert, akinek tanácsait sok ezren veszik igénybe, a Mezőgazdasági Kamara is szaelőadónak hívta meg. Balogh Vilmos januárban több községben és városban tartott szakelőadást, tanfolyamot.

A Debreczen rádióműsora

1939 január 15-től január 21-ig

VASÁRNAP

JANUÁR 15.

BUDAPEST I. 8: Hanglemezek.
8.40: Hírek.
9: Unitárius istentisztelet a Kohárv-utcai templomból. Prédikál Józan Miklós püspöki vikárius.
10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelkipásztor.
11: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve-templomból. A szentbeszédet mise után P. Tornyos Gyula S. J. mondja.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Operaházi Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — Közreműködik Takács Jenő zongora.
Közben kb. 13.20: „Világhíradó." — Máthé Elek dr. előadása.
14: Hanglemezek.
15: 1. »Rétek, legelő téli munkái.« Sulyok Tivadar dr. gazdasági felügyelő előadása. 2. „Takarmánytermesztés homokon." Szabó Lajos, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara h. igazgatójának előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
15.45: Telefongyári Dalkör. Vezényel Kiss Károly.
16.30: „Áralakulás és árszabályozás." Horn József előadása. (Közművelődési előadássorozat.)
17: „Hadnagyavatás." Közvetítés a Ludovika Akadémiából. Beszél Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.)
17.30: „Nótaszerző cigányprímások szerzői bemutatója." Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagytermából. Közreműködik Fazekas Mária, Utry Anna, Cselényi József, Kalmár Pál, Kubányi György, Orbán Sándor, Szalay László és Varga Imre (ének) és Bura Sándor, Farkas Jenő, Lakatos Flóris, Magyari Imre, Rácz Zsiga, valamint Toll Árpád cigányzenekara.
19.05: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.25: Kárpáth Zoltán dr. magyar nótákat zongorázik.
19.50: Sporteredmények.
20: „A halhatatlan diák." Hangjáték öt részben. Irta Osváth Gedeon. — Rendező Gyarmathy Sándor. Személyek: Bemondó Natter Gitta; I. II. diák — Szügyi Zoltán, Hadusfalvy Béla; I., II. kisdiák — Dévényi Gyuri, Dévényi Laci; Koren professzor — Kürthy József Csörföly — Lázár Gida; Esztergályi és Delhányi — Apáthy Imre; Sándor — Perényi László; Cigányprímás — Kertész Lajos; Krupec — Gózon Gyula; Kisbíró — Kovács Imre; Színigazgató — Harsányi Rezső; Színésznő — Tapolczay Jolán; Színész — Mészöly Tibor; A báró — R. Tóth József; Öreg Petrovics — Bodnár Jenő; Pékmester — Solymossy Sándor; Korenné — Báthory Giza, Cancrininé — Orbán Ibolya, Emilia — Németh Romola: Herminka — Kéry Panni.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Közvetítés a Hungária-szállóból. Magyari Imre és cigányzenekara muzsikál.
22.30: Hírek német és olasz nyelven.
22.40: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
Közben kb. 23: Hírek angol és francia nyelven.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 11.40: Kamarazene Matiné a Nemzeti Muzeum díszermében.
13: Magyar népdalok és műdalok. — (Hanglemezről.)
17.30: „Moscicki, a lengyel köztársaság elnöke." Nemes Erdős László előadása.
18: Közvetítés a Newyork-kávéházból. Mikulai Gusztáv jazzenekara játszik.
19.25: „Inyes falatok a régi magyar konyhán." Keményy Gábor előadása.
20: Kálmán Oszkár, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel.
20.30: A rádió szalonzenekara.
Közben 21: Hírek, ügetőversenyeredmények.
22: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 15—16 és 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 8—17: Azonos Bp. I. műsorával.
17: Hírek, majd a kassai rádió műsorának ismertetése.
17.20: Tinódy Lantos Sebestyén verseit szavalja H. Sziklay Judit.
17.35—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Lipcse 20.10: Szimfónikusok hangversenye. Berlin 20.10: Puccini: Pillangókisasszony, opera.
TÁNCZENE: Zágráb 22.30, Prága 22.35, Hamburg 22.30, Paris PTT. 23.45, Bruxelles 24.

HÉTFŐ

JANUÁR 16.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Kortársak kritikája nagy írókról." (Felolvasás.)
10.45: „A selyemtermelés és a divat." Irta Buchmann Károly. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: G. Kiss Zsuzsa zongorázik.
12.40: Hírek.
12.55: K. Goda Gizella énekel zongorakísérettel.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Toll Jancsi cigányzenekara muzsikál.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája. „Erdélyi csendélet." Vas István előadása Apor Péter: Metamorphosis-áról.
16.45: Pontos időjelzés, időjrásjelentés, hírek.
17: „A bölcsőtől a játéksarokig." Baloghy Mária előadása.
17.30: Albert Ferenc hegedül zongorakísérettel.
18: „Séta a régi harci eszközök között." Közvetítés a Nemzeti Muzeum fegyvertárából. Beszél Budinszky Sándor.
18.35: A „Mária Terézia" 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor.
Közben kb. 19.05: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.30: „Magyar táj magyar szemmel." (Jókai a Felvidéken.) Gogolák Lajos előadása.
20: A Danzingi Rádió Európa hangversenyének ismertetése.
20.10: A Danzingi Rádió Európa-hangversenyének közvetítése.
21.05: Régi kedvelt hanglemezek.
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Szalonőtös.
Közben kb. 22.30: Hírek német és olasz nyelven.
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Közvetítés a Baross-kávéházból. Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál, Cselényi József énekel.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.30: Német nyelvoktatás.
19.15: „Tul az Operencián . . ." Szerb Antal dr. előadása az utópiákról.
19.45: Beethoven: c-moll vonósnégyes. 18. mü. 4. sz. (Hanglemezről.)
20.15: „Az indián isten bosszuja." Telegdi Bernát történeti elbeszélése.
20.45: Közvetítés a Britannia-szállóból. Vörös Elek cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 21: Hírek.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 11.10: „Az ifjúságnak." Bors Kálmán előadása.
11.30: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Korányi Ilona magyar nótákat zongorázik.
15.50: Hírek.
16: Nyitányok hanglemezről.
16.15: „A szlovák műzene problémái."
16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
16.45:—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: München 16: Katona Gyula énekel. München 18.20: Károlyi Gyula hegedül.
TÁNCZENE: Zágráb 22.20, Olasz III. 22.30, Kalundborg 23.15.

KEDD

JANUÁR 17.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Marokkó bűvös kövületei." — Irta Tasnádi-Kubacska András. (Felolvasás.)
10.45: „Farsangi divathírek." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemezek.
Közben 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A rádió szalonzenekara.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.10: „Asszonyok tanácsadója." Arányi Mária előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „A volt német gyarmatok." Irta Somogyi József. (Felolvasás.)
17.30: Zsögön Lenke énekel, zongorakísérettel.
18: „Késmárk és a Tátra." Lám Frigyes előadása.
18.35: Lendvai Jóska cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 19.05: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.50: „Egy nagy angol gyermekkötő." Kardos László előadása Stevensonról. A verseket Harsányi Gizi mondja el.
20.15: A Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor.
21: „A rádió külügyi negyedórája."
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Ember Nándor dr. zongorázik.
22.30: Hírek német és olasz nyelven.
22.45: Közvetítés a Britannia-szállóból. Heinemann Ede jazzenekara játszik.
Közben kb. 23: Hírek angol és francia nyelven.
23.40: Gábriel Asztrik francianyelvű előadása: Magyar diákok élete a középkori Párizsban.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.35: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
19.15: Francia nyelvoktatás.
20.15: „Siposs Antal." Major Ervin dr előadása Siposs Antal születésének századik évfordulóján. A zongoraszámokat Böszörményi Nagy Béla adja elő.
21: Hírek.
21.20: Hanglemezek.
22: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 11.10: „Mese." Elmondja Hrabár Izabella.
11.25: Könnyű zene hanglemezről.
11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Reiter Márta és Schmidt Béla

SZERDA

JANUÁR 18.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek Hanglmezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.15: „Gyermekdélelőtt." Muzsikáló képeskönyv Mátyás királyról. —
10.45: „A villamos csatlakozó vezetékek és fogyasztó berendezések." dr. Nagy Sándor iparügyi min. fogalmazó előadása.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Suki Tóni cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 12.30: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „A tejut világa." Irta Bánki Sándor. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Az ismeretlen Shakespeare." — Hans Rothe tanulmányának felolvasása.
17.30: R. Molnár Anna hárfázik.
17.50: „Felvidéki kuriák lakói." Vécsey Zoltán előadása.
18.20: Farkas Sándor cigányzenekara muzsikál.
19.05: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelvne.
19.25: Az operaházi előadás szereposztásának ismertetése.
19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. »Háry János.« Daljáték 4 kalandban, elő- és utójátékkal. Irta Paulini Béla és Harsányi Zsolt. Zenéjét szerezte Kodály Zoltán. Vezényel Ferencsik János. — Rendezte Márkus László.
I. szünetben kb. 21.10: Hírek.
II. szünetben kb. 22: Időjárásjelentés.
Majd: Hírek német és olasz nyelven.
Előadás után kb. 22.55: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: A rádió szalonzenekara.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18: R. Molnár Anna hárfázik.
18.25: Olasz nyelvoktatás.
19.30: „A jégkorszak." Kéz Andor dr kétzongorás műsora.
15.50: Hírek.
16: Katonáné Kiss Margit magyar nótákat énekel, Orgován József cigányzenekara kíséretével.
Közben 16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
Majd 16.45: Azonos Bp. I. műsorával.
17.20: „Arany." Hangjáték. Irta Iséppy Nata.

18—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Prága 19.30: A messinai ara, opera. London 21: Delibes: Lakmé. Strasbourg. 21.15: Opera. Paris PTT. 21.30: Beethoven: Fidelio, opera.
TÁNCZENE: Köln 20.30, Zágráb 22.20, Kalundborg 23.
egyetemi magántanár előadása.
20: Hanglemezek.
21: Hírek.
21.25: Közvetítés a Pannónia-szállóból. Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
Közben 22: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10.15—10.45: Azonos Bp. I. műsorával.
11.10: Ifjusági előadás.
11.30: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Székely Lajos szalonzenekara.
Közben 15.50: Hírek.
16.25: Hanglemezek.
16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
16.45—17.25: Azonos Bp. I. műsorával.
17.25: „A felvidéki képzőművészet." Halász-Hradil Elemér előadása.
17.50—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Bécs 21: Szimfónikusok hangversenye. Lipcse 21: Cimarosa: Titkos házasság, opera.
TÁNCZENE: Zágráb 22.20, Lahti 22, Boroszló 22.30, Kalundborg 23.

CSÜTÖRTÖK

JANUÁR 19.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
8.40: Hírek.
9: Ó-szlávnyelvű görög katolikus püspöki szentmise az ungvári székesegyházból. Szentbeszédet mond Stojka Sándor gör. kat. püspök.
Kb. 10.40: Vízkereszti vízszentelés az Ung partján. Közvetítés Ungvárról. Beszélők Puszta Sándor (magyar) és dr. Ivancsó Antal (ruszin).
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Szmirnov Szergej balalajkazenekara.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Beszkárt-zenkar Vezényel Müller Károly.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Itt a frasang." Magyar Elek előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Sertéstenyésztési és hízlalási tanfolyam." (III. rész. Mangalicasertések hizlalása.) Gábos Dénes dr. mezőgazdasági szakiskolai igazgató előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
17.30: Tánclemezek.
18: „Az Indiai Oceán." Irta Zboray Ernő. (Felolvasás.)
18.30: Jancsin Ferenc hegedül zongorakisérettel.
19.05: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.20: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál, Asbóth Gyula tárogatózik.
20.10: Közvetítés a Városi Színházból. „A cornevillei harangok." Operett három felvonásban. Zenéjét szerezte Planquette. Szövegét irták Clairville és Jabet. Fordította Rákosi Jenő. Rendező Tihanyi Vilmos. Közreműködik a Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Márkus Dezső. Személyek: Henry márki — Szedő Miklós dr.; Germaine — Lenhardt Ilona; Serpolette — Barabás Sári; Gáspár apó — Solthy György; Grenicheux — Angyal-Nagy (Halmos) Gyula; A bíró — Arany József.
I. felv. után kb. 21.20: Hírek.
II. felv. után kb. 22.35: Időjárásjelentés. Majd: Hírek német és olasz nyelven.
Előadás után kb. 23.15: Hírek angol és francia nyelven.
23.25: Közvetítés a Debrecen-étteremből. Kurina Simi cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 17: Hanglemez.
18: Tánclemezek.
18.30: Angol nyelvoktatás.
19.05: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
19.40: „Cézanne művészete." Farkas Zoltán előadása.
20.10: A rádió szalonzenekarának műsora.
Közben 21: Hírek, ügetőversenyeredmények.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 9—11.10: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Az ungvári „Verhovina" férfikar hangversenye.
Közben 16.05: Sztojka Sándor görög katolikus püspök előadása.
16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
16.45—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Svájci olasz 17: Magyar hangverseny. Bukarest 20.10: Filharmónikusok hangversenye.
TÁNCZENE: Berlin 20.10, Kalundborg 23, Paris PTT 23.45.

PÉNTEK

JANUÁR 20.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Az öreg ember idegrendszere és lelki élete." Irta Nyirő Gyula dr. egyetemi rk. tanár. (Felolvasás.)
10.45: „Megvan-e még a frigy-szekrény?" (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Felvinczi Takács Alice hegedül zongorakisérettel.
12.40: Hírek.
12.50: Pilinyi Erzsébet énekel, zongorakisérettel.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Kóczé Antal cigányzenekara muzsikál.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája. „Arany János boldog évei." Irta Marék Antal. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Nagy olasz művészek és kismesterek." (Olasz grafikusok a Szépművészeti Muzeumban.) Héjjas János dr. előadása.
17.30: Rácz Elek cimbalmozik.
17.50: Sportközlemények.
18: „Politika és hadvezetés a magyar történelemben." Técsői Móricz Béla vk. százados előadása.
18.30: A rádió szalonzenekara.
Közben kb. 19.05: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.20: Az Operaház előadásának ismertetése.
19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Norma." Dalmű két felvonásban. Szövegét írta Romani. Fordította Szerdahelyi József. Zenéjét szerezte Bellini. Rendező Márkus László. Vezényel Fleischer Antal. Személyek: Severus római proconsul — Halmos János; Flavius barátja — Ney Dávid; Oroveso, a druidák főpapja — Székely Mihály, Norma főjósnő — Bodó Erzsi: Adalgisa, fiatal druida nő — Osváth Júlia; Klotild, Norma meghittje — Szilvássy Margit.
I. felv. után kb. 21: Hírek.
Előadás után kb. 22.30: Időjárásjelentés.
Majd: Hírek német és olasz nyelven.
22.45: Közvetítés a budai Kis Royal-étteremből. Kiss Lajos cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 23: Hírek angol és francia nyelven.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18: A rádió szalonzenekara.
18.30: Gyorsírótanfolyam.
19.05: A „József nádor" 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur.
20.30: „Mai idők." Sz. Horváth János elbeszélése.
21: Hírek.
21.20: Hanglemezek.
22: Időjárásjelentés.
1—2 óráig ad műsort.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS
KASSA. 11.10: Ifjusági előadás.
11.30: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Várkoly Zoltán orgonál.
15.50: Hírek.
16: A 21. h. gy. e. zenekarának hangversenye.
Közben 16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
16.45—17.05: Azonos Bp. I. műsorával.
17.45—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Bukarest 19.35: Opera. Lipcse 20.10: Szimfónikusok hangversenye.
TÁNCZENE: Zágráb 22.20, Boroszló 22.20, Lipcse 22.20, Luxemburg 24.

SZOMBAT

JANUÁR 21.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.15: „Ifjusági félóra." Erkel Ferenc és a Himnusz. (Hanglemezekkel.)
10.45: „Mit nézzünk meg?" Régi olasz mesterek szobrainak gyüjteménye a Szépművészeti Muzeumban (II. rész). Ismerteti B. Bakay Margit. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Állástalan Zenészek Szimfónikus zenekara. Vezényel Melles Béla.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Az aranyfül." Jánosi György meséje.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „A magyar sport küszöbönálló feladatai." Prém Lóránd min. tanácsos, az O. T. T. vezetőjének előadása.
17.25: Kishonthy József magyar nótákat énekel, kísér Pertis Jenő cigányzenekara. Dalok: Ráday László: Amikor egy szíven: Szávozd Richárd: Álom; Matók Béla: Fekete szem éjszakája; Dankó Pista: Tejbe fürdik az én rózsám; Zách Győző: Csengődi csárdás; Fráter Lóránd: Oda van a virágos nyár; Thegze-Gerber: Sárgul már a kukoricaszár (Kunéry szövege); Rácz Pali: Lehullott a rezgőnyárfa; Nádor József: Selyemhajad én még sose simogattam; Népdal: Hajlik a rózsafa.
18.20: A m. kir. Posta műszaki tanácsadójának közleménye.
Vezényel Bertha István. Közreműködik Bobula Lajos tangóharmonikával.
Közben kb. 19.05: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.50: „Carmosine." Vígjáték 3 felvonásban. Irta Alfred de Musset. Fordította Hankis János dr. Rendező Barsi Ödön. (Hangfelvétel.) Személyek: A bemondó — Gecső Sándorné; Aragoniai Péter, Szicilia királya Abonyi Géza; A királyné — Tasnádi Ilona; Bernát mester, orvos — Harsányi Rezső; Minuccio, trubadur — Uray Tivadar; Perillo, fiatal ügyvéd — Fáy Béla; Vespasiano udvaronc — Baló Elemér; Tiszt — Harasztos Gusztáv; Mihály, Bernat mester szolgája — Vendrey Ferenc; I., II., III. udvarhölgy — Sándor Anna, Sir Alice és Takács Rózsa; Dam Paque, Bernát mester felesége Berky Lili; Carmosine — Szörényi Éva.
Utána kb. 21.30: Hírek, időjárásjelentés.
21.50: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Massenet: Phaedra — nyitány. 2. Alfvén: Midsommarwaka. 3. Weber: Felhivás keringőre. 4. Szabó X. Ferenc: Dárius kincse — abesszin tánc. 5. Székely Imre: Magyar hangulatképek. 6. Erkel Gyula: Vándor Pista kalandjai — szvit.
Közben kb. 22.30: Hírek német és olasz nyelven.
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Thaler Gyula és Végh Mihály jazzenekara játszik.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.20: Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál.
18.35: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
19.25: „Csiky Gergely." — Rozsnyay Kálmán előadása.
19.55: Hanglemezek.
21: Hírek.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 órakor műsort ad.
KASSA. 10.15—10.45: Azonos Bp. I. műsorával.
11.10: „Nagykövesd Mic-bán faluja." Dienes Adorján előadása.
11.15: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Vidám muzsika.
15.50: Hírek.
16: Szlovák félóra.
16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
16.45—17: Azonos Bp. I. műsorával
17: „A magyar-szlovák együttélés multja és jelene." Borsody István előadása.
17.25—0.15: Azonos Bp. I. műsorával
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Kalundborg 18.15: Előadás Horthy Miklósról. Luxemburg 22.15: Telmányi Emil hegedül.
TÁNCZENE: Lahti 21.10, Varsó 21, Zágráb 22.20, Boroszl. 22.30, Lipcse 22.30, Luxemburg 24.

Csak egy mosolyt

HITELALAP

— Mit gondolsz, fog az új szabóm hitelezni?
— Ismer már téged?
— Még nem.
— Akkor próbáld meg, valószinüleg sikerül.

A HELYES TÉNYÁLLÁS

— Rettenetes, mit művelsz, Oszkár Már megint olyan botrányosan viselkedtél, hogy eltávolítottak a törzsasztal mellől!
— Éppen az ellenkezője igaz. Ők mentek el és én maradtam itt...

Vasuti kocsi oldalára szegezett megfagyott holttestekkel száguldoztak a csehek Szibériában

Jeges Imre 39-es volt hadifogoly szörnyű élményei a cseh légióval kapcsolatban.

A világ sajtójában cikkek jelennek meg Csehország sorsáról és a sugalmazott cikkekben szánakoznak a csehek sorsán. Angol és francia lapok írnak »tragédiáról«, arról, hogy a csehek milyen »kultúrát képviseltek«. A cseheken szánakozó külföldi cikkíróknak nincs talán tudomása arról, hogy milyen módon haraptak bele az ezeréves Magyarország testébe, nincs tudomásuk, vagy talán nem is akarnak

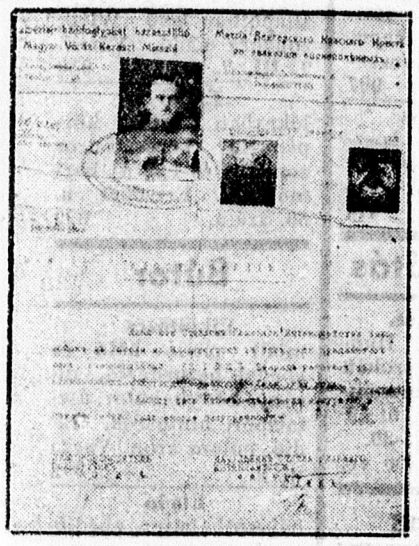

tudomást szerezni a csehek módszereiről. Jeges Imre Debrecen Pósa ucca 45. szám alatti lakos, volt 39-es, aki hosszú időt töltött el Szibériában hadifogságban, megrázó élményeket mondott el a csehek szerepéről Szibériában. Ezek az élmények igen jól bizonyítják, hogy milyen »kultúrált« népség. A szertebomló, forradalmak tépte

Oroszországban raboltak, gyilkoltak, óriási kincseket halmoztak össze ártatlan emberek vére árán a cseh légiók.

Tették ezt abban az Oroszországban, ahol kivételesen jól bántak velük, ahol nem hadifogolynak, hanem egy velük együtt küzdő nép tagjainak tekintették őket. Az őket befogadó és támogató Oroszország összeomlott és a »hű« csehek első lépése volt, hogy magukhoz ragadták a hatalmat Szibériában. A csehek szibériai tevékenységéről Jeges Imre részletesen beszélt. Elmondotta, hogy milyen kegyetlenül üldözték, gyilkolták a magyar hadifoglyokat. Jeges Imre személyes tapasztalataiból köteteket lehetne írni. Egy csokorra valót a hírhedt cseh légió viselt dolgaiból megírunk, hogy lássák, kiknek adtak jutalmul a felvidéki földből és nagy fizetést az elnyomott felvidéki magyarság adójából.

A magyar hadifoglyok egy nagy csoportja az Amur folyó mentén dolgozott egy vasúti műhelytelepen 1918-ban... Igen lúdbőr volt és este már pihenni indultak, hatalmas szálfákból ácsolt barakjaikba, mikor a műhely szirénája gyűlésre hívta a munkásokat. A vezető kihirdette, hogy

fegyverkezni kell, mert a csehek hatalmukba kerítik a vasúti vonalat, kifosztják az állomásokat és minden vonatot maguknak sajátítanak ki.

Óriási lárma támadt, szidalmazták a cseheket az oroszok. Keresték a csehek barátait és ha egyet is találnak, hát széttépte volna a felbőszült tömeg. A cseheknek a műhelytelephez érkezését az 50 főnyi magyar hadifogolycsapat nem látta, mert elszállították őket vissza a fogolytáborba, féltették a csehektől, mert azok elsősorban a magyar hadifoglyokat zaklatták, irtották. Az ötven magyar elindult a menekülők zsúfolt vonatán kelet felé. Robogtak a jégpáncélos vonatokon napokon át.

A sulyos betegeket, halottakat kidobálták a vonatból a farkasoknak eleségül.

Bábeli hangzavar volt a vonaton, mindenféle nációból volt ott néhány csoport.

Sokan szidták a vörösöket, mások azzal válaszoltak, hogy még jobban szitkozódnak, ha megismerik a cseheket.

Állomásokon robogtak már a menekülők vonata mellett a cseh légió vonatai.

A vasúti kocsik külső falára halottakat szegeztek ki a bestiális cseh légionisták, hogy ezzel is rémületet keltsenek

és figyelmeztessék a környéket, hogy hasonló sors vár az ellenszegülőkre. Az 50 fokos hidegben kőkeményre fagyott halott emberek a vagonok oldalán rémületes hatást is keltettek.

— Az egyik szibériai városban, ahol a fehérek voltak az urak, felkerestük a vöröskeresztes irodát és kértünk ruházatot, csizmát, hogy rongyainkat jó ruhára váltsuk át, mert reszkettünk a hidegtől. A hadifogolysegitő iroda háza szép nagy ház volt, de csak egy cseh altiszt volt benne, aki még a közös hadsereg egyenruháját viselte. Megkérdezte, hogy miért kerestük fel az irodát, elmondottuk, hogy segélyt kérnénk és ruhákat, útban vagyunk a fogolytáborunk felé, ahová a munkahelyről irányítottak bennünket. A nevünket is kérdezte és mikor megtudta, hogy magyarok vagyunk, dühében ordítozni kezdett:

— Na kutya magyarok, most jöttök kéregetni, de legénykedtetek a a harctéren! Most jó a cseh is, hogy ruhát adjon!

Szidott bennünket, mint a bokrot, de azért levezetett a raktárba, mely zsúfolva volt a külföldről érkező jó meleg ruhákkal, csizmákkal. Örültünk, hogy a durva cseh altiszt csak lármázik, de végül is adja, amire szükségünk van. Tévedtünk, mert a pokolian gonosz ember, nekünk, szegény lerongyolt hadifoglyoknak nem adta azt, amire szükségünk lett volna. Csak bosszantott a nagy raktár bemutatásával és mikor már követelőzni kezdtünk akkor adott,

két embernek egy pár csizmát, két embernek egy pokrócot, két embernek egy kabátot, csak azért, hogy ne tudjunk rajta majd megosztozni.

Arra számított, hogy összeverekedünk majd, hogy kié legyen kabát, csizma, de csak azért verekedtünk. Annak adtuk, akinek legjobban szüksége volt rá, csak a pokrócokat vágtuk kétfelé.

Azzal vigasztalt a cseh, mikor becsapta utánunk a nagy kaput, hogy

jön a cseh légió nemsokára és akkor megszámlálhatjuk a napjainkat.

Ezt a fenyegetést másoktól is hallottuk már, kozákok is mesélték, hogy ilyen kegyetlenül bántak el a magyar hadifoglyokkal. A fogolytáborba, ahogy megérkeztünk, pihenni sem volt jóformán időnk, mert repülőgép jött és jelentette a spaszkojai táborparancsnoknak, hogy közelednek a csehek. A fogolytáborunk parancsnoka kijelentette, hogy ő nem várja be cseh bandákat,

kiválogatott 700 embert és elindultak a táborból, hogy eltérjenek a cseh légió útjából.

Sokan visszamaradtak a táborból, féltek nekivágni gyalog a szibériai síkságnak. A táborban maradtak közül toboroztak a vörösök katonákat és sokan

jelentkeztek, németek, magyarok, csak azért, mert fegyvertelenül nem akartak a csehek elé kerülni.

Védeni akarták magukat, azért jelentkeztek. Lovas és tüzérosztályok alakultak, gyalogos nem igen akadt. Nikolszk felől jöttek a hírek a csehek pusztításáról, azt mondották, hogy a japán csapatok is segítik az oroszok ellen a cseheket, akik

kitűnően felszerelték magukat a kirabolt katonai raktárakból.

Heves ágyuzások után érték el a fogolytábor melletti faluhoz és cementgyárhoz. Három napon át tartott az ütközet, a csehek nem tudtak előretörni a vasútvonalon. A vörösök páncélvonatjai tüzeltek, ágyúik távoltartották a cseheket, de azok valami ravaszsággal oldalba kerültek az állomásnak, melyet így ki kellett üríteni. A vörösök felrobbantották a váltókat, sineket, őrházakat és kiadták az utasítást, hogy az emberekkel és hadianyaggal telt tíz hosszú vonatot indítsák visszafelé. Az utolsó percben egy cseh járőrnek sikerült felrobbantani a patakon átvezető vasúti hidat a vörösök orra előtt.

A tíz vonat kelepcébe került, se előre, se hátra nem tudtak már menni.

Pokoli pillanatok következtek be. A csehek erősen ágyúztak, gépfegyvereztek és biztosra vették, hogy

megsemmisitik a tíz vörös vonatot és kiirtják a sok magyar hadifoglyot, akik a vörösökhöz mentek, hogy meneküljenek a csehek elől.

Az egyik vörös páncélvonat a csehek ágyútüzén át kifutott a felrobbantott hídig és onnan az elősiető cseheket leágyuzta, gépfegyverrel elűzte és nem telt bele egy óra, helyreállították a hidat. A tíz nagy szerelvény, melyeket elől-hátul egy-egy hatalmas nyersolajfűtésű mozdony indított, elindult a hídon át. Kilenc hosszú vonat átment a hídon, már, mikor a tizedik a hídra érkezett, hirtelen megállt és segélyjeleket adott le a két mozdony. A többi vonat már messze robogott.

A csehek a biztos búvóhelyről, látva, a bajbajutott vonatot előugráltak és megrohamozták a tíz méter magas vasúti töltést.

Néhány méterre voltak már a rohamozó csehek a vonattól, melyből irtózatos sortűz fogadta őket.

Hétszáz emberük maradt a töltés oldalán halva.

Néhányan elérték a szerelvényt, de azoknak, ahogy a lépcsőkbe, rudakba kapaszkodva, fejét, kezét vágták le. Ez volt a vörösök bűcsúja a csehektől. A vonat tovább robogott, de a megdöbbent csehek nem merték aznap sem a fogolytábort, sem a falut megszállani. A csehek azzal kezdték a megszállást, hogy mindent elraboltak és még puskatussal verték is a hadifoglyokat.

A kórházból a hóra tették ki a betegeket, szivbajosokat, nyomorékokat.

Tizedelték az embereket,

karddal vágták össze a védtelen embereket és szekerekre dobálva hordták közös sirba.

Azoknak, akik a csehek ellen beszélt, vagy cselekedett, nem kegyelmeztek. Irtózatos órák voltak. Vérfürdőt rendeztek a védtelen emberek seregében az állig fegyverzett cseh osztagok. A német fogolytáborban egy cseh és tót század sorakoztatta a német hadifoglyokat. A tiszt kiadta a parancsot, hogy lépjenek elő, akik a csehek ellen tevékenykedtek, az elővonulást gátolták. Senki sem mozdult. A tiszt gépfegyvereket állított fel az udvaron és órával a kezében öt perc időt adott a jelentkezésre és kijelentette, hogy halomra lövi a néhányszáz embert, ha nem adják ki azokat a németeket, akik a vörös ütegeknek segítettek a tüzelésben. Nem mozdult egy német sem. A tiszt intett a gépfegyvereseknek. Mi, jórészt betegállományú magyar hadifoglyok, akik a közelben álltunk már órák óta ég felé tartott kezekkel, vártuk a gépfegyverek kattogását, de a tiszt mégsem vezényelt tüzet. A németek ugyanis valahányan voltak térdreestek és bizton számítva halálukra utolsó imájukat mondták.

A jelenet annyira szivbemarkoló volt, hogy meghatotta a cseh tisztet is. Ez az ima mentette meg néhány száz hadifogoly életét.

A csehek másnap temették el halottaikat. Nagy emlékművet emeltek a magyar és német hadifoglyok munkájával.

Igy képviselték a kultúrát az emberszeretetet azok a csehek, akik szeretnek hivalkodni az emberi méltóságot jelentő jelzőkkel. A cseh légió 60.000 embere hazatért Szibériából, összerabolt kincsekkel, aranyrudakkal telt ládákkal. A légió által lemészárolt sok ezer ártatlan ember vére szárad rajtuk s ez a légió vonult be magának új házát szerezni a Felvidékre az »érdemeik elismeréséül« nekik adott ősi magyar földre. *(bem)*

HIRDETÉS.

Az elsőfoku közigazgatási hatóság azokat a munkavállalókat, — akik olyan üzemben, üzletben, — vagy vállalatnál állanak alkalmazásban, amelynek legalább 20 alkalmazottja van és az 1939. évi január hó folyamán legalább 15 munkanapra vagy 4 héten, hetenként legalább 3 munkanapra kaptak munkabért, értesiti arról, — hogy a m. kir. Kereskedelem és Közlekedésügyi Miniszter Urnak a szakmai családpénztár felállitása tárgyában kiadott 60.500/1938. I. a számu rendelete 10. §-a értelmében a **gyermeknevelési pótlék iránti igényüket munkaadóiknál 1939. év január hó 25-éig kötelesek bejelenteni.** A hivatkozott rendelet hatálya alá eső munkavállalók gondoskodjanak arról, hogy gyermekeik születési anyakönyvi kivonatát a fentebb jelzett időpontig megszerezzék. A fenti rendelkezés a kereskedő segédekre nem vonatkozik

Az elsőfoku közigazgatási hatóság

57.881/1938. VI. szám.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. Belügyminiszter Ur 139.929/1938. VI. a. számu körrendelete értelmében mindkét nembeli magyar állampolgár köteles a 19. életévébe való belépését folyó évi január hó 31-ig külön bejelentőlapon bejelenteni. Felhivom tehát az 1921. évben született mindkét nembeli magyar állampolgárokat, — hogy ezen kötelezettségüknek folyó évi január hó 31-ig feltétlenül tegyenek eleget. A bejelentést külön bejelentőlapon kell eszközölni a m. kir. Rendőrség bejelentőhivatalánál (Kossuth ucca 20. sz. 2. lépcső, I. emelet 57. sz. szoba), tekintet nélkül arra, hogy másik bejelentőlapon: azaz szülei vagy hozzátartozóik bejelentőlapján már eddig is be voltak jelentve. A bejelentésre szolgáló ürlapokat a rendőrségi bejelentőhivatal dijtalanul bocsátja rendelkezésre. A bejelentőlapokon az összes adatokat pontosan és a valóságnak megfelelően kell feltüntetni. A bejelentett adatok valódiságáért a bejelentésre kötelezett, a bejelentés megtörténtéért pedig a bejelentésre kötelezettel együtt a szülő, gyám, gondozó, munkaadó, szállásadó (családfő is felelős. Nyomatékosan figyelmeztetem az érdekelteket, — hogy aki a bejelentést elmulasztja, kihágást követ el és az a 122.700—1935. B. M. sz. rendelet 10. §-a értelmében szigoru pénzbüntetéssel büntettetik. — **Polgármester.**

SPORT

Sporthiradó

A »Debreczen« sporthirszolgálata jelenti:

A külföldet járó három magyar csapat közül kettő, a Ferencváros és a Nemzeti hazaérkezett, már csak az Ujpest van távol, Egyiptomban.

A vasárnap sportesménye: Pesten az ökölvivó csapatbajnokság második fordulója, FTC—MAC és BTK—BESzKART.

A téli sport hívei érdeklődéssel figyelik a gyors- és műkoresolyabajnokságot, ahol a legjobb magyar gárda indul.

Fodor Henrik, a Nemzeti Liga főtitkára, aki már felmondásban van 1939. év végére, hosszabb szabadságra megy és állítólag már nem is tér vissza. Fodor a változott viszonyok miatt válik meg és állítólag Londonba megy.

Háda, a Ferencváros kitűnő kapusa, aki Zágrábban fegyelmi vétséget követett el, súlyosabb, Lázár kisebb pénzbüntetést kapott.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Gálócsy
évtizedes irodája Vigkedvű Mihály u. 23. Telefon 28-72. 870

Szabó
magánnyomozó irodája Varga utca 41. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, informál. 902

Levelezés

Levél van „komoly 1779" jeligére a kiadóhivatalban. Kérjük átvenni. 809 vv.

26 éves
dolgozó leány, szerény szórakozásaihoz komoly, széplelkü pajtást keres. „Harmónia" jeligére.

Alkalmazást nyer férfi

Kertész
tanyára kommencióval felvétetik. Széchenyi u. 21. D. u. 2—4-ig. 917

Tanoncot
négyközépiskolását felveszek, Soltész, Kálvin-tér 2. 914

Kommenciós
fejős tehenészt, fejni tudó feleségével keresek, áprilisra, Timár u. 23. szám. 865

Tanulót
keres a Gazdák Sütődéje Rt. Böszörményi út. 896

Kifutó
felvétetik, Szent Anna ucca 66., tej- és kenyér üzlet. 885

Kertész,
inasi teendőkben jártas kommencióra tanyára április elsejére felvétetik Értekezni a házfelügyelőnél, Ferenc József út 6. 697

Hagyma
és torma nagybani termelésére keresek egy tőkeerős bulgár kertészt. Cim a kiadóhivatalban. 514

Ügyes
fiút, jó családból, középiskolást, tanulónak keresünk. Műszaki, Hunyadi ucca 17. 888

Keresztyén
gépírni tudó tisztviselőt felvesz hirlapiroda. Teleki ucca 94. 922

Lakatostanulót
ügyes fiút, fizetéssel felveszek Rákóczi ucca 13. szám. 970

Gyermektelen
házaspár házimunkáért lakást kap. Görbe ucca 11. Jelentkezés 10 órától. 959

Jó
családból való fiút szabótanulónak felveszek, Tóth, Csapó ucca 6. 1025

Alkalmazást keres férfi

Gazdának
és kerékgyártónak ajánlkozik uradalomba fiatal nős ember. A gazdálkodás minden ágában jártas gyakorlattal bíró, április elsejére — vagy azonnalra is. Cím Molnár János, Nyírábrány. 786

18 éves
gyakorlattal biró sofför teherautóra állást keres. Vidékre is. Hatvan u. 51. 825

Alkalmazást nyer nő

Zacskóragasztó
lányokat felvesz Albert papirüzem, Erzsébet út 48. szám. 894

Kiszolgáló
kisasszonyt, jó megjelenésü, szépirással felvesz Berzéki fotoüzlet, Piac ucca 38. 942

Óvónőt
keresek, néhány délelőtti órára, Batthyány ucca 16., keresztépület. 915

Ügyes
masamód segédleány s tanuló felvétetik, — Séllyei, Piac ucca 61. 916

Kifutóleányt
kézileányt azonnalra felveszünk. Jelentkezés hétfőn „Imperiál" fehérneműgyár, püspöki palota. 958

Háztartási alkalmazott

Takaréktűzhely
új és használt, készen olcsón, javítását felelősséggel vállalom. — Nagy István, Széchenyi ucca 6. sz. 487 2. 6.

Bejárónőt
keres azonnali belépésre Ráczné, Ferenc József út 38., emelet. 845

Hollandiába
keresek nagy fizetésre úri házhoz, egy főzni jól tudó, egészséges, református 25 év körüli leányt, aki németül tud beszélni. Jelentkezni lehet ma, vasárnap 4—5 óráig Vilmos császár körut 28. 909

Takarítónőt
délelőttre felveszek. — OTI bérház III. kapu, 3. em. 51. 200

Patikába
bejáró takarítónőt azonnal felveszek. Grósz Nagy Ferenc gyógyszertára, színház mellett. 913

Jól főző
mindenes, elsejére felvétetik, dr Klein, Piac ucca 71. 868

Délelőtti
házimunkára jobb fiatal leányt keresek, Batthyány ucca 16. sz., keresztépület. 881

Svetits-
palotában mindenes bejárónőt azonnalra felveszek, földszint 4. 883

Főzéshez
értő mindenes bejárónő jó bizonyítvánnyal felvétetik, Gál, József kir. herceg ucca 8. 892

Bejárónőt
keresek, gyermekruhamosáshoz, vasaláshoz, Külsővásár-tér 4. 733

Bejárónőt
keresek gyermekruha mosáshoz, Külsővásártér 4. 733

Bejárónő
felvétetik azonnalra — Svetits II. lépcső, I. e. 982

Perfekt
szobaleányt, hosszú bizonyítvánnyal felveszek, Werbőczy ucca 2 III. 3. 989

Bejárónő
délelőttre azonnal felvétetik, Erdős, Rakovszky ucca 21. 985

Estélyi
és uccai ruhák legolcsóbban készülnek. Kivándorolni szándékozó hölgyek szabni gyorsan megtanulhatnak, Hatvan ucca 60. divatszalon. 1013

Mindenes
bejárónő, fiatal párhoz délelőtti órákra felvétetik, Vár ucca 2. félemelet 1. 928

Mindenes
bejárónő azonnal felvétetik, Széchenyi ucca 11., keresztépület. 936

Mindenes
főző takarítónő azonnalra felvétetik, Hatvan ucca 6. I. 18. 932

Bejárónőt
megbizhatót, jó bizonyítvánnyal felveszek. Jelentkezés 9 óráig. — Magoss György tér 21. 1010

Egy
bejárónőt felveszek, 15-től, félnapra, Széchenyi ucca 12. 1019

Mindenes
bejárónő felvétetik, — Piac ucca 77. cukrászda. 1027

Bejáró
konyhalányt felveszek. étkezdébe, azonnal. — Fűvészkert ucca 6. sz. 1026

Alkalmazást keres nő

Érettségizett
fiatal leány nevelőnőnek, háziasszonynak —, vagy asszistensnőnek ajánlkozik. Cim a kiadóban. 866

Fiatal
érettségizett keresztény úriasszony, (ügyvéd özvegye), gépírás, könyvelés, levelezési praxissal, megbizható munkaerő, gyönyörü irással bizalmi, vagy más komoly állást vállalna, vallásra való tekintet nélkül. Szives megkereséseket kérek Rozsnyói János cimre 2. sz. postahivatal 32 fiók. 889

Elvált
fiatal úriasszony a háztartás minden ágában jártas, elmenne magános úrhoz házvezetőnőnek gazdasszonynak vidékre, vagy gyermekek mellé anya helyettesnek. Német francia tudással. Ajánlatot „Dolgozó nő" jeligére a kiadóba kérek. 961

Ajánlat

Hó- és sárcipő
javítás. Vulkanizálva is Nagy Károly, Batthyány ucca 10. 382 2. 3.

Fehérnemü
varrást, himzést, legolcsóbban, legszebben készíttessen, Kút ucca 62. alatt. 463 1. 20.

Estélyi ruhát 5,
délutánit 4, házi ruhát 3 pengőért készít „Elit" szalon, József kir. herceg ucca 14. 647 1. 21.

Fileből
készült szőnyeget, lábtörlőt, házipapucsot legolcsóbban készítőnél vehet, Batthyány ucca 1. I. em. 2. 836

Varrógép, kerékpár
vétel, csere, eladás köl csönzés. — Géprészek minden géphez. Javítások jótállással, Eisenberger. Csapó ucca 101. szám 1379 1. 15

Pénzkazetták,
zománctüzhelyek, zseb és konyhakések nagy választékban Nagy vas üzlet kirakataiban. — csapókanyar. 992

Ágysodronyok,
drótsodronyfonatok, s vaságyak, mosdók, állófogasok, lábtörlők, s gyermekágyak készülnek Ottónál, Rákóczi ucca 13. 971

Prima édes érett narancs
66 fill.
Mézédes mandarin
84 fill.
GOLENCZKY
Sas u. 2. Tel. 16-05

Kereslet

Keresek
használt petroleumadagolót és egy kisebb jégszekrényt. Cim Hatvan ucca 35., kapualatti bornagykereskedésben. 997

Petroleumos
tartályt vennék, használtat, Deák fűszerkereskedés, Csapó ucca 30. szám. 974

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
fínom koszt a Hungária panzióban **szobák napokra s hónapszámra,** Ferenc József út 59 szám, telefon : 23-39. 800 vv.

Oktatás

Spanyolul
tanítok, délamerikai kiejtéssel. Cim a kiadóban. 835

Zongoraórákat
adok, kezdőknek és haladóknak, kivánatra házhoz is megyek. — Nagy Erzsébet, Mátyás király ucca 2. 878

Háziszabászatnak
ötvn egyönyörü és legtökéletesebb szabását, varrását tanulhatja meg. Jelentkezni lehet január hó 20-ig. Hüvelyes ucca 1. 989

Amerikai
tartózkodásomból visszatérve, angol és francia órákat adok. Batthyány ucca 17—19 I. 5. Értekezni 8—10 és délután 2—4-ig. 993

Szabást-,
varrást megtanulhatnak úrinők, dr Balázsnénál, munkakönyvvel vagy szerződéssel, Rákosi Jenő ucca 5. 986

Tüzelő anyagok

Fűrészpor,
száraz kapható, Vágó tüzifakereskedésében a Margitfürdő mellett, telefon : 10-24. 921

Társ

Üzlettársat
kétezerrel keresek, — pénzét maga kezeli, hétfőtől, Burgondia u. 6. szám. 905

Jól bevezetett
szaküzletemhez társat keresek, Zwingli ucca 8. szám. 912

Egy—kétezerrel
társat keresek, jóljövedelmező iparhoz. Jókai 52. Madarász. 1014

Rádió

Egy darab
3+1-es készülék hangszóróval, komplett, s üzemképes állapotban 35 pengőért eladó, Fehértói Dániel, Dégenfeld tér 4. 1007

Egy
2+1 lámpás rádió olcsón eladó. Csapó ucca 18., házfelügyelőnél. 1022

Hangszer

Fekete
kereszthúros rövid, jó állapotban levő Wirth zongora eladó, Vár u. 2. III. 2. 930

Eladó
jókarban levő körpáncélú kereszthúros zongora és egy új harmónium. Erzsébet u. 53. szám. 929

Bútor

Elköltözés
miatt eladó háló és ebédlő bernedezés, divány, konyhabutor, asztalspór, hintaszék, rádió, potom aron. Varga u. 9. 919

Eladó
hálószobabutor, ebédlőkredenc, OTI bérház földszint 31. 4—5-ig. 856

Ebédlő,
sötét, keményfa, fényezett, 9 darab, kedvező áron eladó Csörsz ucca 14. sz. (Honvédtemető uccából nyilik). 962

Ebédlőbútor,
komplett, elköltözés miatt olcsón eladó., — Bethlen ucca 40. 1031

Antik
komót, eredeti, eladó, Bethlen ucca 40. 1032

Antik
kétszemélyes komplett háló, sodronnyal, matraccal, két tüllfüggöny vitrin, fiókos asztal, s háromajtós előszobaszekrény, szerviz tányérok, elköltözés miatt eladók. Sas ucca 2., étkezde. 1029

Ebédlő,
háló, félhálók, toalettek, komót, varróasztalok, varrógépek, asztalok, székek, ingaórák sodronyok, kerékpár olcsón eladók, Csapó ucca 6. 1028

Vegyes

Grafológusnő
szakszerüen felvilágosít, tanácsot ad, fogad Széchenyi ucca 43. 864

Lakást
adok délelőtti házimunkáért, Fazekas Mihály ucca 2. 979

Elveszett

Elveszett
a disznóvásárnál egy kövér sertés. Aki tud róla értesítse a rendőrséget. 904

Elvesztett
egy szegény kocsis a Szappanos uccán 15 szódásüveget. Kéri a megtalálót, jutalom ellenében, Szappanos u. 18. alatt adja le. 1021

Átadó üzlet, vendéglő

Eladó
elutazás miatt magolcsai Nagy Béla fűszerüzlete. Kandia u. 15. szám. 803

Eladó
jómenetelű fűszerüzlet, berendezéssel, forgalmas helyen. Cím a kiadóban. 908

Fodrász-
üzletemet másfoglalkozás miatt, berendezési árban eladom. Cím a kiadóban. 811

Tűzifa,
szénkereskedés, jóforgalmú, betegség miatt átadó. Cim a kiadóban. 1023

Jómenetelü
vendéglő kiadó. Hatvan ucca 69. 978

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség,
hentesüzletnek, azonnalra kiadó, Pozsonyi út 16. A. 897

Műhely
kiadó, kovácsszerszám eladó. Ötmalom ucca 3. 890

Üzlethelyiség,
lakással, február 1-ére kiadó. Érdeklödés a tulajdonosnál, Vigkedvü Mihály ucca 25. 521

Kiadó városi üzlethelyiség.
A Gambrinus passageban többrendbeli üzlethelyiség, folyó évi május hó elsejétől kiadó. Értekezni lehet a hivatalos órák alatt városháza I. em. 37. számú helyiségben v. 1. 20

Kiadó párosi üzlethelyiség.
A városháza épületében levő, jelenleg Kántor Ernő által bérelt üzlethelyiség, folyó évi május hó 1-től megkisebbítve kiadó. Értekezni lehet a hivatalos órák alatt, városháza, I. em. 37. számú helyiségben. v. 1. 20

Műhely
kiadó. Piac ucca 75. sz. alatt. 957

Hentes-
és mészárosüzlet, több uccára nyiló forgalmas sarkon, berendezéssel együtt azonnal kiadó. Ajtó ucca 43. 938

Központban
kirakatos üzlethelyiség havi 30 pengőért kiadó. Cim a kiadóban. 1011

Autó, motor, kerékpár

Villanymotor
10 lóerős használt fülesztő gépszíj eladó. — Hunyadi utca 21. 899

Kis
Buick autó kifogástalan állapotban eladó, alkalmi vétel. Szent Anna u. 31. Lászlóné. 879

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó egyszobás lakás
A Hajnal uccai bérházban levő C. III. 16. sz. egyszobás lakás, február hó elsejétől kiadó Értekezni a hivatalos órák alatt, városháza I. em. 37. szoba. v. 1. 18

Kiadó
azonnal egyetem közelében szoba, konyha, mellékhelyiségekből álló magánlakás, gyümölcsössel, sertés, baromfitartással, Békessy Béla u. 6. 882

Csinos
ucca legy szoba, konyha, kamara kiadó, elsejére, Mester ucca 16. 955

Egy
uccai szoba, konyha, s spájz kiadó. Bekecs u. 3. szám. 926

Egy
szoba, konyhás modern pincelakás spájzzal február elsejére kiadó. Horthy Miklós sugárúton. Török Árpád főmérnöknél. 933

Egy szoba,
konyha kiadó. — 170 kilós prima kövér sertések eladók. Varga u. 29. szám. 939

Udvari
szoba, mellékhelyiségekkel, idősebb magános egyénnek kiadó. Vigkedvü 34. 956

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó két szoba
Szent Anna ucca 29. sz. alatt két szoba, lakásnak vagy egyesületi helyiségnek azonnal kiadó. Értekezni a hivatalos órák alatt, városháza I. em. 37. szoba. v. 1. 18

Kétszoba
konyha spájz február 1-től Patay u. 9. alatt kiadó. 839

Kétszobás
napfényes száraz lakás kiadó, központi fűtésnél. Poroszlay ut 71. 885

Kiadó
kétszobás urilakás mellékhelyiségekkel, Domokos Lajos u. 16. 869

Kétszobás lakás
központi fütéses, melegvizes, — áthelyezés miatt február 1-re átadó. Telefon: 22-72 és 29-67. 858

Kiadó
kétszobás uccai komfortos lakás, félépcsőházi bejárattal, Kossuth ucca 22. sz. f. 4. 969

Két szoba
és mellékhelyiségekből álló úrilakás, február elsejétől kiadó. Csapó ucca 78. 911

Uccai
kétszobás, fürdőszobás összkomfortos udvari kétszobás és egyszobás lakás kiadó. Pesti ucca 55. 950

Kétszobás
albérleti lakás, különbejárattal, fürdőszoba és konyhaasztallal február hó 1-ére kiadó — Kálvin-tér 3. I. emelet. Megtekinthető délután 3—4 óra között. 937

Kiadó
kétszobás uccai lakás február hó elsejére Péterfia ucca 38. 981

Két szoba,
konyha, előszoba spájz február elsejére kiadó. Pacsirta ucca 27. 1024

Kétszobás
lakás, előszobával, mellékhelyiségekkel, nagy kerttel, azonnal kiadó. Böszörményi út 3. 1015

Kiadó lakás háromszobás

Február
1-ére kiadó Miklós ucca 20. szám alatti udvari 3 szobás, fürdőszobás lakás. 830

Bikabérházban
háromszobás, központi fütéses lakás, olcsón azonnalra is kiadó. — Kulcs a házfelügyelőnél s bármikor megtekinthető. 874

Áthelyezés
folytán kiadó 3 szobás komfortos lakás, keleti fekvéssel, február, vagy májusra, Péterfia 42. 880

Kiadó városi háromszobás lakás
a Simonffy ucca 2. sz. bérházban levő II. 11. számú háromszobás lakás, folyó évi május hó 1-től kiadó. Értekezni lehet a hivatalos órák alatt, városháza, I. em. 37. számú helyiséghen. v. 1. 20

Kiadó
elköltözés miatt, február hó elsejére háromszobás, hallos, s komfortos lakás, kerttel együtt, Sinay Miklós ucca 38. 983

Azonnal
kiadó földszinti három szobás uccai elsőemeleti udvari háromszobás lakások. Baltazár Dezső ucca 12. 991

Két,
vagy háromszobás lakás kiadó. Andrássy út 12. szám. 990

Háromszobás,
kreti lakás azonnal kiadó, Piac ucca 56. sz. alatt. 977

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
négyszobás lakás. — A Szent Anna u. 29. sz házban egy négyszobás lakás f. évi május hó 1-től kiadó. Értekezni lehet a hivatalos órák alatt a Városháza I. em. 37. sz. helyiségben. v. 1. 20

Simonyi út 4. sz.
házban négyszobás és minden mellékhelyiséggel, valamint központi fűtéssel felszerelt első emeleti lakás május hó elsejétől kiadó. Megtekinthető délelőtt 11—1 óráig, délután 4—5-ig. 485

Kiadó
négyszobás, hallos lakás, tlejes komforttal gyönyörű parkkal május, vagy augusztus hó elsejétől. Simonyi út 11. A. szám. 948

Kiadó
Jókai ucca 9. C. szám alatt ötszobás lakás, teljes komforttal. Értekezhetni a Debreceni Első Takarékpénztárban. 1016

Lakást keres

3—4 szobás
lakást keresek központban, májusra, bért negyedévenként fizetem. Ajánlatot „Ügyvéd" jeligére a kiadóba. 852

Butorozatlan
szobát keresek lehetőleg előszobával, fürdőszobahasználattal — „Azonnalra vagy elsejére" jeligére a kiadóhivatalba. 862

Egyszobás
lakást keresek fürdőszobával azonnalra — vagy elsejére „Tisztviselő" jeligére. 863

Egy
szobás lakást keresek, lakbér biztosítva, Kés s u. 14. 863

3—4 szobás
lakást keres májusra a Péterfia u. vagy Simonyi út környékén állami tisztviselő számára Nyári Egyetem titkársága (Egyetem). 871

Butorozott szoba

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba. előszobával kiadó. Busi ucca 3. Péterfia közelében. 590 vv.

Kiadó
fillérekből fütlhető kis butorozott szoba. Tisztviselőnek, vagy tisztviselőnőnek. Cim a kiadóban. 910

Kiadó
utcai csinosan butorozott parkettes szoba, Széchenyi u. 21. 917

Központban
bútorozott szoba, február hó elsejére kiadó. Cim a kiadóban. 833

Különbejáratú
szoba, magános nőnek. bútorozva, esetleg ellátással kiadó. Cim a kiadóban. 870

Lakótársnőt
keresek kétszobás, központi fütéses lakásomhoz, Bikabérház, I. em. 3 ajtó. 895

Bútorozott
uccai fürdő és előszobás kapualatti, február 1-ére, Bercsényi ucca 40. szám. 931

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba kiadó, Burgondia ucca 9. sz. 870

Lakótársnőt
keres egyszobás, komfortos lakáshoz tisztviselőnő, február 1-ére. Cim a kiadóban. 934

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba kiadó, rövid időre is, Garay ucca 20. 949

Csinosan
bútorozott szoba kiadó. Kölcsey ucca 1. sz. 965

Különbejáratú
parkettás, folyóvizes, mosdókagylós bútorozott szoba kiadó Arany János ucca 46. 943

Uccai
kétágyas, kényelmes bútorozott szoba azonnal kiadó. Miklós ucca 10. szám. 988

Kiadó
bútorozott szoba, teljes ellátással, két személynek, vagy házaspárnak, Piac ucca 77. I. em. 975

Egyszemélyes,
csinosan bútorozott központi fűtéses szoba, keresztény tisztviselőnőnek kiadó azonnal. Batthyány ucca 17—19 I. 5. Megtekinthető délelőtt 11-ig, délután 5-ig 994

Bútorozott
uccai szoba, központban kiadó. Hüvelyes u. 6. szám. 996

Különbejáratú
kis bútorozott szoba kiadó. Rákóczi ucca 35 II. lépcső. 1008

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba, beépített mosdóval kiadó. Simonffy u. 9. szám. 1020

Magános
nőnél keresek bútorozott szobát, esetleg ellátással „Tisztviselő" jeligére a kiadóban. 1018

Ingóság eladás

Mozigép
teljes felszereléssel eladó. Értekezni: Grósz Imre úrnál, Hajdú Szoboszló. 772

Kétaknás folytonégő
„Perpetum" salgótarjáni kőszénkályha, jó állapotban, nagyobb lakások, szobák fütésére igen alkalmas, eladó. Párja megtekinthető a kiadóhivatalban. 1679 vv.

Eladó
egy gyermekháló (ketrec) Batthyány u. 10. 3-ik ajtó. 886

2x3 méter
linoleum eladó. Apaffy u. 12. 893

Fodrász-
berendezés eladó. Érdeklődni Veress u. 28. sz. alatt lehet. 903

Erős
üzleti pult és állvány olcsón eladó. Szent Anna 41. Trafik 730

Eladó
új vaságy sodronnyal, József kir. herceg utca 46. 1432

Eladó
jó állapotban levő asztalsparbelt, Szent Anna ucca 64. 921

Eladó
fehér zománctűzhely vízmelegítővel s estélyi ruhák, Veres ucca 24. 916

Szmoking,
és frakk, egy nadrággal mellénnyel, hetven pengőért eladó. Domokos Lajos ucca 6. 1111

Szmoking,
prima minőségű, olcsón eladó. Csap ucca 52. szám. 935

Szmoking-
öltöny eladó. Megtekinthető délelőtt 8—9 óra között, Varga ucca 45. Rosenfeld. 960

Eladók
hálók, varrógépek, s íróasztal, hencser, s konyhaberendezés, — Csapó ucca 49. szám, Medgyesi. 968

Torontáli
szövőszék, nagy, bérbeadó, esetleg eladó. — Megtekinthető: Meszena ucca 19. 972

Keveset
használt modern diófa ebédlőbútor eladó. — Werbőczi ucca 6. 999

Singer
női varrógép, hímző felszereléssel eladó. Szepességi ucca 30. sz., jobbra. 1001

Irógép
olcsón eladó. Rákóczi ucca 23., balra első ajtó. 1005

Eladó
egy szép nagy feketére fényezett tölgyfa ebédlő és egy fényezett szilfa hálószobabútor, — Poroszlay út 44. 1003

Férfiruhák,
fekete és kék, télikabát lengyelbunda eladó. — Bethlen ucca 35. 1009

Eladók
jó állapotban levő vaskályhák, Kerekestelep, Géza ucca 32. 1030

Gazdasági eszközök

Egy
teljesen jókarban levő sárga vászonfedeles kocsi eladó. Honvédtemető ucca 6. 95 vv.

Akácszőlőkaró
bármilyen mennyiségben, versenyképes áron eladó, Engel László Vámospércs. 806

Szekerek,
lószerszámok, nyereg, ekék, tárcsásborona, boronák, fahenger, vetőgép, juhléckák, Pesti ucca 3. 826

Keltetőgépek,
műanya, alighasznált eladó. Tóth Bellegelő 96. 861

Kutfurást,
vízvezetékszerelést, javítást vállal Kiss kutfuró vízvezetékszerelő, Nyil u. 117. 855

Eladó
egy hatos cséplő, teljesen felszerelt, Szigeti Sándor, Józsa. 951

XII. Steyer
autó, jókarban eladó, hatszázért, vagy Morgan háromkerekűért elcserélem Varga ucca 26 920

1 Filó
mézédes mandarin 88
szép vékony héju citrom 88
Jonathán alma 88
Aranyparmen alma 88
a Dellgyümölcscsarnokban
Arany Bika mellett és a Hungária palotában

Ingatlant keres megvételre

Keresek
megvételre háromszobás komfortos házat, vagy villát. Cim a kiadóban. 901

Eladó házhely

Eladó
Horthy Miklós úton 280 négyszögöles telek, termő szőlővel és gyümölcsfával. Érdeklődni: Poroszlay út 14. 1003

Eladó
házhely, 300 négyszögöl, Téglaskert, Szepesi ucca 30., a fűtőházhoz 5 perc. Értekezni lehet a csősznél Timár ucca 4. szám. 907

Villatelek,
villamos megállónál, gyümölcsfákkal, kerítéssel, vízvezetékkel, Vilmoscsászár körút 60. sz., eladó. Telefon: 17-85 szám. 1006

Eladó ház

Eladó Kut u. 20. sz. családi ház, nagy istálló, jóvizű kút. 884

Három utcára szóló
nagyszerű házat vehet a Nap utca, Attila tér, Baross utca által határolt telken. A ház a Nap utca 22. szám alatt van. Az alápincézett épületben szépen berendezett vendéglő magában véve is jó jövedelmet biztosít. Négyszobás urilakás parkettes, fürdőszobás, víz, villany, gázvezetékkel, virágos udvar, szőlőlugas, fák. Most hat százalékos kamat jövedelmet hajt. A ház most olcsón és kellemes feltételek mellett megvehető. 23+

Eladó
ház a város szívében 4 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövedelemmel — 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sempernova front. Elsőrendű tőkebefektetés. Rákóczi utca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 101+

Ugyszólván ingyen
juthat most házhoz az, aki megveszi a Hétvezér utca 47. számú házat, mert a vételárat lakbérlekötéssel, részletekben kifizetheti, tehát amit a háztulajdonosnak fizetne lakbérként azt saját háza árába fizeti. Nagyon szép konyhakert, két szivattyus kút van a 700 négyszögöles telken. Hosszú tornác, több lakás, istálló van a házban. Jól jár, aki megveszi. 4+

Eladó
Vár utca 7. számú ház kedvező fizetési feltételek mellett. Érdeklődni lehet Városi Takarék és Hitelintézet Rt. Csapó utca 4. 704

Kertségben
csinos ház igen olcsón eladó. A Bozzay telepen. 384 négyszögöl telek, 3 kislakás. Az átvételhez alig kell valamennyi pénz. Felvilágosítást a Debreczen kiadóhivatalában. 16 A +

Eladó
pompás bérpalota, — massziv, remek, részben földdel is fizethető teher átvehető. Felvilágosítás: dr Gorovénál, Deák Ferenc ucca 10. 1000

Eladó
Poroszlay út 14. számú szép fekvésü saroktelek, épülettel. 1003

Hajdúhadházon
a főuccához közeli mellékuccában kettő szoba, előszoba, konyha, kamarából álló ház 400 négyszögölet meghaladó telekkel eladó. Értekezhetni: dr Ruszka István ügyvédnél, Ferenc József út 43. 967

Előnyös vétel.
Aki jó üzletet akar csinálni, vásárolja meg a Hatvan utca egyik modern házát. Nagy, 591 négyszögöles telek, több lakás van rajta: 4 szobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás és 7 szobakonyhás lakás, de még ezen kívül 3 üzlethelyiség is bérbe van adva. A ház havi jövedelme most 909 pengő. A tulajdonos előnyös feltételekkel eladná a házát Címe megtudható a Debreczen kiadóhivatalában. 15 A +

Masszív-sarokház
vásártéren, a város leg forgalmasabb központján, régi bevezetett jómenetelü fűszerüzlettel és italméréssel, a tulajdonosok visszavonulása miatt, jutányos árban eladó. **Kitünő tőke befektetés.** Cim a kiadóban. 107+

Önmagát kifizeti
két év alatt egy havi 290 pengőt jövedelmező ház. Ügynökkel nem tárgyalok. Cím a kiadóban. 19 A +

Kevés pénzzel
átadó 54 pengő havi bérjövedelmet hozó ház 115 négyszögöl telek két szoba-konyhás lakás, más kislakás és két pincehelyiség is van benne. Alkalmi vétel Salétrom utcán fekszik Cím a Debreczennél. 17 A +

Havi 172 pengő
bérjövedelmet hoz egy szép ház, melynek 158 négyszögöles telke, 2—3 szobás lakása van. A házat most renoválták. Szabadkézből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sürgősen eladná. Cím a kiadóban 22 A +

Földek, házak, telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal Dienes József O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debrecen, Bethlen u. 21.

BALÁZS ANDOR
INGATLANFORGALMI IRODA · RÁKOSI JENŐ-U. 5.

Földek: Ondódon 4, 10, 20, Ebesen 4, 8, 20 30. Bándon 30 tanyás.
Házak: Széchenyi u. 99. sz., adómentes modern, tízezerrel megvehető. Bérházak tőkebefektetésre és családi házak a város minden részében. Csak alkalmi vételeket ajánlok. 987

Nagyszerű
üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi, amelyikben 2 szobás, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiséggel szobával bíró lakás van. A havi jövedelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvehető. Címet a kiadóhivatal mondja meg. 14 A +

Házhelyek,
elköltözés miatt, ölenként kettőtől négy pengőig, vágóhídi villamos végállomáshoz három percre, hosszú részletre is eladók. Bihari ucca 4. szám. 102+

Egyetemi sportpályával
szemben, kedvező feltételek mellett eladó egy villatelek. Aszfaltos út mentén. Közelebbi felvilágosítást ad a Kölcsönös Segélyző Egylet Kossuth ucca 8. 104+

Hallatlan olcsón
eladó egy nagy jövedelmet hozó ház: a Vendég utca 54. sz. Hat lakás van benne, a vízvezeték az udvarban. Végső ára 4900 pengő, de lakbérlekötéssel is most megvásárolható. 9

Alkalmai áron kevés pénzzel
átvehető 119 négyszögölnyi telken épült ház a Homokkertben. Van rajta 3 egyszobás és külön egy egyszobás lakás. A ház havi jövedelme most 30 pengő. Cím a kiadóhivatalban megtudható. 18 A +

Földbérlet

Egy kat.
hold szőlő felébe kiadó Cim a kiadóhivatalban 953

Kiadó
azonnal 29 hold föld, Jeneynél, Nagycsere 116. szám. 867

1 kgr. Paternói vér narancs 98
1 kg csemegealma 58
1 kgr. Füge 88
Gődény csemegeüzlet
Csapó u. 7. Szilágyság mellett.

Kitűnő
jövedelmet biztosít magának, ha sürgősen eladó házamat megveszi. A mult hónapban 111 pengő lakbért kaptam. 4 lakás és egy üzlethelyiség után. Címem a Debreczen kiadóhivatalában van. 21 A +

A lakbérből
kifizetheti az egész ház árát, ha megveszi a most ujjáépített, Vargakertben fekvő házat. Lakbérekből havi 97 P folyik be. Előnyös feltételekkel a ház azonnal átadó. Cím a kiadóban. 20 A +

3 pengőért házhely
négyszögöle, mint ritka alkalmi vétel most megvásárolható. A telek a sámsoni kövesúttól 1 percnyire, az Apponyi utca 48 szám alatt fekszik. Megbizható egyén részletfizetésre is megkaphatja. 2

56 pengőt
hoz havonta egy 133 □öles telken fekvő ház, több kislakás van rajta. Alkalmi vétel Jól jár aki megveszi. Cím a kiadóban. 13 A +

Eladó föld

A legprimább
fekete szántóföldekből a Nagymacsi ujosztás mellett, már felszántva gőzekével, készen a tavaszi vetésre, azonnali birtokbavétellel, utolsó eladásként kaphatók, lák. Kataszteri holdantetszésszerinti parcelként 550 pengő előnyös tizéves bankkölcsön biztosítva, készpénz kb. 900 pengő szükséges, melyből az ideiglenes szerződésnek helyben Macs tárgyalásra — félreértések elkerülése végett egyedül feljogosított uradalmi felügyelőnél történhető megkötésekor 350 pengő lefizetendő. Előzetes bejelentésre a nagy „Macs" állomáson kocsi vár. Levélcim: „Uradalmi felügyelő" Macs, Hajdúmegye. Telefon: Debrecen 23-02. 823

Öt hold
föld a Vedres dülőben eladó. Faragó ucca 19. 964

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld, vágóhid villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van. Bihari ucca 4. 102 +

Poroszlay út 33.
szőlő jó lakással, telek áron eladó. Értekezni Mester ucca 9. 973

Eladó
gyümölcsös, 419 négyszögöl Boldogkert, Bégány ucca 9. Értekezés Vigkedvü Mihály ucca 50. szám. 891

Eladó állatok

Liba,
ruca, keresztezett kapható, magnak, vagy hízlalásra, Kossuth ucca 54. szám. 751

Egy
pár pulikutya eladó. — Mátyás király u. 32. 911

Eladó
egy darab 100 kilós fiatal zsírsertés, Libakert, Böszörményi Pál u. 36. 915

Kettő darab
nehéz fiatal zsírsertés eladó, Teleki u. 57. 918

Eladó
tíz darab egyéves fehér üszőborjú, József kir. herceg ucca 34. 889

Fiatal
komondor eladó. Késes ucca 14. 1234

Eladó
kövér sertés, 80 kilós, esetleg kihasítva a fele Ujkolónia 26 épület, első ajtó. 857

Házőrző
komondort jobb gazdának adnék. Nyulasi rokkant-telep, Böszörményi út 92. 859

Hátasló
három darab eladó. — Megtekinthetők és azonnal is megvehetők Debrecenben, Ferenc József út 59. sz. alatt 824

Törpe
papagájok, fiatalok és tenyészpárok, ötféle szinben eladók. Alpári, Tizeshonvéd 37. szám, Miskolc. 828

Eladó
egy darab kövérsertés, 140—150 kilós, Vendég ucca 18. 873

140 kilós
mangalica zsírsertés eladó. Téglaskert, Basahalom ucca 5. 875

Eladó
két darab 10 hónapos zsírsertés, 100 kilósok. Gyöngyvirág ucca 11. 872

Sertések,
tányérosfülü mangalicák, kiváló tenyész- és hízó fajta, eladó. Szappanos ucca 19. 877

Hízott
sertések eladók, Kishegyesi út 16 860

DKW
Meisterklasse négyüléses, Fiat, Balilla, négyüléses A) tipusu Ford négyüléses személyautók és motorkerékpárok alkalmi áron eladók. Szoboszlay Széchenyi ucca 24. szám.

Egy darab
160 kilós zsírsertés eladó. Honvéd ucca 83. 906

Eladók
zsírsertések, kihasítva és egész, vagy felek, Boldogkert, Borzsovay ucca 15. 887

Négy
darab prima fiatal zsírsertés, 150—200 kilós, darabonként is eladó. Kurucz ucca 20. 925

100—110 kilós
kövér sertések eladók. Miklós ucca 32. 927

Kövérsertés
eladó. K. Tóth ucca 6. Vargakert. 940

Eladó
120 kilós zsírsertés, — Gvár ucca 9. B. 941

Törzskönyvezett
mangalica tenyészkanok eladók. Értekezni: Batthiány 18. 947

Tizenöt
darab szimultánozott miskárolt mangalicasüldő eladó. Érdeklődni: Ötmalom ucca 2 B. 954

Két darab
130 kilós fiatal mangalica sertés eladó, Kigyó ucca 39. 963

Három
darab kövérsertés eladó. Külön is. Kigyó u. 31. szám. 966

Egy
zsírsertés, 110 kilós eladó. Bruckner ucca 5. 984

Eladó
egy darab 130 kilós fiatal zsírsertés, Nagyvárad ucca 19. 976

Prima,
110 kilós mangalica, 2 darab eladó. Mester u 21. szám. 995

Kövér
disznó, két darab, eladó, 11 hónaposak Homok ucca 138. 998

Hat darab
sertés eladó, darabja 45 kilós. Megtekinthető: Károly Ferenc József út 56. 1004

Sertés
kövér, kihasítva, esetleg fele is, eladó. Vendég ucca 32. 1002

Jópofa
him puli, másféléves, nagyfajtájú, kiváló házőrző, eladó. Kassai út 32. 1017

Nyolchónapos
prima, egy darab 90 kilós sertés eladó. Jókai ucca 33. 1012

Szerkesztésért felelős: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős: ID. SZIGETHY GYULA igazgató.